

Pryzmat

Pismo informacyjne Politechniki Wrocławskiej
Nr 118 maj 1999

DNI SZWECJI NA POLITECHNICE WROCLAWSKIEJ

JM Rektor prof. Andrzej Mulak wita dostojnych gości.

Dostojni goście i władze Uczelni w drodze do auli.

Premier Królestwa Szwecji Goran Persson otwiera Dni Szwecji w auli Politechniki Wrocławskiej.

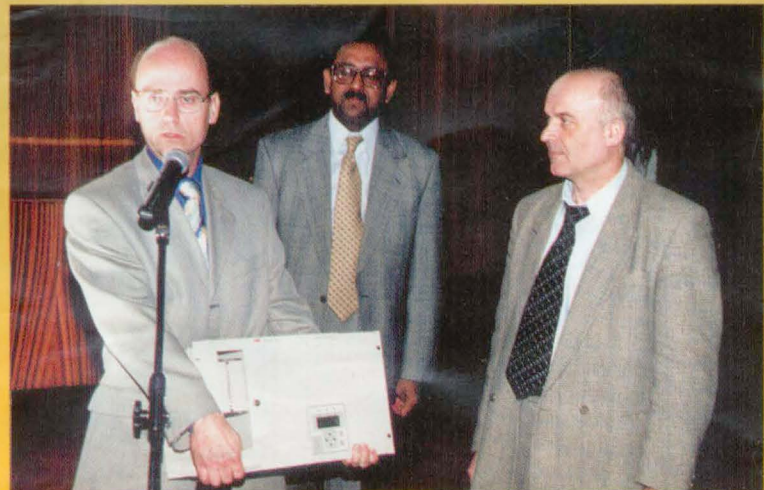
Oficjalni goście, JM Rektor, ambasador Królestwa Szwecji Stefan Noreén i gospodarze przy nowej instalacji laboratoryjnej w Katedrze Klimatyzacji i Ciepłownictwa PWr.

Ambasador Stefan Noreén.

Prof. J.Jędrzejewski, amb. S.Noreén, prorektor J.Zdanowski i ambasador RP w Szwecji prof. R.Czarny w nowym Środowiskowym Laboratorium Projektowania w Systemie CATIA.

Anders Dafgård i dr M.Saha w imieniu ABB Automation Products przekazują w darze dyrektorowi Instytutu Energoelektryki profesorowi M.Sobierajskiemu drogocenną aparaturę.

DNI SZWECJI NA POLITECHNICIE WROCŁAWSKIEJ

Od 1995 roku we Wrocławiu organizowano Dni Kultury Szwedzkiej. Ponieważ rząd szwedzki ogłosił rok 1999 Rokiem Polski, w 9 miastach naszego kraju zostały zorganizowane Dni Szwecji, które mają na celu pogłębienie politycznych, gospodarczych i kulturalnych związków między obydwojoma narodami.

Województwa Västmanland i Uppsala podjęły się ze strony szwedzkiej zorganizowania Dni Szwecji we Wrocławiu w dniach od 11 do 18 kwietnia.

W naszym mieście ma swoją siedzibę wiele małych i dużych szwedzkich firm. Politechnika Wrocławska również współpracuje i utrzymuje ścisłe kontakty z czołowymi przedstawicielami szwedzkiego przemysłu. Dlatego też uczelnia nasza włączyła się aktywnie do programu imprezy. Poszczególne prezentacje dotyczyły zagadnień technicznych i gospodarczych. Miały one formę seminariów, pokazów najnowszych osiągnięć szwedzkiej myśli technicznej, uruchomiono dwa nowe laboratoria i stworzono płaszczyznę do licznych nieformalnych kontaktów.

Dla strony szwedzkiej kontakty z Politechniką Wrocławską są na tyle istotne, że tu właśnie odbyło się centralne otwarcie Dni Szwecji. Honorowymi gośćmi byli: premier Królestwa Szwecji Göran Persson, amba-

sador Królestwa Szwecji w Polsce Stefan Noreén, ambasador RP w Szwecji prof. Ryszard Czarny, wojewoda wrocławski Witold Krochmal, marszałek Sejmiku Dolnośląskiego prof. Jan Waszkiewicz i przedstawiciele władz miejskich.

Gości powitał w auli PWr JM Rektor prof. Andrzeja Mulaka, który wyraził radość z rozwijających się kontaktów naukowych. Podziękował za wkład firm szwedzkich w wyposażenie laboratoriów PWr. Wyraził pragnienie podtrzymywania i rozwijania dalszej współpracy.

Premier Szwecji przypomniał, że już po raz drugi przebywa na Dolnym Śląsku. Ocenił, że zarówno nasze miasto, jak kraj stwarzają korzystne warunki inwestowania. Przykładem owocnej działalności w Polsce są firmy ABB, IKEA i Volvo.

Na str. II okładki zamieszczamy zdjęcia z inauguracji Dni Szwecji, a także otwarcia sali dydaktyczno-laboratoryjnej w Katedrze Klimatyzacji i Ciepłownictwa (pisaliśmy o tym w poprzednim numerze), wizyty szwedzkich gości w Laboratorium Środowiskowym Projektowania w Systemie CATIA i przekazania terminala zabezpieczeniowego REL 511 na potrzeby I-8. O wszystkich tych imprezach mogą Państwo przeczytać w „Pryzmacie”.

Terminal zabezpieczeniowy dla I-8

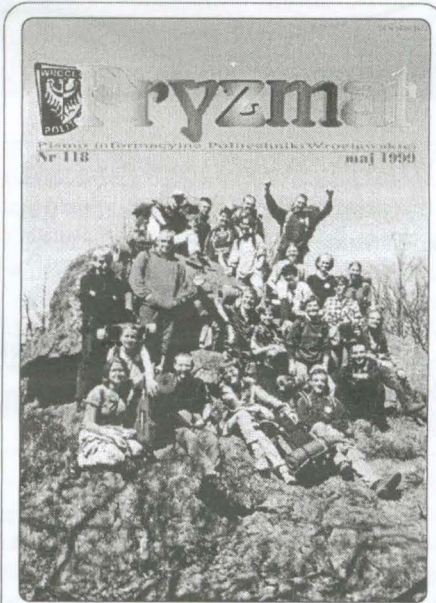
Znana firma ABB Automation Products-Västerås i Instytut Energoelektryki PWr (I-8) rozwijają od pięciu lat współpracę naukowo-badawczą dotyczącą automatyki zabezpieczeń. Umowę podpisano 19 maja 1994 roku w Sali Senatu PWr. Obie strony oceniają, że współpraca przynosi korzyści. Szczególnym świadectwem tego faktu było подарowane instytutowi cenne urządzenie: terminal zabezpieczeniowy dla linii energetycznych najwyższych napięć (tj. powyżej 220 kV) REL 511 zrealizowany w technice cyfrowej. Ten wyrób ABB ma wartość około 50 tysięcy złotych. Będzie służył zarówno celom dydaktycznym jak badawczym. Lokalny przedstawiciel firmy zaofiarował

pomoc w uruchomieniu urządzenia.

Na zdjęciu (str. II okładki) widzimy moment, w którym przedstawiciel handlowy ABB Automation Products na Europę pan Anders Dafgård oraz dr Murari Mohad Saha wręczają urządzenie dyrektorowi Instytutu Energoelektryki profesorowi Marianowi Sobierajskiemu.

Uroczystość ta była wstępem do seminarium doktora M. Sahy („Zastosowanie sztucznej inteligencji w automatyce zabezpieczeniowej”) i dr J. Iżykowskiego z I-8 („Zabezpieczenie linii energetycznych kompensowanych szeregowo”). Dodatkową atrakcją dla przybyłych stanowiła prezentacja produktów ABB Automation Products.

Więcej na temat Dni Szwecji piszemy na stronie 24

Szlakiem Kłosa

Szanowni Państwo,

Dni Szwecji w murach Politechniki, przebiegły bardzo uroczysto. Gościliśmy nawet premiera Görana Perssona. Uczelnia odniosła przy tej okazji różnorodne pozytywne, o których Państwu donosimy.

Odbyły się też imprezy mniej elitarne, np. Wittigalia. Ich bilans nie jest niestety tak zadowalający. Świetnie wypadł natomiast tradycyjny Rajd Elektryków, z którego zdjęcie zamieszczamy na pierwszej stronie.

Osoby zainteresowane nowymi stawkami plac znajdują w numerze odpowiednie tabele.

Ponieważ coraz więcej informacji pojawia się w Internecie, zachęcamy Państwa do zaglądania do tego pozytywnego źródła. Na zdjęciach (JV str. okł.) zamieszczamy zdjęcie Tadeusza Zaleskiego i Marzeny Wiśniewskiej-Tomaszkiewicz, którzy dostarczają ważnych wiadomości z KBN. Prezentujemy też osoby, które troszczą się o sieciową wersję „Pryzmatu”. One też aktualizują inne informacje o PWr. Dzięki nim znajduje się w Internecie zaktualizowany Informator o laboratoriach PWr oraz wykaz naszych profesorów i doktorów habilitowanych. Tu też jest najświeższa informacja o szkoleniach i kursach wewnętrznych, dane z Zakładu Usług Socjalnych o wczasach i imprezach (nawet po angielsku i niemiecku) czy np. link do planu obiektów uczelni.

Panie Elżbieta Kaczmarek i Maja Marks zapewniają, że chętnie pomogą osobom, które mają trudności z korzystaniem z tego systemu. Wielokrotnie zresztą pomagały znaleźć osobę lub rozwiązać czyjś problem. Ich praca miała szczególny charakter w okresie powodzi, gdy trudno było liczyć na połączenia telefoniczne. Ale i teraz podsyłają nam niezwykłych korespondentów, którzy w Australii, Nowej Zelandii, Kalifornii czy innym Timbaktu zapoznali się z jakimś artykułem z „Pryzmatu” i chcieliby poznać dalsze szczegóły. Jest to czasem źródło kłopotów, ale w sumie – bardzo nas cieszy taki odzew. Znaczący to przecież, że wszyscy czytują o Politechnice Wrocławskiej,

co podkreśla

Redakcja

Pryzmat

Pismo Informacyjne
Politechniki Wrocławskiej

Politechnika Wrocławska
Wyrbrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław

Redaktor Naczelny: dr inż. Maria Kiszka

Redakcja: bud D-5, pok. 2, 3 i 22a

tel. 320-22-89 (red.nacz.) i 320-21-17

e-mail: pryzmat@wtm.ite.pwr.wroc.pl

http://pryzmat.ac.pwr.wroc.pl

Opr. graf., skanowanie, DTP, skład i łamanie, korekta: redakcja

Kolor naświetla: „FUNNA” W-w, ul. Krupnicza 2/4

Druk: Drukarnia Oficyny Wydawniczej PWr

Nakł. 1500 egz.

R O Z M A I T O Ś C I

WYBORY NA UCZELNIACH

Kolegium Elektorów **Uniwersytetu Wrocławskiego** wybrało już nowe władze uczelni na kadencję 1999-2002. W wyniku wyborów przeprowadzonych 26 kwietnia br. na stanowisko rektora powołano prof. Romualda Gelleśa (dziekan Wydziału Nauk Społecznych). Od 4 maja znane są także nazwiska prorektorów elektów.

Prof. Józef Ziółkowski (dziekan Wydziału Chemii) będzie prorektorem ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą, prof. Marek Bojarski (Wydział Prawa) - prorektorem ds. ogólnych, prof. Rościśław Żerelik (Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych) - prorektorem ds. studenckich, a prof. Andrzej Witkowski (Wydział Nauk Przyrodniczych) będzie nadal prorektorem ds. nauczania.

Wybrano też już rektora i prorektorów **Akademii Ekonomicznej** na następną kadencję. Wyboru rektora dokonano 19 kwietnia br. Został nim prof. dr hab. Marian Noga (dziekan Wydziału Gospodarki Narodowej). Funkcje prorektorów będą pełnili: dr hab. inż. Stanisław Nowosielski, prof. ndzw. AE (Wydział Gospodarki Narodowej) - prorektora ds. nauki, dr hab. Józef Dziechciarz, prof. ndzw. AE (Wydział Zarządzania i Informatyki) - prorektora ds. rozwoju i współpracy z zagranicą, a prof. dr hab. inż. Stefan Wrzosek (Wydział Inżynierjno-Ekonomiczny Przemysłu) będzie ponownie prorektorem ds. dydaktyki.

Na Uczelniach opolskich także już przeprowadzono wybory nowych władz.

Prof. Stanisław Nicieja pozostanie na stanowisku Rektora **Uniwersytetu Opolskiego** przez następną kadencję.

Natomiast Rektorem **Politechniki Opolskiej** w latach 1999-2002 będzie prof. dr hab. Piotr Wach (kierownik Katedry Automatykacji i Diagnostyki Układów Elektromechanicznych).

DECYZJA CRE

Komitet Wykonawczy Konferencji Rektorów Uniwersytetów Europejskich (CRE) zawiesił w prawach członków uniwersytetu serbskie. Pismo Komitetu Wykonawczego CRE skierowane do członków tej organizacji informuje, że od ubiegłego roku w Serbii wprowadzono nowe prawo o szkolnictwie wyższym, które ogranicza samorządność akademicką, prowadzone są czystki personalne (odwoływani są rektorzy, dziekani, którzy nie są dyspozycyjni wobec władz), inspirowane są zamieszki wśród młodzieży.

Komitet zwracał się już uprzednio dwukrotnie do prezydenta Milana Milutinovicia, że naruszana jest karta praw uniwersyteckich,

jednakże nie uzyskano w ten sposób żadnej zmiany na lepsze. Szczególnie charakterystyczna pod tym względem jest sytuacja na Uniwersytecie Belgradzkim.

KW CRE wyraża nadzieję, że ta z przykrością podjęta decyzja zostanie przyjęta ze zrozumieniem przez serbskich zwolenników wolności akademickich.

KASA ZAPOMOGOWO-POŻYCZKOWA INFORMUJE

Uprzejmie informujemy członków PKZP, że zgodnie z uchwałą Zarządu PKZP z dnia 9 kwietnia 1999 r. od 1 maja 1999 roku obowiązują nowe zasady udzielania i spłacania pożyczek:

Wkład	Max. wys.poż.
do 140 zł	500 zł
ponad 140 zł	3,5xwkład*,

*) z zaokrągleniem w górę do 10 zł., jednak nie więcej niż 6.000 zł.

Przypominamy, że w dalszym ciągu obowiązuje zasada trzymiesięcznego okresu karencji, jaki musi upłynąć od daty spłacenia ostatniej pożyczki do momentu otrzymania nowej. Osoba chcąc złożyć wniosek o pożyczkę we wcześniejszym terminie powinna swoją prośbę o skrócenie okresu karencji uzasadnić pisemnie. Wnioski złożone przed upływem okresu karencji bez dołączonego uzasadnienia nie będą rozpatrywane.

Zasady spłaty pożyczek:

Wys. pożyczki	Liczba rat
poniżej 3600 zł	10
od 3600 zł	12

Pożyczkobiorca może wnioskować do Zarządu PKZP o zwiększenie liczby rat (maksimum: 15 rat), jednak przy wydłużeniu okresu spłat za każdy dodatkowy miesiąc obowiązują dodatkowe dwumiesięczny okres karencji.

JUBILEUSZ „SEMESTRU”

Wydawany przez Akademickie Stowarzyszenie VERUM miesięcznik studencki „Semestr” obchodził w kwietniu br. trzecią rocznicę powstania. Jest to czasopismo o zasięgu ogólnopolskim. Obecnie ukazuje się ono w nakładzie 6.000 egzemplarzy. Te dane świadczą najlepiej, że w zmiennym świecie publikacji studenckich „Semestr” jest poważną instytucją.

Siedziba redakcji, w której skład wchodzi 11 osób, mieści się przy ul. Górnickiego 22 we Wrocławiu. Piętnastu stałych współpracowników „Semestru” prowadzi różne działy miesięcznika. Trzy inne osoby stale publikują swoje rysunki. Redakcja ma też korespondentów we Wrocławiu, Poznaniu, Krakowie, Lublinie, Łodzi i Warszawie oraz stałych przedstawicieli w Białymstoku, Gliwicach, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Opolu, Po-

znaniu, Rzeszowie, Wałbrzychu i Warszawie. Z „Semestrem” współpracuje też 16 innych osób. Redakcja stale zachęca do współpracy kolporterów, akwizytorów reklam, przedstawicieli i korespondentów lokalnych, autorów tekstów i grafików. Dyżury redakcyjne są pełnione w dni powszednie w godz. 9.00-14.00. Spotkania redakcyjne odbywają się we wtorki o godz. 19.15.

Tel. red.: (071)345-33-49, (071)20-63-04.

E-mail: semestr@pwr.wroc.pl

lub redakcja@semestr.pl.eu.org.

„Semestr” jest dostępny także w Internecie pod adresem: <http://www.pwr.wroc.pl/~semestr>.

REKTOR W PORTUGALII

Od 29 kwietnia do 4 maja JM Rektor prof. A.Mulak przebywał ponownie z wizytą na uniwersytecie w portugalskiej Covilli (UBI Covilla). Intencją wyjazdu było podtrzymanie specjalnych stosunków z młodą, liczącą 13 lat uczelnią i krajem, który jest względnie nowym członkiem UE.

Twórca uczelni, b.gen.lotnictwa prof. Morgado stworzył kadre swojej uczelni w dużym stopniu siłami polskimi - zaprosił do pracy około 20 polskich pracowników naukowych. Jednakże PWR nie jest tam reprezentowana.

SZEF KBN W KZ NSZZ „S”

14 maja odbyło się otwarte posiedzenie KZ NSZZ „Solidarność”, którego gościem był prof. Andrzej Wiszniewski, przewodniczący Komitetu Badań Naukowych. Słuchaczami jego wystąpienia byli licznie przybyli pracownicy Uczelni, wśród nich JM Rektor, prorektorzy i poseł AWS dr Tomasz Wójcik.

Szerzej o spotkaniu napiszemy w następnym numerze.

JESTEŚMY W 5PR

Zgodnie z oczekiwaniem 20 maja Rada Ministrów Unii Europejskiej zaakceptowała uczestnictwo 10 krajów z Europy Środkowo-Wschodniej i Cypru (w tym Polski) w 5. Programie Ramowym Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji UE. Decyzja Rady Stowarzyszenia spodziewana jest w czerwcu lub lipcu, a jej wejście w życie nastąpi po 30 dniach od daty przyjęcia.

Z pełną informacją można zapoznać się na stronach <http://ue.eu.int/newsroom/main.cfm?LANG=1>

ERRATA

Cytowane w numerze 117 za „Tygodnikiem Solidarność” doniesienie o zmianie zasad odbywania służby wojskowej okazało się primaprylisowym żartem. A szkoda. Przepraszamy.

Z S E N A T U

XXXII posiedzenie Senatu

(22.04.1999)

Posiedzenie rozpoczęło wspomnieniem o zmarłych: **dr Cecylii Szmal** (prodziekanie Wydz. Elektroniki), **em.prof. Mieczysławie Zacharze**, **em.prof. Januszu Plucińskim** i **em.doc. Janie S. Wieczorku**, a także o byłym rektorze UWr **em.prof. Alfredzie Jahnie**.

• Przewodniczący UKW **prof. R.Grząślewicz** podsumował aktualny stan wyborów: trwa- ją wybory prodziekanów.

• Senat zatwierdził (41:0:0) opracowaną przez **prof. H.Hawrylaka** opinię o kandydacie do doktoratu h.c. AGH, **prof. zw. dr inż. Adamie Mareckim** – specjalście z dziedziny robotyki przemysłowej, a także aktywnym członku CK. Szczególną okazją jest 80-lecie powstania Akademii Górniczej i 70-lecie kandydata.

• Senat wyraził zgodę (41:0:1) na rozpatrzenie nie zapowiedzianej wcześniej opinii o dorobku naukowym **prof. Klaasa Roelofa Westerterpa** z Uniwersytetu w Twente w Holandii. Opinię opracował **prof. Roman Koch**. Kandydat ma dorobek naukowy i przemysłowy; jest autorem 300 publikacji, głównie na temat reaktorów chemicznych. Jest doktorem h.c. Uniwersytetu w Barcelonie. Senat zatwierdził opinię (46:0:0).

• Prorektor ds. Nauczania **prof. L.Jacak** przedstawił propozycje limitów przyjęć na studia w następnym roku akademickim. Proponuje się, by sumaryczny limit wyniósł 103% limitu tegorocznego, co pozwoli PWr utrzymać się na odpowiedniej pozycji w stosunku do innych uczelni polskich. Od 2 lat PWr ma I miejsce pod względem liczebności naboru (dalej są UW, PW, UJ). Zdecydowanie mniejsza jest u nas rekrutacja na studia zaoczne, na których kształci się poniżej 25% studentów.

W tym roku limit przyjęć wyniesie ogółem 9645, z tego 6250 na dziennych studiach magisterskich. Na poszczególnych wydziałach dane te są następujące: A 330 (dz.mgr 230), B 830 (550), C 1400 (1200), Ea 1510 (1030), Ey 1040 (630), G 480 (260), IS 550 (250), IZ 685 (330), ME 820 (440), M. 1040 (800), PPT 960 (530). W tym mieszczą się limity przyjęć na studia w filiach: w Legnicy 340, w J.Górze 285, w Wałbrzychu 755, czyli ogółem 1380. Zmiany rekrutacji na poszczególnych wydziałach są różne, np. Wydz. Górniczy – bez zmian, WPPT – wzrost o 10%.

Przewodniczący Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Spraw Studenckich **prof. J.Świątek** poparł propozycję. Uznał jednak, że należy zwrócić uwagę na całość procesu dydaktycznego wobec znanego faktu przeciążenia kadry i braku pomieszczeń dydaktycznych. Wyraził pogląd, że potrzebna jest dyskusja na ten temat.

JM Rektor zauważył, że nadchodzący niż demograficzny, który obecnie daje się zauwa-

żyć w szkołach podstawowych, spowoduje zmniejszenie potrzeb edukacyjnych. Uczelnie odczują niż za kilkanaście lat. Tymczasem realizuje się program zwiększania współczynnika scholaryzacji – do 30%.

Odpowiadając **dr A.Grzegorzycowi** na temat celowości ustalania limitu (który i tak chcemy przekroczyć), **JM Rektor** podkreślił, że jego określenie z dokładnością do 10% jest wymogiem ministerialnym.

Prorektor ds. Nauki prof. J.Zdanowski poinformował, że algorytm stosowany przez MEN ma ulec zmianie. Nie znany jest jeszcze charakteru tych zmian. Senat zaaprobował proponowane limity przyjęć (44:0:0).

• **Prof. L.Jacak** przedstawił propozycje stawek opłat za studia zaoczne, wieczorowe i uzupełniające magisterskie zgłoszonych przez poszczególne wydziały. Wahają się one od 800 zł/sem (studia inż. na Wydz. Mechanicznym) do 3500 zł/sem (studia mgr na Wydz. Architektury). Wzrost cen w stosunku do ub. roku: od 0% (IS, uzupełniające studia mgr) do 46% (studia inż., Wydz. Górniczy). Są to kwoty zdecydowanie niższe niż w niepaństwowych szkołach wyższych, gdzie płaci się ponad 300 zł/miesiąc.

Prof. J.Świątek poinformował o poparciu Komisji ds. Dydaktyki i Spraw Studenckich dla propozycji.

Prof. A.Mulak powiedział, że dotacja dydaktyczna (bez dotacji na dz.statutową) wynosi na studenta dziennego 10 tys. zł/semestr. Na studentów zaocznych otrzymuje się 30% tych środków.

Prof. J.Zdanowski przypomniał, że dziekani powinni przechowywać dokumenty będące podstawą ustalenia opłat.

Prof. M.Hardygóra, dziekan Wydz. Górniczego, zauważyła, że kalkulacja kosztów zależy w dużym stopniu od tego, czy rozlicza się je jako pensum, czy jako nadgodziny. W poszczególnych semestrach wydział może skalkulować je inaczej. Ponadto wzrost kosztów na wydziałach wynika z narzutów na centralę.

Prof. J.Zdanowski odpowiedział, że aby nie zaniżać rzeczywistych kosztów dydaktyki, trzeba ujmować w nich utrzymanie bibliotek, kwestury, prowadzenie remontów etc. Senat przyjął proponowane stawki opłat (43:1:1).

• **Prorektor L.Jacak** przedstawił skorygowaną wersję „Regulaminu studiów interdyscyplinarnych”, którego pierwszą koncepcję omawiano na posiedzeniu październikowym. Dokument uwzględnił zapisy „Porozumienia o zasadach systemu punktowego w elastycznym systemie studiów trójstopniowych” przyjętego w styczniu przez KRPUT i zatwierdzonego w lutym przez Senat PWr.

Prof. J.Świątek poinformował, że Komisja ds. Dydaktyki i Spraw Studenckich zaopiniowała propozycję pozytywnie. **Dr M.Ciurla** z Komisji ds. Ekonomiczno-Finansowych

stwierdził, że niezbędne jest sprecyzowanie zasad i źródeł finansowania studiów interdyscyplinarnych. **Dr R.Radomski** (Komisja ds. Statutu i Regulaminów) dostrzegł potrzebę dyskusji nad ostateczną postacią dokumentu. Wątpliwości komisji wzbudziło też operowanie pojęciem „punkty kredytowe”, które nie zostało jeszcze wprowadzone w praktyce.

Prof. L.Jacak zgodził się, co do potrzeby dalszych prac nad projektem, zwłaszcza że uzyskano na nie fundusze z programu TEM-PUS.

• **Prof. R.Grząślewicz** (UKW) przedstawił do zatwierdzenia liczbę mandatów w wyborach pośrednich elektorów do RGSzW w grupie delegatów nauczycieli akademickich nie będących profesorami ani doktorami habilitowanymi, a mających stopień doktora. Zgodnie z §51 ust.3 pkt. 1 Statutu PWr liczby delegatów są równe 10% stanu kadrowego tej grupy pracowników na poszczególnych wydziałach i wynoszą: A – 7, B – 12, C – 12, Ea – 18, Ey – 8, G – 4, IS – 6, IZ – 11, ME – 5, M – 13, PPT – 13, zaś SNJO, SWFiS oraz BG mają wspólnie 1 delegata. Suma: 110. Senat zatwierdził liczbę mandatów (46:0:0).

• Senat wyraził zgodę na zawarcie umów o współpracy

– między Instytutem Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn PWr, a niemieckim Instytutem Budowy Pojazdów Wolfsburg Wyższej Szkoły Zawodowej Braunschweig/Wolfenbüttel (46:0:0),

– między PWr a północnoamerykańskim Cleveland State University (46:0:0),

– między PWr a Uniwersytetem w Żylinie na Słowacji (45:0:0).

• Senat zaaprobował (45:0:1) wniosek o podjęcie uchwały w sprawie działań na rzecz pozyskania nowych terenów dla PWr. **JM Rektor** przedstawił projekt uchwały mówiącej o „gruntach i nieruchomościach na terenie miasta lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie”. Może to wiązać się z zamianą mniej użytecznych nieruchomości, np. willi na ul. Chopina użytkowanej przez ZOZ. Senat przyjął proponowaną uchwałę (45:0:0).

• **JM Rektor** zapewnił, że w najbliższym czasie zostanie zrealizowana zapowiadana regulacja plac. Będzie to korekta stawek w wysokości ok. 8%.

Przypomniał, że niepoddanie się obowiązkowym badaniom okresowym jest zagrożone zwolnieniem dyscyplinarnym pracownika.

Zreferował pobyt na Polskim Forum Akademicko-Gospodarczym w Jeleniej Górze (16-18.04.99), gdzie bawili również rektorzy wyższych szkół zawodowych, wśród nich **prof. T.Winnicki**.

Poinformował o stanowisku KW CRE na temat sytuacji na uczelniach serbskich.

Przypomniał o zbliżających się Wittigaliach. Odpowiadając na pytanie **prof. T.Winnicki**

Z S E N A T U

Dokończenie ze strony 5

kiego o stan prac nad ustawą o szkolnictwie wyższym JM Rektor wyraził pogląd, że nowego projektu można spodziewać się w maju.

Prof. H. Hawrylak, pełnomocnik rektora ds. rozwoju kadry naukowej, przedstawił wnioski z rocznego sprawozdania Centralnej Komisji ds. Tytułu i Stopni Naukowych. Pozytywnym zjawiskiem jest skrócenie do 3 mie-

sięcy okresu postępowania (w przypadkach nieskomplikowanych). W ub.r. zaobserwowano wyjątkowo niski wskaźnik negatywnych ocen – 7%. Czy to wynik wysokiego poziomu prac czy obniżonych wymagań? Zmniejszająca się liczba wniosków może wynikać z ograniczenia wydatków na naukę, dużych obciążeń dydaktycznych kadry i tendencji do stabilizowania się na stanowiskach profesorów

nzw. Ważną rolą CK jest okresowa kontrola doktoratów, dzięki czemu można weryfikować nadawane jednostkom uprawnienia do nadawania doktoratów. Problem ten dotyczy też PWr.

Prof. Hawrylak omówił też spotkanie Prezydium CK i PAN z ministrem EN (10 marca).

Następne posiedzenie Senatu 27 maja, godz. 14.00. (mk)

Wspomnienie

DOC DR INŻ. JAN SYLWESTER WIECZOREK

Dnia 9 kwietnia pożegnaliśmy docenta Sylwestra Wieczorka związanego przez całe życie zawodowe z Politechniką Wrocławską.

Jan Sylwester Wieczorek urodził się 1 lipca 1932 roku w Grodzcu k/Będzina w rodzinie robotniczej. Jego ojciec w latach kryzysu był bezrobotnym, zaś matka nigdy zawodowo nie pracowała. Sześć klas szkoły powszechnej ukończył w czasie okupacji, w tym klasy IV-VI – na tajnych kompletach. Po wojnie kontynuował naukę w Gimnazjum i Liceum Mikołaja Kopernika w Będzinie. W roku 1946 wstąpił do Związku Walki Młodych.

Jak wielu z nas, razem z rodziną przywędrował na Ziemię Odzyskane i włączył się w organizację życia polskiej społeczności na tych ziemiach. Tu też spędził resztę swojego życia.

W roku 1951 zdał egzamin wstępny i rozpoczął studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Wrocławskiej. Mając naturę działacza społecznego aktywnie włączył się w działalność w wielu organizacjach, w tym również w Związku Młodzieży Polskiej. Był przewodniczącym Zarządu Wydziałowego, vice-przewodniczącym ZMP Politechniki Wrocławskiej a w roku 1955 – delegatem na Zjazd Krajowy ZMP. W roku 1956 rozpoczął działalność w Komitecie Uczelnianym PZPR.

Był także czynnym działaczem AZS-u. Jego specjalnością były biegi na krótkich dystansach. Biegał regularnie 100 m poniżej 11 sekund i zdobył Akademickie Mistrzostwo Polski w tej dyscyplinie.

W roku 1956 uzyskał magisterium i objął stanowisko asystenta, a w 1959 – starszego asystenta w Katedrze Chemii Organicznej I.

14 maja 1965 roku obronił pracę doktorską pt. „Badania nad N-tlenkami 2-metylopirydyny” wykonaną pod kierunkiem prof. Edwina Płażka. W tym samym roku został mianowany adiunktem w Katedrze Chemii Organicznej I.

W roku 1966 wyjechał na roczny staż naukowy do USA. Po powrocie, w roku 1967, został powołany na stanowisko docenta.

W styczniu 1969 roku rektor powołał J.S. Wieczorka na stanowisko dyrektora ds. współpracy z zagranicą. Trzy miesiące później Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego mianował Go zastępcą rektora, a rok później Prorektorem ds. Współpracy z Zagranicą. Funkcję tę pełnił do roku 1972.

Równocześnie pełnił funkcję kierownika Zakładu Mechanizmów Reakcji w Instytucie Chemii Organicznej i Fizycznej.

W 1972 roku ponownie wyjechał na roczny staż naukowy na Uniwersytet w Eugene w Oregonie (USA).

Był autorem i współautorem kilkudziesięciu prac naukowych i wielu opracowań oraz promotorem dwóch rozpraw doktorskich.

Był odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Nagrodą Ministra Edukacji Narodowej, Medalem 40-lecia i Złotą Odznaką Politechniki.

Był urodzonym społecznikiem. Jego charakter, nawet w tych trudnych czasach, nie pozwalał mu stać obok wydarzeń. Był człowiekiem wrażliwym i wyczułym na ludzką krzywdę, czyniącym dobro osobom oczekującym pomocy, zagubionym i bezradnym. Można było zawsze liczyć na Niego w potrzebie. Pomógł wielu osobom.

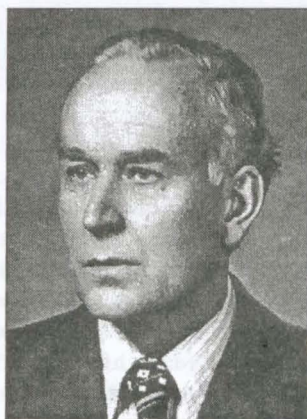
Pełniąc funkcję Prorektora, jako jeden z pierwszych na Politechnice Wrocławskiej zainicjował i rozwinął kontakty naukowe z uczelniami zachodnimi umożliwiając wielu pracownikom naukowym wyjazdy na staże zagraniczne. Z Jego inicjatywy została zorganizowana w USA wystawa poświęcona rocznicy kopernikańskiej. Za popularyzację polskiej nauki Konsul Generalny PRL w Chicago przesłał na ręce Rektora Politechniki Wrocławskiej list z podziękowaniami.

Ostatnie lata życia Doc. Wieczorka to okres wyciszenia. Jego pochyloną nieco postać widywało się gdzieś na uboczu, już nie na głównych ścieżkach życia naszej uczelni. W 1997 wszedł w wiek emerytalny. Mimo widocznych oznak braku zdrowia żał mu było porzucać szeregi czynnych pracowników. Opowiadał o swoich badaniach, o planach badawczych, o nowych syntezach, które koniecznie należałoby przeprowadzić.

Będziemy Go pamiętać jako erudyty wnoszącego elementy humanistyczne, ożywienie i sporą dawkę humoru do codziennego życia społeczności akademickiej, jak również do tak ścisłego przedmiotu, jakim jest chemia.

Roman Gancarz

Wspomnienie

ś.p.
JANUSZ PLUCIŃSKI

Dnia 15 kwietnia 1999 r. odszedł od nas śp. dr hab. Janusz Pluciński, profesor nadzwyczajny w Instytucie Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych Politechniki Wrocławskiej.

Śp. prof. Janusz Pluciński urodził się 11 maja 1925 r. w Poznaniu. Wojna wyгнаła Go wraz z Rodziną do Dębicy, gdzie uczył się na tajnych kompletach. Po wyzwoleniu zdał egzamin maturalny, po czym przyjechał do Wrocławia. Przyjęty na Wydział Mat.-Fiz.-Chem. Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej, wstąpił do Straży Akademickiej, która zabezpieczała gmachy Politechniki przekazane prof. Dionizemu Smoleńskiemu przez wojsko radzieckie. W 1951 r. uzyskał dyplom magistra filozofii w zakresie chemii. Będąc jeszcze studentem, podjął w 1947 r. działalność zawodową na stanowisku zastępcy asystenta w Katedrze Chemii Organicznej. W 1948 r. przeniósł się do Katedry Technologii Materiałów Wybuchowych Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej, w której wykonał pracę doktorską pod kierunkiem prof. Dionizego Smoleńskiego. Stopień doktora nauk chemicznych uzyskał w 1961 r., dr habilitowanego nauk chemicznych w zakresie technologii organicznej w 1968 r., stanowisko docenta w 1969 r. i stanowisko profesora nadzwyczajnego w 1990 r. W macierzystym instytucie pełnił szereg funkcji: I zastępcy dyrektora instytutu (1970-72), kierownika studium doktoranckiego (1970-75), kierownika zespołu dydaktycznego „Chemia i technologia organiczna” (1984-87) i kierownika studium podyplomowego „Chemia i technologia związków powierzchniowo czynnych” (1988-89). Przeszedł na emeryturę 30 września 1991 r.

Zainteresowania naukowe śp. prof. J.Plucińskiego były szerokie; obejmowały one chemię i technologię materiałów wybuchowych, przemysłową syntezę organiczną oraz chemię i technologię związków powierzchniowo czynnych. Pierwszy nurt jego badań koncentrował się głównie na zagadnieniach z zakresu syntezy organicznej; badania te stały się treścią rozprawy doktorskiej zatytułowanej „Badania nad reakcją trój(hydroksymetylo)aminometanu z chlorowcopochodnymi nitrozwiązków aromatycznych”. Zainteresowania przemysłową syntezą organiczną wyrosły na tle potrzeb przemysłu chemicznego i były związane głównie z profilem produkcyjnym NZPO „Rokita – Organika” w Brzegu Dolnym. Głównym obiektem Jego badań były jednak związki powierzchniowo czynne, którym poświęcił ponad 20 lat pracy naukowej. W ramach pracy nad tą problematyką przygotował rozprawę habilitacyjną pt.

„O reakcji chlorohydryny etylenowej i chlorohydryn glikoli polietylenowych z aminami”, a następnie prowadził rozległe badania dotyczące syntezy, oceny właściwości oraz możliwości zastosowań różnych typów związków powierzchniowo czynnych, zwłaszcza kopolimerów blokowych tlenków alkilowych. W tej dziedzinie wykształcił pięcioro doktorów oraz liczne grono magistrów inżynierów-chemików.

Dorobek naukowy śp. prof. J.Plucińskiego obejmuje ponad 60 opublikowanych prac naukowych, 12 patentów, 18 referatów i komunikatów naukowych prezentowanych na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych oraz kilkadziesiąt niepublikowanych opracowań dla różnych jednostek. Osiągnięcia śp.prof. J.Plucińskiego znalazły uznanie środowiska naukowego, co zaowocowało kontaktami i współpracą naukową w kraju i za granicą. Zostały one wyróżnione licznymi nagrodami: Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Ministra Przemysłu Chemicznego, JM Rektora PWr, Dziekana i Dyrektora Instytutu. Za swoją działalność zawodową śp. prof. J.Pluciński został uhonorowany wieloma odznaczeniami państwowymi i regionalnymi, by wymienić tylko Krzyż Kawalerski OOP i Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Śp.prof. J.Pluciński był zamiłowanym przyrodnikiem. Zamiłowanie to objawiało się nie tylko w Jego działalności badawczej, której znanym fragmentem były badania nad biodegradacją wybranych grup związków powierzchniowo czynnych, wykonane we współpracy z zespołem kierowanym przez prof. Marię Pawlaczyk-Szpilową z PWr, ale także w postaci Jego hobby: było nim zbieranie i badanie chrząszczy. Zajęciu temu oddawał się z pasją i zaangażowaniem badacza, stosując typowy dla entomologii warsztat naukowy. I choć nie publikował prac z tej dyscypliny, współpracował z muzeami przyrodniczymi i kolekcjonerami z Europy, Chin i Japonii, prowadząc z nimi wymianę i dokonując opisu i klasyfikacji przysyłanych Mu do oceny – jako do eksperta – okazów. Pozostawił po sobie unikalny zbiór chrząszczy wraz z pełną dokumentacją; zwłaszcza dwa gatunki: kózkowate (*Cerambycidae*) i podryskowate (*Attelabidae*) należą do najbogatszych i najcenniejszych zbiorów w Polsce. Zbiory te, prezentowane w kilku muzeach, zostaną – z woli ich Właściciela – przekazane Wrocławskiemu Muzeum Przyrodniczemu.

Śp.prof. Janusz Pluciński urzekał otoczenie swoją osobowością. Nad wyraz rzetelny w dochodzeniu do prawdy naukowej, niezmiernie pracowity, sumiennie spełniający powierzone Mu obowiązki, był równocześnie życzliwym dla studentów Nauczycielem i Wychowawcą, a dla współpracowników – Kolegą. Nigdy nie żałował czasu i wiedzy tym, którzy Go prosili o radę i pomoc. Był człowiekiem prawym, pełnym dobroci i bardzo skromnym. „Nie patrzył swego” – nie zabiegał o stanowiska i zaszczyty; przeciwnie – trzeba było niekiedy wysiłku, aby Go skłonić do przyjęcia należnych Mu awansów i wyróżnień. W życiu prywatnym nadrzędną dla Niego wartością była Rodzina.

Trudno się pogodzić z faktem, że śp.prof. Janusza Plucińskiego nie ma już wśród nas. Toteż wszyscy: najbliższa rodzina, przyjaciele oraz koledzy i współpracownicy z Instytutu technologii organicznej i Tworzyw Sztucznych PWr, żegnaliśmy Go w dniu 22 kwietnia na Cmentarzu Grabiszyńskim z wielkim bólem i smutkiem.

Cześć Jego pamięci.

Bogdan Burczyk

Z PRAC RADY GŁÓWNEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Refleksje z posiedzenia plenarnego w dniu 29 kwietnia 1999 r.

(i nie tylko)

PODWYŻKI 1999

W dniu 14 kwietnia br. odbyło się specjalne posiedzenie Prezydium Rady Głównej poświęcone rozpatrzeniu projektów rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej dotyczących zasad wynagradzania pracowników szkół wyższych w 1999 r. Po burzliwej dyskusji podjęto uchwałę, w której zawarto szczegółową analizę przedstawionych przez resort aktów prawnych, zwracając równocześnie uwagę na brak istotnego postępu w zakresie wysokości zaplanowanych podwyżek i przyjętych zasad wynagradzania. W uchwale stwierdzono m.in. co następuje:

„Jak wynika z projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wynagradzania nauczycieli akademickich, średnia podwyżka aktualnych wynagrodzeń osobowych w państwowych szkołach wyższych wyniesie od 1 marca 1999 r., bez uwzględnienia współczynnika przeliczenia przychodu dla ubezpieczonych, podlegających ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu oraz ubezpieczeniu chorobowemu, 9,3%, a z uwzględnieniem tego współczynnika zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 1998 r. w sprawie sposobu przeliczenia przychodów w związku z wprowadzeniem obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie społeczne przez ubezpieczonego (Dz.U Nr 153, poz. 1006) – 23,01%. Uwzględniając 7%-owy wzrost zadań państwowego szkolnictwa wyższego typu akademickiego na rok 1999, wyrażony wzrostem liczby studentów oraz biorąc pod uwagę, iż średnioroczny wskaźnik wzrostu cen konsumpcyjnych wyniósł w 1998 r. 12,2% (a na 31 XII tego roku 10,0%) zaś prognozowany na rok 1999 wskaźnik inflacji ma wynieść 9,1% stwierdza się, iż projektowana średnia podwyżka wynagrodzeń nie będzie miała charakteru podwyżki realnej, a co najwyżej rekompensującej inflację. Identyczna opinia odnosi się do planowanych średnich podwyżek wynagrodzeń pracowników szkół wyższych nie będących nauczycielami akademickimi, do planowanych średnich podwyżek wynagrodzeń nauczycieli akademickich oraz bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowo-technicznej, a także pracowników nie będących nauczycielami akademickimi w państwowych wyższych szkołach zawodowych. Opinię tę uzasadnia przyjęcie przez MEN, w odpowiednich projektach rozporządzeń, identycznych jak podanych wyżej, średnich wskaźników wzrostu wynagrodzeń tych pracowników, tj. odpowiednio o 9,1% i o 23,01%”.

Powołując się na podjęte uprzednio uchwały skrytykowano ponadto proponowane w rozporządzeniach zasady wynagradzania, a w szczególności:

- utrzymanie zbyt dużej rozpiętości stawek wynagrodzeń zasadniczych dla poszczególnych stanowisk nauczycieli akademickich,
- utrzymanie antymotywacyjnych relacji między wynagrodzeniem zasadniczym asystenta i profesora zwyczajnego,
- utrzymywanie zbyt dużej rozpiętości stawek wynagrodzeń za godziny ponadwymiarowe dla poszczególnych stanowisk nauczy-

cieli akademickich,

– utrzymanie wadliwych relacji między stawkami wynagrodzeń za godziny ponadwymiarowe dla osób zatrudnionych na różnych stanowiskach,

– utrzymanie zbyt dużej rozpiętości dodatków funkcyjnych, przewidzianych dla określonych stanowisk oraz

– niedostosowanie stawek miesięcznego wynagrodzenia pracowników nie będących nauczycielami akademickimi, zatrudnionych w najniższych kategoriach zaszerzegowania, do najniższego wynagrodzenia krajowego.

Podjętą uchwałę zakończono konkluzją: „Prezydium Rady Głównej czuje się zatem w obowiązku powtórzyć dobitnie wielokrotnie już formułowane ostrzeżenie (ostatnio w uchwale RG Nr 338/98 z dnia 17 grudnia 1998 r.) przed konsekwencjami w odniesieniu do jakości kształcenia jak i perspektyw rozwoju naukowego kadry akademickiej, utrzymywania w państwowym szkolnictwie wyższym obecnego, niemotywacyjnego systemu płac. Podtrzymując wszystkie opinie krytyczne zawarte we wcześniejszej uchwale, a w szczególności konkluzję o braku postępu w zakresie prac nad nowym systemem wynagrodzeń w państwowym szkolnictwie wyższym, który już spowodował zagrożenia w dziedzinie jakości kształcenia i zahamował rozwój naukowy kadry akademickiej, Prezydium Rady Głównej nie może zaopiniować pozytywnie przedstawionych propozycji zmian przedmiotowych rozporządzeń, przyjmując je jedynie do wiadomości”.

BAZA

W związku z planowanym posiedzeniem sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, poświęconym inwestycjom w szkolnictwie wyższym, Ministerstwo Edukacji Narodowej opracowało zwięzły raport dotyczący stanu bazy materialnej szkół wyższych oraz zamierzeń inwestycyjnych w tym zakresie. Oceniając bazę materialną szkół wyższych posłużono się wskaźnikiem określającym liczbę metrów kwadratowych powierzchni netto obiektów dydaktycznych szkoły jaka przypada na jednego studenta studiów dziennych w tej szkole. Powołano się przy tym na wyniki analiz i badań porównawczych przeprowadzonych już przed ponad 20 laty, a obejmujących szereg uczelni europejskich. Z badań tych wynikało, że optymalne wartości przyjętego za miarę zagęszczenia uczelni wskaźnika powinny wynosić odpowiednio: dla uniwersytetów – 17 m²/stud., dla politechnik – 22 m²/stud., dla uczelni pedagogicznych i ekonomicznych – 10 m²/stud., a dla akademii rolniczych – 18 m²/stud.

Okazuje się, że mimo upływu lat baza lokalowa szkół odbiega nadal znacznie od przyjętych ówczesnie standardów, a co więcej, systematycznie ulega pogorszeniu. Średnia wartość przyjętego wskaźnika dla wszystkich szkół podległych MEN wyniosła bowiem na koniec grudnia 1998 r. zaledwie 9,4 m²/stud., a dla poszczególnych grup uczelni: 8,4 m²/stud. – dla uniwersytetów, 10,7 m²/stud. – dla politechnik, 5,8 m²/stud. – dla uczelni pedagogicznych, 6,7 m²/stud. – dla uczelni ekonomicznych i 13,3 m²/stud. – dla akademii rolniczych. Gdyby natomiast dysponowaną przez uczelnie powierzchnią netto obiektów dydaktycznych odnieść do wszystkich studentów, a więc również wieczorowych i zaocznych wówczas liczba m² przypadająca na 1 studenta wynosiłaby średnio 5,1 dla wszystkich uczelni MEN, 4,2 dla uniwersytetów, 7,1 dla politechnik, 2,1

Z PRAC RADY GŁÓWNEJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

dla uczelni pedagogicznych, 2,9 dla uczelni ekonomicznych i 8,6 dla akademii rolniczych.

W grupie uniwersytetów największą liczbę m² powierzchni dydaktycznej oferują każdemu studentowi studiów dziennych: Uniwersytet Śląski (12,58), Uniwersytet Wrocławski

(11,13) i Uniwersytet im. Mikołaja w Toruniu (9,75). Listę tę zamykają natomiast: UMCS w Lublinie (6,84), Uniwersytet Gdański (6,64) i Uniwersytet Szczeciński (5,95). Warto jednak pamiętać, że „luksus” oferowany przez Uniwersytet Śląski to zaledwie 74% europejskiego standardu, a w Szczecinie studenci zadowolili się muszą 1/3 powierzchni uznawanej za wystarczającą.

W grupie politechnik prym wiodą: Politechnika Łódzka (16,68), Politechnika Warszawska (13,97) i Politechnika Śląska (13,17), a najgorsze warunki lokalowe mają: Politechnika Radomska (8,13), Politechnika Lubelska (7,18) i Politechnika Koszalińska (5,03). Odnosząc podane w nawiasach wartości współczynników do odpowiedniego standardu łatwo wykazać, że proces kształcenia na Politechnice Łódzkiej prowadzony jest w warunkach lokalowych odpowiadających 75% przyjętego standardu, a na Politechnice Koszalińskiej w warunkach blisko 5 razy gorszych niż przewiduje to ten standard. Wśród 18 politechnik Politechnika Wroclawska zajmuje 11 miejsce i ze wskaźnikiem 10,75 oferuje kształcenie w warunkach o ponad połowę gorszych od standardowych. Warto przy tym pamiętać, że przed 20 laty gdy określano standardy lokalowe, podstawowym systemem studiów były studia dzienne, podczas gdy studia wieczorowe i zaoczne stanowiły mało znaczący margines i dla prostoty analiz mogły być zaniedbane tym bardziej, że w przyjętych za wzór uczelniach europejskich odgrywały również niewielką rolę. Obecnie w szkołach podległym MEN studenci studiów wieczorowych i zaocznych stanowią aż 46% ogółu studiujących i korzystają z bazy lokalowej nie tylko w soboty i niedziele. W rzeczywistości sytuacja jest więc znacznie gorsza niż wynikałoby to z przeprowadzonych wyżej porównań.

Relatywnie dobrą bazą lokalową dysponują akademie rolnicze. Akademia Techniczno-Rolnicza w Bydgoszczy (17,61) oraz Akademia Rolnicza w Poznaniu (16,07), Olsztynie (15,69) i Wrocławiu (15,36) oferują kształcenie w warunkach zbliżonych do standardowych, a zamykająca listę Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedagogiczna w Siedlcach, która wyraźnie ustępuje pozostałym uczelniom tej grupy, oferuje warunki podobne jak Politechnika Wroclawska.

Jak wynika z raportu, w latach 1990–99 na wydatki inwestycyjne w szkołach wyższych MEN przeznaczono łącznie 753,81 mln. zł. Głównymi beneficjentami były tu uniwersytety, które przejęły łącznie aż 50,9% tej kwoty, a w szczególności: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (13,4%), Uniwersytet Warszawski (9,9%) i Uniwersytet Jagielloński (9,8%). Politechniki przejęły łącznie zaledwie 19,3% całej kwoty, przy czym najwyższe dotacje (1,9%) otrzymała Politechnika Radomska. Wśród 18 politechnik na 10 miejscu znalazła się Politechnika Wroclawska (1%), która „utrzymała się na powierzchni” jedynie dzięki powodzi (3 mln. zł.). Znacznie lepiej wypadła Akademia Rolnicza we Wrocławiu, która z łączną dotacją 1,4% plasuje się na drugim miejscu w grupie akademii rolniczych.

Finansowanie inwestycji budowlanych szkół wyższych MEN realizowanych w 1998 r. przedstawiono w postaci dwóch zestawień. Zestawienie A obejmuje inwestycje objęte planem inwestycyjnym

MEN z uwzględnieniem innych źródeł dofinansowania. Na 44 uczelnie uczestniczące w tym planie Politechnika Wroclawska jako jedyna nie prowadzi żadnego zadania inwestycyjnego, a w planie figuruje jedynie ze względu na usuwanie skutków powodzi, finansowane dotacją MEN. W tej sytuacji, w planie nie przewidziano również konsekwentnie nakładów potrzebnych do zakończenia zadań po r. 1998. Zestawienie B obejmuje natomiast inwestycje realizowane poza planem MEN. Ujęto tu aż 6 zadań realizowanych przez Politechnikę Wroclawską o łącznych nakładach do końca 1998 r. w wysokości 9,295 mln. zł. z czego aż 9,095 mln. zł. stanowią nakłady ze środków własnych. Finansowanie niemal całej działalności inwestycyjnej ze środków własnych dobrze świadczy o samodzielności i niezależności szkoły, budzić musi jednak uzasadnione obawy o dalszy stan jej finansów.

Dotację na wydatki inwestycyjne akademickich szkół wyższych MEN w kwocie 284,505 mln. zł. rozdzielono następująco:

- 222,927 mln. zł. (78,4%) przeznaczono na dofinansowanie 54 zadań inwestycyjnych kontynuowanych (w tym 2 wieloletnich),
- 57,4 mln. zł. (20,2%) przeznaczono na dofinansowanie 14 zadań inwestycyjnych nowo rozpoczynanych (w tym 1 wieloletniego),
- 4,178 mln. zł. (1,4%) przeznaczono na dofinansowanie wykupu 7 gotowych obiektów.

Szacuje się, że określone w ustawie dotacje na wydatki inwestycyjne w akademickich szkołach wyższych zaspokoją potrzeby tych uczelni w około 46%.

BURZA MÓZGÓW

Prace nad projektem nowej ustawy o szkolnictwie wyższym nabierają zawrotnego tempa, a koncepcje zmieniają się niemal z minuty na minutę. Minister Edukacji Narodowej, prof. Mirosław Handke goszcząc na posiedzeniu Rady Głównej zaskoczył zebranych nowymi propozycjami niektórych uregulowań prawnych. Wbrew wcześniejszym zapowiedziom przewiduje się teraz pozostawienie Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego jako organu przedstawicielskiego społeczności akademickiej, jednakże bez dotychczasowych uprawnień akredytacyjnych. Uprawnienia te przejąć ma Akademicki Komitet Akredytacyjny (AKA), w skład którego weszłyby dwie komisje: Komisja ds. Tytułu i Stopni Naukowych oraz Komisja ds. Studiów, przy czym pierwsza z tych komisji przejęłaby zadania dotychczasowej Centralnej Komisji ds. Tytułu i Stopni Naukowych. Kadencja organów jednoosobowych uczelni uległaby przedłużeniu do 5 lat, ale bez możliwości ponownej reelekcji. Umożliwiłoby to, zdaniem Ministra, szybszy powrót wybitnych uczonych ze stanowisk administracyjnych do pracy naukowej.

Według nowych koncepcji tytuł profesora przestałby być tytułem naukowym, a jednym z warunków jego uzyskania, obok osiągnięć naukowych bądź artystycznych, byłyby osiągnięcia dydaktyczne zdobyte w wyższej uczelni. Tak więc, o tytuł profesora będą mogły ubiegać się jedynie osoby będące pracownikami wyższych uczelni, a postępowanie w sprawie nadania tego tytułu prowadzić będą wyłącznie upoważnione przez AKA jednostki organizacyjne wyższych uczelni. Instytutom PAN, zatrudniającym odpowiednią liczbę profesorów i doktorów habilitowanych, pozostawiono natomiast nadal uprawnienia do nadawania obu stopni naukowych.

Z PRAC RADY GŁÓWNEJ...

Dokończenie ze strony 9

Niewątpliwą nowością będzie również wprowadzenie stopni doktora sztuki i doktora habilitowanego sztuki, które to stopnie nadawane będą w dyscyplinach artystycznych przez uprawnione jednostki organizacyjne wyższych szkół artystycznych. Do przewodu habilitacyjnego dopuszczana będzie osoba, która posiadając stopień doktora, uzyskała znaczny dorobek naukowy lub artystyczny, przy czym AKA określi w jakich dziedzinach nauki i w jakich dyscyplinach naukowych konieczne będzie przedłożenie rozprawy habilitacyjnej. Oznacza to, że będą takie dyscypliny, a nawet dziedziny nauki, w przypadku których wymóg przedłożenia pracy habilitacyjnej nie będzie konieczny dla uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

Nauczyciele akademicki zatrudnieni będą na stanowiskach profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego, adiunkta i asystenta, a także na stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora i instruktora. Stosunek pracy z nauczycielem akademickim na stanowisku profesora zwyczajnego nawiązywany będzie na podstawie mianowania, a w przypadku pozostałych stanowisk – na podstawie umowy o pracę. Czas pracy nauczyciela akademickiego nie powinien przekraczać 30 godzin tygodniowo, przy czym czas pracy w siedzibie zatrudniającej nauczyciela uczelni nie może być krótszy niż 10 godzin. Resort ustali minimalne wynagrodzenia nauczycieli akademickich i wynagrodzenia te będzie gwarantował. O ewentualnym zwiększeniu wynagrodzeń ponad gwarantowane minimum decydować będzie uczelnia w zależności od posiadanych środków i dobrej woli rektora.

Członkowie Rady Głównej, świadomi szalejącej ostatnio burzy ministerialnych mózgów, przyjęli wystąpienie Ministra z godnością, a na wyraźne życzenie Przewodniczącego zaniechali dyskusji, ograniczając się wyłącznie do kilku niewinnych pytań.

PROMOCJA

Instytut Promocji Sp.z o.o. w Warszawie postanowił dołączyć do grona założycieli wyższych uczelni i wystąpił z wnioskiem o utworzenie Wyższej Szkoły Promocji, która to szkoła kształciłaby specjalistów z zakresu zarządzania i marketingu na poziomie licencjackim. Wniosek ten po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji Akredytacyjnej Wyższego Szkolnictwa Zawodowego spotkał się jednak z nieprzychylną oceną ze strony Rady Głównej, która zakwestionowała program studiów, specjalności przewidzianych do zatrudnienia nauczycieli akademickich oraz bazę lokalową szkoły. W skrócie rzecz ujmując, wnioskodawca zamierzał uruchomić studia na jednym z ekonomicznych kierunków bez zatrudnienia odpowiedniej liczby ekonomistów, bez uwzględnienia w programie istotnych dla ekonomistów przedmiotów i na domiar wszystkiego w dwóch zaledwie pomieszczeniach o łącznej powierzchni 91 m².

Negatywna opinia Rady Głównej rozjuszyła wnioskodawcę. W złożonym zażaleniu, prezes Instytutu Promocji p. Maria Granoszevska uznała wszystkie zarzuty za bezpodstawne, a ze swej strony zarzuciła Radzie Głównej brak staranności w analizie dołączonych do wniosku materiałów, niewielką orientację w specyfice planowanych do utworzenia specjalności, nierzetelne zapoznanie się z dokumentacją, brak szacunku dla dokonań kolegów wykładowców, niepoważne traktowanie obowiązków oraz karygodną opieszałość. Próbką argumentacji użytej w zażaleniu może być odpowiedź na zarzut dotyczący braku w programie kształcenia takich przedmiotów jak „matematyka” i „statystyka”: „Zarówno podstawy programowe – pisze w zażaleniu pani Prezes – jak i obowiązujące programy nauczania dla szkół średnich zawierają obszerne bloki przed-

miotu matematyka, w tym zagadnienia z zakresu statystyki”. I dalej: „Powtarzanie tych zagadnień w formie odrębnego bloku zajęć uznajemy za bezzasadne”.

Zanim Rada Główna rozpatrzyła złożone zażalenie, w czterech uczelniach na terenie Olsztyna, Łodzi, Katowic i Gliwic nieznanymi sprawcy rozrzućli ulotki zaczynające się od stwierdzenia: „Polskie szkolnictwo wyższe popada w ruinę. Winę za to ponosi Rada Główna Szkolnictwa Wyższego przy Ministrze Edukacji Narodowej”. Dalej nawiązano do szykan stosowanych przez Radę Główną względem Instytutu Promocji i sformułowano cel całej akcji: „Jednym z członków Rady jest pracownik Waszej Uczelni. Po świętach wielkanocnych rozpoczniemy pikietę pod salami, w których będzie prowadził zajęcia. Celem pikiety będzie doprowadzenie do sytuacji w której Rada Główna Szkolnictwa Wyższego zacznie rzetelnie zajmować się wnioskami o utworzenie kolejnych szkół wyższych”. Do pikiety wprawdzie nie doszło, ale do Rady Głównej wpłynęło kilkaset pism o identycznej treści, adresowanych przez różne osoby z całej niemal Polski. W pismach tych nadawcy domagają się wyjaśnień odnośnie stosowanych przez Radę Główną procedur opiniowania. Wyrażają równocześnie pewien optymizm stwierdzając w zakończeniu: „Mam nadzieję, iż pomimo znanej opieszałości urzędników Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego doczekam się na odpowiedź w trybie przewidzianym prawem”.

W dniu posiedzenia Rady Głównej, przed gmachem Ministerstwa Edukacji Narodowej, zebrała się grupa kilkudziesięciu młodych ludzi, którzy pod baczny okiem policji pikietowali budynek rozdając przechodniom, pracownikom ministerstwa i podążającym na posiedzenie członkom Rady Głównej kolorowe baloniki ze stosownymi napisami oraz petycję z postulatem ponownego, tym razem rzetelnego rozpatrzenia wniosku. Petycja kończy się gorzkim wyrzutem: „Dotychczasowe działanie Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego nie tylko stawia pod znakiem zapytania możliwość realizacji naszych planów życiowych, ale również źle służy polskiej nauce. Uznajemy, że funkcja w Radzie niesie za sobą ogromną odpowiedzialność lecz tego egzaminu dotychczas Państwo nie zdaliście”.

Punktualnie o godzinie 11 pikietująca młodzież uhonorowała rozpoczynające się posiedzenie Rady Głównej kanonadą pękających baloników. Podczas posiedzenia Rada Główna rozpatrzyła złożone zażalenie i postanowiła podtrzymać negatywną konkluzję podjętej uprzednio uchwały. W zakończeniu bardzo obszernego uzasadnienia zawarto stwierdzenie: „Forma złożonego zażalenia jak również podejmowane próby wywierania nacisku na członków Rady Głównej są nie do przyjęcia w środowisku akademickim”.

PAL LICHO!

W ramach obchodów „Dni Szwecji we Wrocławiu” Politechnika Wrocławska podjęła się organizacji cyklu imprez naukowo-technicznych, które zaplanowano na dni 15 i 16 kwietnia br. Rektor Politechniki, prof. Andrzej Mulak chcąc uhonorować niektórych członków Rady Głównej wystosował do nich uprzejme pisma z zaproszeniem do udziału w tych imprezach. Pisma Rektora datowane 9 kwietnia wysłane zostały na adres Rady Głównej już 13 kwietnia i po niespełna czterech dniach dotarły do Biura tego organu w Ministerstwie Edukacji Narodowej. Urzędnicy Biura spieszenie zapakowali otrzymane przesyłki w większe koperty i 18 kwietnia wysłali je na adresy szkół, w których członkowie Rady są zatrudnieni, w tym również na Politechnikę Wrocławską. We Wrocławiu pismo trafiło do ekspediującej je uprzednio rozdzielni w dniu 21 kwietnia i już następnego dnia znalazło się u adresata. Pal liczo „Dni Szwecji we Wrocławiu” komentowali całe wydarzenie członkowie Rady Głównej, ujęci uprzejmością J.M. Rektora.

*Dla „Pryzmatu” opracował
Prof. Andrzej Hałas*

Rozmowa z Wiceprezydentem Wrocławia ds. Gospodarki Nieruchomościami dr Andrzejem Jarochem

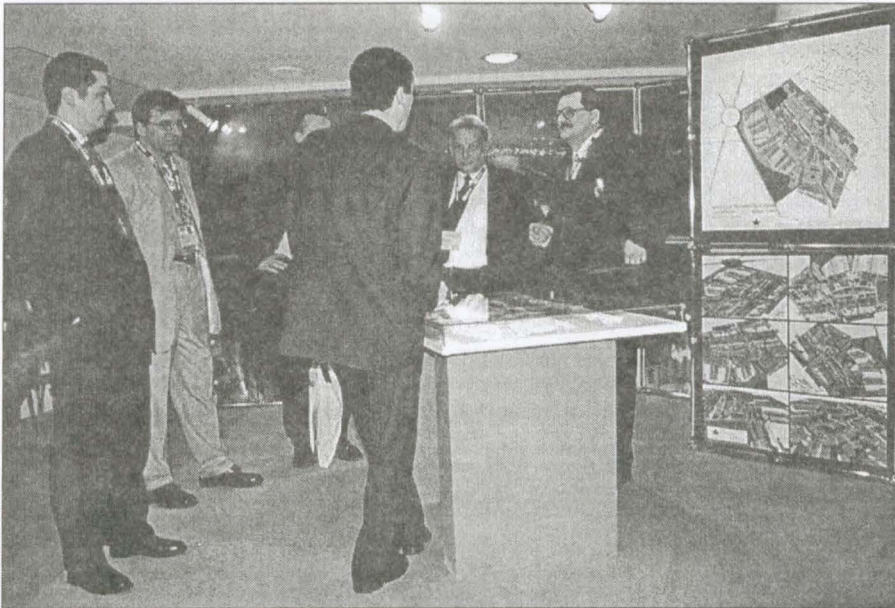
Promowano Park Technologiczny

– *Był Pan podobno ostatnio w Cannes.*

– O tej porze co roku odbywają się tam Targi Nieruchomości. To wielka, prestiżowa impreza, która jest zlokalizowana w pałacu festiwalowym i gromadzi około 10 tysięcy wystawców. Mój wyjazd (od 8 do 16 marca) miał na celu przede wszystkim uczestnictwo w Targach.

– *Jak zaprezentował się Wrocław?*

– Przedstawiliśmy szeroką ofertę dotyczącą terenów i obiektów oczekujących na inwestycje – w sumie około 150 pozycji. Omówiłem możliwości inwestycyjne w naszym mieście na seminarium w referacie „Wrocław – europejska metropolia nad Odrą”.

Chcielibyśmy przebudować system komunikacyjny miasta, stworzyć nowe przeprawy mostowe nad Gądowem Towarowym i przez Odrę koło Kozanowa, zagospodarować przyszłe centra: „południowe” w rejonie Poltegoru i Hotelu Wrocław oraz „zachodnie” w pobliżu „Astry” (ulice Ostatni Grosz, Horbaczewskiego, Bystrzycka i lotnisko). Przedstawiliśmy też projekt Parku Technologicznego, który ma powstać we Wrocławiu.

– *Czy już wiadomo, gdzie będzie się mieścić Park?*

– Jak wiadomo, jakiś czas temu w celu utworzenia Parku Technologicznego powołano spółkę, która zorganizowała konkurs na sposób jego zagospodarowania. Zakłada się, że będzie to teren o powierzchni około 75 hektarów, na południowym skraju miasta, w rejonie ulic Karmelkowej i Mokronoskiej. Liczymy na pozyskanie gruntu od Agencji Rolnej Skarbu Państwa. Sprawa musi być jednak załatwiana na szczeblu ministerialnym.

– *Jak postrzegane są w Europie plany utworzenia we Wrocławiu Parku Technologicznego?*

– Jak się okazuje, obecność takiej instytucji w dużym mieście nie jest rzeczą niezwykłą. Około 80% miast prezentujących się w Cannes ma parki technologiczne. Jest to wskaźnik pozycji ośrodka, podobnie jak np. opera. Świadczy on o jego dynamicznym rozwoju.

Przy okazji wyjazdu miałem możliwość zwiedzić inne parki technologiczne: w Grenoble i w Avignonie, zapoznać się z wypracowanymi tam koncepcjami, jak i z recenzjami naszego projektu. Z rozmów wynika dla nas wiele pożytecznych wniosków praktycznych. Sądzę, że powinniśmy uwzględnić zalecenia daleko idącej elastyczności we współpracy z inwestorem, jak również kompleksowo zaplanować systemy bezpieczeństwa. Odbyło się też spotkanie z dużą firmą Michele Ferrier – realizatorem inwestycji w parkach technologicznych. Firma ta zadeklarowała duże zainteresowanie współpracą. Jej przedstawiciele przyjechali nawet do Wrocławia w dniu 19 kwietnia, by przedstawić projekt porozumienia o współpracy. Mamy nadzieję, że przyczyni się to do rozwoju Parku i miasta.

– *Dziękuję Panu za rozmowę.*

Rozmawiała: Maria Kiszka

Na zdjęciach:

1. W czasie seminarium: drugi z lewej wiceprezydent dr Andrzej Jarocho, pierwszy z prawej dyr. Marek Winkowski.

2. W drodze powrotnej do Polski odbyło się udane spotkanie z przedstawicielami biznesu włoskiego w Lecco koło Mediolanu zorganizowane przez Konsulat Generalny Polski w Mediolanie. Dyrektor Wydziału inicjatyw Gospodarczych Urzędu Miejskiego we Wrocławiu M. Winkowski przedstawił tam możliwości oferowane przez nasz region („Discover the new opportunities for your business in Poland!”).

Istnieje środowisko zainteresowanych kształceniem specjalistów eksploatacji sprzętu lotniczego.

Powrót do lotnictwa

Dobre pomysły rodzą się zwykle w dobrym towarzystwie. Tym razem okazją do spotkania było uroczyste otwarcie nowych pomieszczeń I-20 w dniu 8 grudnia 1998 r. Obecni byli na nim pracownicy Wydziału Mechaniczno-Energetycznego i innych wydziałów na czele z władzami Uczelni. Przybyli też reprezentanci wielkiego przemysłu.

Choć nie można powiedzieć, że strumieniami lał się szampan (nazwa ta bowiem jest zastrzeżona dla win musujących z rejonu Szampanii), to atmosfera była sprzyjająca dla „odlotowych” pomysłów. Jednym z nich był powrót do tradycji lotniczych PWr.

Wydział Lotniczy istniał u nas w pierwszych latach po wojnie (1950-53), zaś następnie decyzją polityczną został przeniesiony na Politechnikę Warszawską. Ale zainteresowania lotnicze są nadal żywe wśród pracowników i studentów Uczelni. Jak wiedzą nasi Czytelnicy, przy Politechnice Wrocławskiej działa Akademicki Klub Lotniczy liczący 120 członków (wśród nich 16 pilotów szybowcowych), pracuje i kształci się wielu absolwentów Lotniczych Zakładów Naukowych. Co zaś najważniejsze, na Dolnym Śląsku istnieje zapotrzebowanie na absolwentów znających się na eksploatacji sprzętu lotniczego. W związku z rozwojem komunikacji lotniczej jest oczywiste, że musimy mieć własnych specjalistów, którzy będą wiedzieli, jaki sprzęt jest potrzebny i jak go należy użytkować.

Trudno byłoby marzyć o kształceniu konstruktorów samolotów, choć i tego w dalszej perspektywie nie należy wykluczać. Natomiast dosyć proste wydaje się wzbogacenie wykazu oferowanych studentom przedmiotów o problematykę inżynierii lotniczej. Pozwoli to, być może, stworzyć w niedalekiej przyszłości odpowiedni kierunek dyplomowania, czy też studium podyplomowe. Zależnie od zainteresowania dla tej działalności i jej wyników można by zastanowić się nad poszerzeniem oferty.

Środowisko zainteresowanych kształceniem specjalistów eksploatacji sprzętu lotniczego nie ogranicza się do murów uczelni – dowiodło tego spotkanie, jakie odbyło się 16 marca w Lotniczych Zakładach Naukowych we Wrocławiu. Przybyli tam kierownicy lotniczych organizacji społecznych i samorządowych, przemysłu lotniczego i placówek szkolno-wychowawczych: gen. bryg. pilot Roman Baszuk – dowódca 3. Korpusu Lotniczego, Antoni Chojcan – prezes Wrocławskiego Klubu Seniorów Lotnictwa, Czesław Czujowski – dyrektor naczelny Lotniczych Zakładów Naukowych, członek KRL, Bogdan Ginter – prezes Klubu Lotniczego PWr, dr hab. inż. Zbigniew Gnutek – prodziekan Wydziału Mechaniczno-Energetycznego, dr inż. Aleksander Hager – członek Krajowej Rady Lotnictwa, Leszek Krawczyk – prezes Zarządu Portu Lotniczego Wrocław S.A., Stanisław Maksymowicz – kierownik specjalizacji lotniczej AWF, Ja-

nusz Marek – dyrektor Głównego Ośrodka Badań Lotniczo-Lekarskich, płk. pilot Zbigniew Martynowicz – dowódca 11. Pułku Lotnictwa Myśliwskiego, płk. dr inż. Władysław Melnarowicz – komendant Centralnego Ośrodka Inżynieryjno-Lotniczego, dr hab. inż. Mieczysław Mieczyski, prof. PWr, kierownik Zakładu Chłodnictwa i Kriogeniki oraz mgr inż. Adam Młynczak, prezes Zarządu „PZL Hydraul” S.A.

Zebrani stwierdzili, że młodzież na Dolnym Śląsku wykazuje zainteresowanie dla omawianej problematyki. Możliwości rozwoju kształcenia wynikają z istnienia kadry naukowo-dydaktycznej (Politechnika, lotnicze organizacje cywilne i wojskowe) oraz bazy dydaktyczno-laboratoryjnej. Potencjał ten pozwala na stworzenie oferty kształcenia w zakresie głównych kierunków lotnictwa, a nawet ogólnej wiedzy na temat lotnictwa kosmicznego.

Konsekwencją tego spotkania była wizyta, jaką JM Rektorowi PWr, profesorowi Andrzejowi Mulakowi złożyli 20 kwietnia przedstawiciele tej grupy. Na jej czele przybył dziekan Wydziału Mechaniczno-Energetycznego prof. Mieczysław Lech – absolwent Wydziału Mechanicznego Energetyki i Lotnictwa (MEL) Politechniki Warszawskiej. Podkreślił on, że realizowany przez jego wydział kierunek „mechanika i budowa maszyn” mieści w sobie lotnictwo, zatem rozwojowi kształcenia w proponowanej specjalności nie grożą przeszkody formalne. Odpowiedni jest też profil tematyczny większości zakładów wydziałowych. Zakład Termodynamiki, Zakład Turbin i Sprzęzarek, Zakład Spalania i Detonacji, Zakład Kotłów Parowych, Zakład Mechaniki Płynów, Zakład Automatyki Procesów Energetycznych, Zakład Podstaw Konstrukcji, Zakład Chłodnictwa i Kriogeniki, Zakład Miernictwa i Eksploatacji Maszyn i Urządzeń Termoenergetycznych mają w swoich zainteresowaniach istotne problemy lotnictwa.

W opinii prodziekana dr hab. Z. Gnutka (absolwenta LZN) nie ma przeszkód, by uzupełnić katalog kursów o kształcenie w specjalności lotniczej. Wydział chciałby od października uruchomić też studia podyplomowe dla osób zajmujących się inżynierią lotniczą, a chcących poszerzyć podstawy swojej wiedzy. Rozważa się też możliwość zaoferowania zajęć z dziedziny lotnictwa słuchaczom studiów doktoranckich. Przedstawiciele wydziału widzą możliwość

Na spotkaniu w Lotniczych Zakładach Naukowych 16 marca 1999 r.

Od lewej siedzą: prof. M. Mieczyski, dr Zb. Gnutek, gospodarz obiektu dyr. Cz. Czujowski i dyr. A. Hager.

zwrócenia się o pomoc merytoryczną do specjalistów szkolnictwa wyższego i średniego pracującego na potrzeby lotnictwa cywilnego i wojskowego. Duża część kadry wojskowej, która wcześniej przechodziła na emeryturę to jeszcze młodzi, chętni do współpracy specjaliści.

Obecny na spotkaniu dr A. Hager, długoletni główny konstruktor „PZL-Hydrał”, który ukończył Wydział Lotniczy na PW w 1954 roku, podkreślił, że Krajowa Rada Lotnictwa stwierdziła niebezpieczny brak kadry specjalistów z dziedziny lotnictwa. Przypadki wyjazdu młodzieży z Dolnego Śląska na studia do Warszawy są rzadkie, zatem oczywista jest rola, jaką miałyby tu do spełnienia Politechnika Wroclawska.

Podobny pogląd reprezentuje dyrektor Cz. Czujowski (LZN). Stwierdził on, że Główny Instytut Lotnictwa Cywilnego oczekuje, że pojawi się kadra przygotowana do badania sprzętu lotniczego, obsługi mechanicznej samolotów wielosilnikowych itp. Zaproponował, by wykorzystać kontakty, jakie nawiązał ze szkołami w Hamburgu i Västerås.

Prezes „PZL-Hydrał” A. Młyńczak podkreślił, że jego firma ma znaczącą bazę sprzętową, ale jest zainteresowany kształceniem kadry, gdyż z powodu jej braku mogą zostać zaprzepaszczone dobre tradycje tego przedsiębiorstwa.

Dyskusję wzbudził problem wystarczalności zaplecza laboratoryjnego. Prof. M. Lech wskazywał, że oprócz pracowni znajdujących się na Politechnice Wroclawskiej (a jest tu nawet laborato-

rium badań izotopowych, mały tunel z hamownią i Laboratorium Badań Nieniszczących) można wykorzystać potencjał jednostek wojskowych i placówek cywilnego szkolenia lotniczego. Wyrażano jednocześnie wątpliwości, jak na istnienie tego zaplecza wpłyłaby planowana przez Ministerstwo Przemysłu restrukturyzacja przemysłu obronnego. Należy bowiem liczyć się z przekształceniem Wojskowych Zakładów Lotniczych w Łodzi, Warszawie i Bydgoszczy w instytucje wolnorynkowe, a to spowodowałoby przeniesienie części produkcji do innych firm.

Płk. pilot Z. Melnarowicz przedstawił w związku z tym opinię, że kwestią wymagającą bardziej szczegółowego rozpracowania jest „zejsie na szczebel operacyjny”, czyli dopracowanie się zaplecza sprzętowego do kształcenia praktycznego. Być może potrzebna byłaby tu współpraca z WAT (prof. Sobieraj, prof. Olejnik).

Nie ma natomiast problemu z kształceniem inżynierów - eksploratorów systemów lotniczych.

JM Rektor odniósł się z dużym zainteresowaniem do przedstawionych propozycji. Podkreślił zainteresowanie uczelni poszerzeniem oferty dydaktycznej, tym bardziej, że rozwój nowej dziedziny badań sprzyjałby poszerzeniu profilu Wydziału Mechaniczno-Energetycznego. Możliwość wspierania finansowego przez PW nowej inicjatywy są bardzo ograniczone, jednakże na obecnym etapie decyzje zależą od Rady Wydziału. Nie ma przeszkód, by przeprowadzić rekrutację na nową specjalność, gdyż limity naboru określone są z dokładnością do 10%.

Rozmowa z dr inż. Aleksandrem Hagerem

Absolwent Wydziału Lotniczego

– *Mało kto chyba już pamięta, że Politechnika Wroclawska miała kiedyś Wydział Lotniczy. Pan jednak jest na to żywym dowodem.*

– To oczywiście dość dawne czasy. Muszę też dodać, że widziałem ten wydział oczami studenta. Należałem do drugiego, a zarazem ostatniego rocznika, który kończył ten kierunek we Wrocławiu. Zanim ukończyłem studia I stopnia, zaczął się już proces przenoszenia wydziału do Warszawy. Przez pewien czas istniał na Politechnice Warszawskiej samoistny Wydział Lotniczy, który następnie połączono z Wydziałem Mechaniczno-Energetycznym w tak zwany MEL. Ja po trzech latach studiów i dodatkowym pół roku na pracę dyplomową w 1954 roku uzyskałem dyplom inżynierski i nakaz pracy do Fabryki Maszyn Rolniczych w Płocku. Nie było bowiem łatwo uzyskać pozwolenie na kontynuowanie studiów na wybranym już kierunku. Tu też obowiązywał system skierowań, przy czym wyniki w nauce wcale nie były najważniejsze. Trzeba było wykazać się właściwym pochodzeniem i postawą polityczną. Zwłaszcza na takich studiach, jak nasze, kontrolowano właściwie wszystko.

Wiedziałem, że mam opinię „niepewnego politycznie”, więc nawet niezbyt zdziwiłem się, że nie chcą mnie przyjąć na dalszy etap studiów do Warszawy, ale konieczność wyjazdu do dalekiego ośrodka, gdzie niewiele miałbym wspólnego z wybraną dziedziną, bardzo mnie zmartwił. Pojechałem do Ministerstwa Przemysłu (królestwa Hilarego Minca i jemu podobnych), gdzie okazało się nieoficjalnie, że są potrzebni pracownicy w WSK we Wrocławiu. To dawało mi możliwość pozostania w przemyśle lotniczym i dalszego kształcenia. Niestety nadal nie mogłem dostać skierowania na zaoczne kursy tematycznie związane z lotnictwem. Dlatego na II stopniu studiów wybrałem Wydział Mechaniczny we Wrocławiu.

– *Jak liczny był nabór na studia lotnicze?*

– Na studia przyjmowano około 30 osób rocznie. Nie byli to jednak wyłącznie obywatele polscy. Ze mną studiowało 3 Bułgarów.

Byli też repatrianci z Francji. Niektóre osoby z roku, jak np. Nina Kupiec, nie tyle były studentami, co reprezentowały służby specjalne.

Spośród około 60 studentów lotnictwa z dwóch pozostałych roczników Wydziału Lotniczego część poszła na dalsze studia do Warszawy. Niektórzy przeszli na inne wydziały Politechniki Wroclawskiej. Podobnie stało się z kadrami naukowymi. Pewna grupa przeniosła się do innych ośrodków naukowych, inni zostali na Wydziałach Mechanicznym i Mechaniczno-Energetycznym PW. Zresztą nie wszyscy wykładowcy byli stąd. Niektórzy dojeżdżali.

– *Kogo z wykładowców Pan pamięta?*

– Wśród wielu wykładowców z dużym doświadczeniem wyróżniali się konstruktorzy: profesorowie Andrzej i Jerzy Teisseyre'owie i prof. R. Matz. Silniki odrzutowe wykładał dr inż. Wł. T. Gundlach. Pamiętam też profesora Bodaszewskiego z Politechniki Śląskiej i profesora Zawadzkiego z PW.

Pierwszym dziekanem Wydziału Lotniczego był profesor Andrzej Teisseyre (później pracował w Instytucie Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn), a po nim Józef Wysocki, profesor nadzwyczajny. Miałem też zajęcia z ojcem obecnego Marszałka Dolnośląskiego, pana prof. Jana Waszkiewicza.

– *A jakie przedmioty wykładano?*

– Oprócz zajęć właściwych wszelkim studiom technicznym mieliśmy zajęcia na temat płatowców, na których omawiano ich konstrukcję i aerodynamikę, była konstrukcja silników i budowa osprzętu lotniczego. Uczelnia nie dysponowała własnym zapleczem laboratoryjnym, ale korzystano z bazy posiadanej przez zakłady produkcyjne w Mielcu, Kaliszu i Rzeszowie. Odbywaliśmy praktyki. Pamiętam, że miejscem jednej z nich był warszawski LOT, gdzie m.in. można było zobaczyć remonty silników i samolotów.

– *Gdzie znajdowali zatrudnienie absolwenci Wydziału Lotnictwa?*

– Ci, którym udało się utrzymać w przemyśle lotniczym, pracowali w Mielcu, skąd pochodziły pierwsze samoloty, w Rzeszowie,

Dr inż. Aleksander Hager urodził się w 1931 roku w Buczaczu, w byłym województwie stanisławowskim. W 1950 roku rozpoczął studia na Wydziale Lotniczym Politechniki Wrocławskiej. W 1954 r. ukończył studia wyższe I stopnia w zakresie konstrukcji silników i uzyskał dyplom inżyniera lotnictwa.

Od tego czasu pracował w biurze konstrukcyjnym Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego we Wrocławiu. Doszedł tu do stanowiska głównego konstruktora (1964 r.)

Kolejne reorganizacje przedsiębiorstwa doprowadziły go do objęcia stanowiska głównego konstruktora Kombnatu PZL-Hydral i kierownika ośrodka konstrukcyjnego Kombnatu oraz funkcji jego głównego konstruktora. W latach 1963-66 kontynuował studia na Wydz. Mechanicznym PWr na specjalności „Obrobiarki, narzędzia i technologia budowy maszyn”; uzyskał dyplom magisterski. Działalność naukową związała Aleksandra Hagera z Instytutem Techniki Ciepłej i Mechaniki Płynów PWr, który w roku 1980 nadał mu stopień doktora nauk technicznych na podstawie przedstawionej rozprawy „Badania zjawisk termodynamicznych w procesie tłumienia drgań w mieszaninach dwufazowych urządzenia tłumiącego drgania wirnika nośnego śmigłowca”.

W pracy zawodowej dr Hager specjalizował się w konstrukcji układów paliwowo-regulacyjnych silników lotniczych oraz układów hydraulicznych samolotów i śmigłowców. Zajmował się też konstruowaniem wyrobów i układów hydraulicznych do celów niezwiązanych z lotnictwem.

W swojej pracy zebrał doświadczenia ze współpracy międzynarodowej z firmami francuskimi, angielskimi i rosyjskimi realizowanej w oparciu o program Zjednoczenia Przemysłu Lotniczego (uchwała KERM). Uczestniczył w procesie wdrażania do produkcji techniki lotniczej i nowych rozwiązań, m.in. **Lima 2** i **Lima 5** (myśliwskich samolotów produkowanych w Polsce jako MIG 15 i MIG 17), a następnie przy pełnym procesie produkcyjnym **Iskry** (samolotu skonstruowanego przez prof. Sołtyka) i jej napędów. Przy kolejnych samolotach: **Irydzie** i **Sokole** uczestniczył w opracowaniu układów sterowania silników i systemów hydraulicznych tych obiektów.

Odbił praktykę techniczną z zakresu hydrauliki we Włoszech. Prowadził działalność pedagogiczną w Lotniczych Zakładach Naukowych (1957-68). W latach 1989-91 był też wykładowcą na Wydziale Mechanicznym na Uniwersytecie M. Siła w Algierii. Był członkiem Rady Naukowej Instytutu Lotnictwa z nominacji Ministra Przemysłu Maszynowego (1974-89), stałym rzeczoznawcą z dziedziny cieczy roboczych (od 1987 r.), członkiem Rady Programowej Szkoły Metodologii Konstruowania Maszyn przy Instytucie Konstrukcji i Eksploatacji Maszyn PWr, a także członkiem sekcji Podstaw Konstrukcji Budowy Maszyn PAN. Przez 5 lat był prezesem jednego większego zakładu lotniczego na Dolnym Śląsku – „PZL-Hydral” S.A.

Ma w dorobku liczne publikacje i referaty konferencyjne z dziedziny hydrauliki oraz szereg patentów krajowych i zagranicznych.

Dokończenie ze strony 13

gdzie produkowano silniki, w Świdniku, gdzie robiono śmigłowce, w Kaliszu, skąd pochodzą silniki samolotowe, we Wrocławiu, gdzie wytwarzano osprzęt do silników i płatowców i w Warszawie gdzie produkowano lekkie samoloty i gdzie istniał Instytut Lotnictwa, który był głównym branżowym zapleczem tego przemysłu.

– Skąd obecnie pochodzi kadra zakładów lotniczych?

– Ilość absolwentów kształconych przez Politechnikę Warszawską nie jest wystarczająca. Polscy specjaliści z zakresu lotnictwa są już w większości w wieku emerytalnym. Tworzy się luka pokoleniowa, więc widzę bardzo pilną potrzebę rozwinięcia kształcenia w tej dziedzinie.

– Czy jednak wobec znanych trudności polskiego przemysłu lotniczego nie byłoby to działanie przedwczesne?

– Ciężar zadań inżynierów polskich w tej dziedzinie przesuwa się w kierunku tworzenia infrastruktury eksploatacji lotniczej. Rozwija się krótkodystansowa komunikacja powietrzna oraz nowa generacja sprzętu wojskowego, które wymagają kadry obsługującej lotniska, wiedzy z dziedziny remon-

tów, nadzoru, obsługi naziemnej i eksploatacyjnej tych obiektów. Ale trzeba też utrzymać polską myśl lotniczą, która zawsze była na dobrym poziomie, choć przy realizacji koncepcji trzeba było przezwyciężać przeszkody ekonomiczne i polityczne. Skoro mała grupa z Politechniki Warszawskiej wygrywa międzynarodowe konkursy na lekki sprzęt lotniczy, to znaczy, że wciąż mamy szansę. Wizytówką polskiego przemysłu lotniczego jest m.in. **Sokół**, który jest konkurencyjny wobec innych rozwiązań i może być wizytówką polskich możliwości. W sprzyjających warunkach gospodarczych możemy coś osiągnąć. Trzeba wykorzystać możliwości stwarzane przez kooperację międzynarodową. Jako człowiek, który zna dobrze polski przemysł lotniczy, widzę potrzebę prowadzenia działań, które stworzą nowe perspektywy rozwoju. Z jednej strony chodzi o utrzymanie potencjału firm, a z drugiej – o modyfikację produkcji. Niewątpliwie w tej gałęzi potrzebne są odważne decyzje restrukturyzacyjne. Pamiętajmy, że technika lotnicza rozwija się bardzo szybko. Niech w tej dziedzinie nie zabraknie polskich nazwisk.

– **Dziękuję Panu Dyrektorowi za rozmowę.**
Rozmawiała: **Maria Kiszka**

POLITECHNIKA WROCŁAWSKA			WROCŁAWSKA		
Wydział <u>Lotniczy</u> Semestr <u>4.</u>			Rok akad. <u>19 52/53</u> Nr alb. <u>54</u>		
Nazwisko i imię wykładowcy	Tytuł wykładu, ćwiczenia lub seminarium	Liczba godzin tygodniowo	Potwierdzenie zgłoszenia się	Potwierdzenie uszczerbienia (zaliczenia)	Uwagi Władz Uczeln.
<u>mgr. Heger Aleksander</u>	<u>Studia w województwie</u>	<u>2</u>	<u>[podpis]</u>	<u>[podpis]</u>	
<u>Mgr. Heger Aleksander</u>	<u>Ćwiczenia z sil. województwa</u>	<u>2</u>	<u>[podpis]</u>	<u>[podpis]</u>	
<u>Dr. Bortman Aleksander</u>	<u>Organizacja pracy</u>	<u>2</u>	<u>[podpis]</u>	<u>[podpis]</u>	
<u>mgr. inż. Tadeusz Wierzbicki</u>	<u>Kalkulacja kosztowa</u>	<u>2</u>	<u>[podpis]</u>	<u>[podpis]</u>	
<u>mgr. inż. Tadeusz Wierzbicki</u>	<u>Ćwiczenia z koszt. inwestycji</u>	<u>1</u>	<u>[podpis]</u>	<u>[podpis]</u>	

POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	
Nr <u>13/dot</u>	
DYPLOM	
Ob. <u>Hager Aleksander</u>	
urodzony dnia <u>20 września 1931</u> r.	
w <u>Buczaczu</u> pow. <u>Lwów</u>	
po odbyciu studiów wyższych w latach <u>1950 - 1953</u>	
specjalizując się w zakresie <u>konstrukcji silników</u>	
otrzymał w dniu <u>25 stycznia 1954</u> r.	
DYPLOM UKOŃCZENIA STUDIÓW WYŻSZYCH	
stopnia <u>perzszego</u>	
na Wydziale <u>Lotniczym</u>	
POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ	
i uzyskał	
Rektor: <u>[podpis]</u>	Wiceprezesa: <u>[podpis]</u>
Wrocław, dnia <u>1954</u>	

Chemia w zreformowanej szkole

Taki tytuł miała konferencja zorganizowana przez Wydział Chemiczny, która odbyła się 22 kwietnia na naszej uczelni. Było to kolejne wiosenne spotkanie pracowników tegoż wydziału z nauczycielami chemii szkół średnich Dolnego Śląska. Dziekan prof. Henryk Górecki zaprosił także przedstawicieli Kuratorium oraz Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego.

Główni organizatorzy – prof. Kazimiera Wilk, dr Anna Janowska i Teresa Frosztęga z zadowoleniem odnotowali dużą frekwencję. Wśród ponad 80 uczestników znaleźli się nauczyciele szkół z Wrocławia, Jeleniej Góry, Legnicy, Kamiennej Góry i innych miast dolnośląskich.

Otwierając konferencję dziekan, prof. H. Górecki przypomniał, że Wydział Chemii PWr ma swoje korzenie w tradycji Politechniki Lwowskiej. Mówca przedstawił aktualną działalność Wydziału, szczególnie podkreślając współpracę z przemysłem i szkolnictwem średnim.

Tematem referatu prodziekana, prof. Andrzeja Matyni były doświadczenia nabyte przy wprowadzaniu reformy kształcenia na Wydziale Chemicznym. Omówił on system nauczania oparty o kursy wybieralne i wprowadzony w tym roku akademickim obowiązujący przy zaliczeniach system punktów kredytowych. Stwarzają one studentom możliwość profilowania swoich studiów, uzupełnienia luk programowych wynikających z różnicy w zakresie nauczania chemii w szkołach i poszerzania wiedzy o interesujących ich specjalnościach.

Omawiana reforma kształcenia uwzględnia również udział studentów i pracowników naukowych w międzynarodowych programach kształcenia. Dr Adam Pawełczyk przedstawił doświadczenia Wydziału w kształceniu studentów pochodzących z krajów Europy Zachodniej, a dr Andrzej Kołtuniewicz omówił programy integracyjne z Unią Europejską takie jak ERASMUS, COMENIUS, LINGUA, w których Wydział Chemiczny uczestniczy. Mówca zachęcał nauczycieli szkół średnich do współpracy w ramach programu SOCRATES.

Głos w dyskusji zabierały również osoby reprezentujące szkoły

średnie: mgr Halina Bielecka (przedstawicielka Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego i wieloletnia nauczycielka chemii w Zespole Szkół Chemicznych), dr Natalia Skinder (przewodnicząca sekcji dydaktycznej PTChem.) oraz dr Lucyna Kania (konsultant ds. ewaluacji edukacyjnej z Dolnośląskiego Ośrodka Kształcenia Nauczycieli). Omówiły one problemy dotyczące nauczania chemii w ramach reformy szkolnictwa. Podkreślano istotną rolę, jaką musi spełnić nauczyciel chemii. Dr N. Skinder nawiązując w swoim wystąpieniu do postrzegania tej dziedziny przez społeczeństwo jako zagrożenia dla środowiska stwierdziła, że „...chemia staje się źródłem nadziei, a nie obaw. I właśnie w tym duchu, uwzględniając aspekt środowiskowy, należy nauczać chemii na każdym poziomie. Chemia powinna być przedmiotem ogólnym, związanym z życiem i komplementarnym z innymi dziedzinami wiedzy, przedmiotem na którym realizować można cele poznawcze i motywacyjne, kształtujące osobowość wszystkich Polaków...”

Obecny na Konferencji prorektor-elekt ds. studenckich prof. L. Komorowski podkreślił istotną rolę spotkań nauczycieli chemii z pracownikami Wydziału Chemicznego PWr. Pozwalają one nie tylko na wzrost zainteresowania uczniów studiami na Wydziale, ale również stwarzają możliwość współpracy w celu wypracowania takich programów nauczania chemii, które spełniają oczekiwania nauczycieli, uczniów i społeczeństwa.

W trakcie konferencji przedstawiono również możliwość współpracy Wydziału z nauczycielami chemii w ramach studiów podyplomowych. Dr N. Skinder pochwaliła dwusemestralne zajęcia dokształcające dla nauczycieli realizowane w ramach programu „Eksperyment szkolny w nauczaniu chemii”. Ukończyło je ponad 200 absolwentów. Dr B. Szczygieł zaprezentował program uruchamianego studium podyplomowego dla nauczycieli chemii i przedmiotów przyrodniczych pt.: „Środowisko – skażenie, monitorowanie, ochrona”. Dr M. Wawrzyniak-Kulczyk z Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego podziękowała za możliwość dokształcania nauczycieli w ramach konwersatorium „Chemia, żywność i zdrowie”.

Wymiana poglądów oraz dyskusje na temat reformy szkolnictwa i roli chemii, trwające nawet w trakcie przerwy w obradach, a także po zakończeniu konferencji, potwierdziły celowość organizowania

spotkań nauczycieli szkół średnich i nauczycieli akademickich..

Najbliższą okazją, zarówno dla dydaktyków jak i uczniów, do zapoznania się z działalnością Wydziału Chemicznego może być organizowany w dniach 24 – 26.09.99 Festiwal Nauki, na który serdecznie zapraszała prof. K. Wilk. □

Głos zabiera dziekan
prof. Henryk Górecki

1-3 maja 1999r., VII Rajd Elektryka

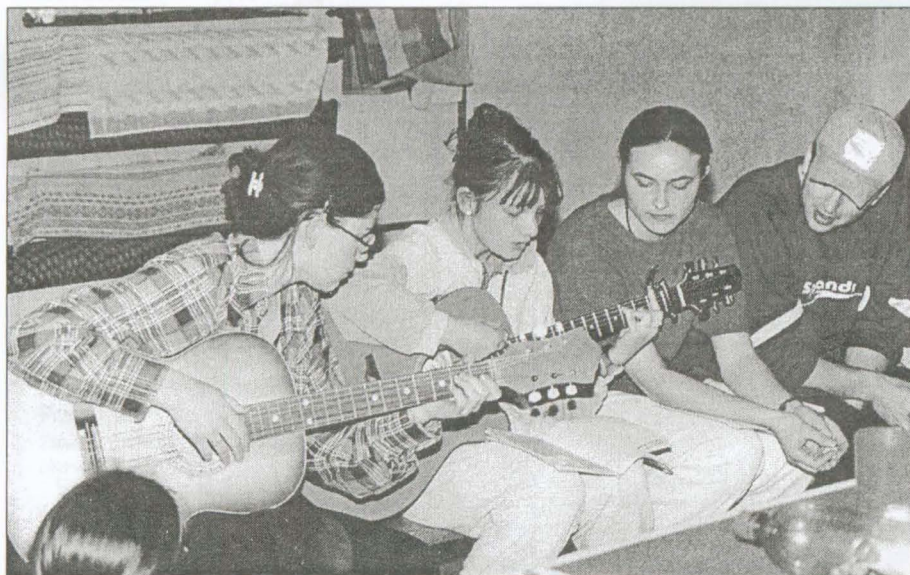
Góry Sowie

Zgodnie z tradycją wolne majowe dni zostały wykorzystane na zorganizowanie kolejnego Rajdu Elektryka.

Ta popularna inicjatywa Wydziału Elektrycznego wspierana duchowo i finansowo przez JM Rektora ma wielu entuzjastów i przyjaciół. Mimo że bardzo sprzyjający imprezie mgr Andrzej Ostoja-Solecki umożliwił sfinansowanie dodatkowych 50 miejsc, atmosfera zapisów na rajd może być porównana tylko z cosemestralnymi zapisami na najatrakcyjniejsze przedmioty wybieralne. Gdyby nie ograniczona liczba miejsc, wybrałyby się na trasę nawet i dwa tysiące osób. Studenci Wydziału Elektrycznego doznają przejawów szczególnej serdeczności czarujących studentek, które są bardzo zainteresowane możliwością zapisania się na wyjazd. Tak było i tym razem, zwłaszcza że trasa była pomyślana bardzo ambitnie, a na uczestników czekało wiele atrakcji.

W sumie uczestniczyły w wyjeździe 392 osoby (nie licząc około 50 „waletów”). Struktura wydziałowa była typowa: 127 osób (ok. 30%) to studenci Wydz. Elektrycznego, dalej Wydziały: Chemiczny (15% – dziewczyny!), Elektroniki (10,5%, towarzystwo mieszane), IZ (7,6%, dziewczyny). Inne wydziały były reprezentowane mniej licznie. Natomiast warto podkreślić, że około 15% miejsc zajęli studenci z innych wrocławskich uczelni. Tym samym impreza ma już wymiar środowiskowy!

Prodziekan Wydziału Elektrycznego ds. studenckich dr Zbigniew Kłós, który jest głównym

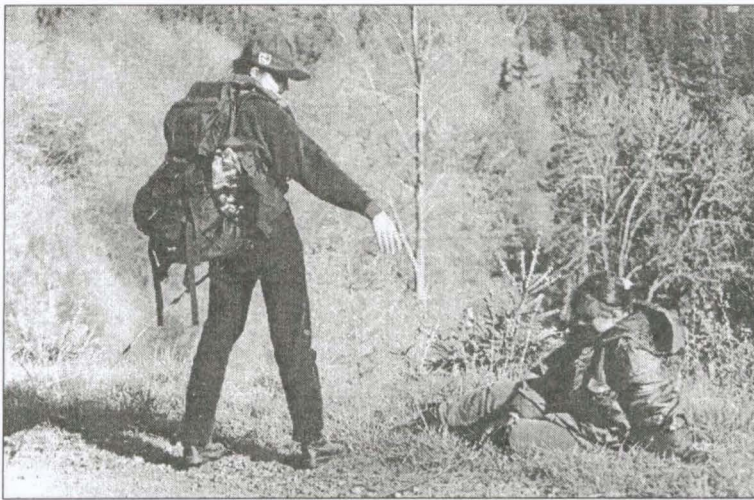

animatorem imprezy, wyjechał z kilkoma studentami na trasę już 30 kwietnia, żeby sfinalizować przygotowania: dowieźć zakupioną hurtowo żywność, zapewnić drewno na ognisko i sprawdzić kwatery. Wcześniej zadbano też, by kolej zwiększyła skład pociągu o 3 wagony.

Trasa wiodła z Głuszycy szczytami Gór Sowich. Po drodze zwiedzano poniemieckie sztolnie w Osówce - Kolcach. W znajdującej się tam podziemnej fabryce robotnicy przymusowi pracowali przy produkcji rakiet V1 i V2.

Po dotarciu na kwatery (schronisko „Orzeł” i pensjonat „Wisła” w Sokolcu), niektórzy wybrali się jeszcze na Wielką Sowę, gdy inni – ucięli drzemkę. Jednak już

o godzinie czwartej rozpoczęło się ognisko, na którym serwowano kielbasę, grzaniec i chleb. Można było dostać je „na kartki”, czyli na podstawie specjalnych druczków otrzymanych przy zapisach.

Piękna pogoda i księżyc w pełni zachęcały do zabawy. Można było uczestniczyć w niezwykłym „konkursie wycia do księżyca”.

Następnego dnia rano pobudka o godzinie 7 sprawiła, że już o 8.30 rajdowcy byli na trasie prowadzącej przez Wielką Sowę, Przełęcz Jugowską i Kalenicę do Srebrnej Góry. W chłodnym i wietrznym powietrzu widoczność była wspaniała.

Pomimo że trasa obliczona była na 8 do 10 godzin, niektórzy przebiegli ją w sześć i udali się na zwiedzanie fortów w Srebrnej Górze, a nawet ćwiczyli zjeżdżanie po linie z wynoszącego się na wyso-

kość 35 metrów mostu.

Zmęczeni, ale szczęśliwi dotarli wreszcie do miejsca zakwaterowania. Tu czekało ognisko, piwo, żeberka i bigos. Poszukiwanym towaram były plastry i bandaże na obolałe nogi.

Większość uczestników miała spać w wielkiej sali gimnastycznej wyposażonej w estradę, która stała się miejscem występów muzycznych. Osiem gitar, dwa tam-tamy, skrzypce i flet towarzyszyły śpiewom do godziny trzeciej.

Następnego dnia rano nastąpił wymarsz do Barda. Po drodze zwiedzano forty. Bardziej zmęczeni wybrali wariant łatwiejszy – drogą.

Gośćmi rajdu byli trzej pracownicy Wydziału Elektrycznego, wśród których był też dziekan-elekt prof. dr hab. inż. Janusz Szafran. Bardzo kompetentną obsługę fotograficzną zapewnili Piotr Krasicki (III rok Wydz. Mechanicznego) oraz mgr inż. Andrzej Stafiniak (I-29). Część z tych zdjęć można zobaczyć w

Internecie pod adresem www.ipee.pwr.wroc.pl. To bardzo chętnie odwiedzana strona, świadczy o tym, że dobry rajd może być świetną reklamą wydziału.

Tymczasem niestrudzeni organizatorzy zapraszają już na VIII Rajd Jesienny, który odbędzie się w Górach Izerskich w dniach 15 do 17 października. Zarezerwowano już 220 łóżek w Białej Dolinie (na skraju Szklarskiej Poręby). Nie spotkaliśmy jeszcze takiego studenta, który nie chciałby się zapisać!

Wszystkich, którzy myślą o realizacji takiego pomysłu na własnym wydziale zachęcamy do kontaktu z panem prodziekanem Zbigniewem Kłosem. Służy on kompetentną pomocą, adresami baz noclegowych i kalkulacją kosztów. (mk)

Obrady Kolegium Rektorów

Kwietniowe posiedzenie Kolegium Rektorów Wyższych Uczelni Wrocławia i Opola odbyło się tuż po Wielkanocy (8 kwietnia) w murach Akademii Rolniczej.

• Dyrektor ZOZ dla Szkół Wyższych lek. med. Andrzej Gawlik poinformował, że 35 tysięcy osób zadeklarowało przynależność do jego placówki, co zasadniczo wystarczy do jej funkcjonowania. Pewną obawę budzi jednak okres wakacyjny, kiedy to studenci i część pracowników będzie korzystać z innych ośrodków. Nadal kłopot stanowią niejasne regulacje prawne dotyczące leczenia studentów-obcokrajowców, studentów po 25 roku życia i innych nietypowych przypadków.

• Prof. Otton Dąbrowski z PRO HOMINE zdał sprawę z dotychczasowej działalności Fundacji. Przedstawił stan zaawansowania budowy Domu Seniora oraz problemy wynikające z opóźnieniem przyznania kredytu z funduszu mieszkalnictwa. Ostatecznie przyznano Fundacji kredyt, którym zarządza PBK

• Kolegium podjęło decyzję w sprawie przyznania dorocznej nagrody za integrację środowiska. Rozważano dwie kandydatury, ostatecznie nominowano prof. Józefa Dudka znanego w środowisku akademickim właściciela salonu, w którym odbywają się dyskusje na tematy polityczne, naukowe i gospodarcze. Odbyło się już ponad 100 takich spotkań. *(Ku naszemu zmartwieniu prof. Dudek nie zgadza się na referowanie ich w prasie. No cóż, rozumiemy go. - red.)*

v Wśród szczegółowych spraw omawiano działalność Fundacji Universitas, której udziałowcem jest również Politechnika Wroclawska (reprezentantami naszej uczelni są prof. M.Soroka i mgr A. Ostojka-Solecki). Podniesiono też problem gratyfikacji dla osób pracujących przy organizacji II Festiwalu Nauki.

13 maja rektorzy spotkali się na Politechnice Wroclawskiej. Nieobecni byli rektorzy uczelni opolskich, przybyli natomiast goście:

prof. L.Turko (poseł UW), pani G. Tomaszewska zajmująca się wdrażaniem reformy szkolnictwa i prof. A.Kubiczowa (UWr).

• Ustalono wstępny kalendarz inauguracji roku akademickiego (przyuszczalnie PWr zorganizuje ją 4.X.99).

• Prof. A.Kubiczowa zreferowała przygotowania do Festiwalu Nauki. Zgłoszono imponującą liczbę prezentacji. PWr zgłosiła 62. Uwzględniono powtórki prezentacji zeszłorocznych, które najlepiej się sprawdziły. KBN zwiększył w tym roku dotację do Festiwalu.

• Rektorzy rozważali możliwości przewyżczenia trudności finansowych bibliotek gromadzących bazy danych literaturowych. Choć wszystkim zależy na ratowaniu systemu gromadzenia danych, brak dotacji KBN (czy też z innych źródeł) uniemożliwia to. Pracownicy Biblioteki Głównej PWr przedstawiły działanie naszego systemu informacji w konkretnym działaniu.

v Przedstawiono myśl uczczenia tablicą W. Korfantego i związku Morges.

• Prof. A.Mulak poinformował o zaawansowaniu prac przy budowie osiedla seniorów. Dzięki uzyskanemu kredytowi 12,5 mln zł obecnie kładzie się dach na budynku. Fundacja PRO HOMINE stara się jeszcze o 1,5 mln zł dotacji na część rehabilitacyjną. Uwzględnione zostaną roszczenia finansowe osób, które postanowiły wycofać się ze spółdzielni „Wrzos”.

• Uczestnicy Kolegium zwiedzili Pracownię Rapid Prototyping i Środowiskowe Laboratorium Projektowania w Systemie CATIA. Udziałowcami tego ostatniego mają być AE i AR.

Spotkanie zakończyło się w klubie „Studentkim” przy winie.

Następne spotkanie KRUWiO będzie miało charakter wyjazdowy. Odbędzie się w ośrodku AWF w Olejnicy (10-13 czerwca). Wezmą w nim udział również rektorzy-elekcji. □

Od 1 marca 1999 roku

Kolejna regulacja płac

Miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego pracowników naukowo-dydaktycznych i naukowych

Lp	Stanowisko	Stawka miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w zł.					
		wg kategorii					
		B	C	D	E	F	G
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Profesor zwyczajny	2.570	2.820	3.070	3.320	3.640	3.990
2	Profesor nadzw. posiada tytuł nauk.	2.270	2.430	2.660	2.950	3.230	3.590
3	Profesor nadzw. Profesor kontraktowy	2.050	2.210	2.410	2.600	2.910	3.280
4	Docent, adiunkt posiadający stopień naukowy doktora habil.	1.850	1.950	2.050	2.170	2.330	2.580
5	Adiunkt posiadający stopień naukowy doktora	1.540	1.650	1.730	1.860	1.950	2.230
6	Asystent Asystent mianowany po raz pierwszy na okres roku	1.280	1.370	1.450	1.570	1.670	1.780

Miesięczne stawki wynagrodzeń zasadniczych pracowników nie będących nauczycielami akademickimi

Lp.	Kategoria	Stawka miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w zł				
		szczebel				
		B	C	D	E	F
1	2	3	4	5	6	7
1	1	-	-	530	560	620
2	2	-	535	545	570	630
3	3	-	545	555	590	650
4	4	-	550	565	625	690
5	5	560	570	585	650	730
6	6	580	625	645	720	800
7	7	625	640	690	770	865
8	8	645	690	760	835	935
9	9	690	760	815	905	1.010
10	10	760	800	865	965	1.075
11	11	780	835	910	1.030	1.165
12	12	790	895	950	1.090	1.245
13	13	850	950	1.030	1.170	1.325
14	14	925	1.030	1.105	1.250	1.400
15	15	990	1.070	1.175	1.330	1.495
16	16	1.035	1.130	1.250	1.415	1.595
17	17	1.095	1.235	1.375	1.550	1.730
18	18	1.175	1.370	1.495	1.675	1.875
19	19	1.290	1.615	1.740	1.960	2.190
20	20	1.435	1.660	1.900	2.200	2.525
21	21	1.715	1.925	2.165	2.470	2.830

Miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej

Lp	Stanowisko	Stawka miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w zł.					
		wg kategorii					
		B	C	D	E	F	G
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Starszy kustosz dyplomowany, starszy dokumentalista dyplomowany	1.730	1.830	2.020	2.140	2.340	2.580
2	Kustosz dyplomowany, dokumentalista dyplomowany	1.420	1.690	1.820	1.950	2.140	2.340
3	Adiunkt biblioteczny, adiunkt dokumentacji i informacji naukowej	1.280	1.370	1.410	1.520	1.660	1.810
4	Asystent biblioteczny, asystent dokumentacji i informacji naukowej	1.210	1.240	1.280	1.380	1.460	1.560

Godzinowe stawki wynagrodzenia zasadniczego pracowników działalności poligraficznej

Lp	Kategoria	Stawka wynagrodzenia w zł na godzinę					
		szczebel					
		A	B	C	D	E	F
1	2	3	4	5	6	7	8
1	I	-	-	-	3,38	3,55	4,01
2	II	-	-	-	3,43	3,71	4,11
3	III	-	-	3,52	3,71	3,96	4,28
4	IV	-	3,56	3,66	3,89	4,20	4,53
5	V	3,60	3,70	3,86	4,21	4,52	4,87
6	VI	3,66	3,86	4,17	4,43	4,82	5,28
7	VII	3,79	4,08	4,30	4,64	5,09	5,57
8	VIII	4,08	4,30	4,60	4,94	5,41	5,98
9	IX	4,30	4,57	4,90	5,27	5,82	6,49
10	X	4,57	4,84	5,11	5,62	6,26	7,06
11	XI	4,84	5,11	5,50	5,96	6,73	7,63

Miesięczne stawki wynagrodzenia zasadniczego pracowników dydaktycznych

Lp	Stanowisko	Stawka miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w zł.					
		wg kategorii					
		B	C	D	E	F	G
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Starszy wykładowca ze stopniem naukowym	1.540	1.650	1.730	1.860	1.950	2.230
2	Starszy wykładowca bez stopnia naukowego	1.340	1.420	1.540	1.635	1.780	1.950
3	Wykładowca	1.240	1.340	1.410	1.520	1.660	1.860
4	Lektor, instruktor	1.100	1.240	1.410	1.520	1.660	1.860

Godzinowe stawki wynagrodzenia zasadniczego pracowników działalności poligraficznej

Lp	Kategoria	Stawka wynagrodzenia w zł. na godzinę					
		szczebel					
		A	B	C	D	E	F
1	2	3	4	5	6	7	8
1	I	-	-	-	2,98	3,05	3,43
2	II	-	-	-	3,00	3,26	3,52
3	III	-	-	3,03	3,24	3,44	3,68
4	IV	-	3,07	3,17	3,43	3,63	3,85
5	V	3,11	3,20	3,39	3,68	3,94	4,20
6	VI	3,17	3,39	3,63	3,89	4,20	4,53
7	VII	3,31	3,56	3,79	4,08	4,42	4,76
8	VIII	3,56	3,79	4,02	4,30	4,69	5,16
9	IX	3,79	3,98	4,28	4,60	5,01	5,57
10	X	3,98	4,26	4,48	4,88	5,41	6,08
11	XI	4,26	4,48	4,81	5,21	5,82	6,57

Do kategorii "X" i "XI" mogą być zaszeregowani robotnicy posiadający kwalifikacje zawodowe wymagane od robotników zaszeregowanych do kategorii "IX", wykonujący prace o wysokim stopniu trudności.

Na regulację wynagrodzeń od 1 marca br. otrzymaliśmy z Ministerstwa Edukacji Narodowej środki finansowe na pokrycie funduszu osobowego w wysokości 6.364.000 zł. Jest to kwota na 10-miesięczne skutki podwyżek z uwzględnieniem wszystkich składników wynagrodzeń.

Zmiana wynagrodzeń została przeprowadzona w sposób automatyczny na podstawie aktualnych kategorii zaszeregowania i dotychczasowego szczebla dla wszystkich grup pracowniczych jednakowo w następujący sposób:

- wynagrodzenie zasadnicze wzrosło o 8% (wraz ze składnikami pochodnymi jak wysługa lat, premia),
- dodatki funkcyjne i inne zwiększono o 5%.

Tu i gdzie indziej

W związku z przeprowadzoną regulacją płac zainteresowaliśmy się, jak sprawa ta wygląda na innych uczelniach. W momencie, gdy pracownicy PWr wiedzieli już o nowych stawkach, Akademia Medyczna nie знаła jeszcze swoich przyszłych zarobków. Tamtejsze procedury są zwykle opóźnione w związku z koniecznością uzgodnień z resortem zdrowia.

Uniwersytet Wrocławski zastosował wskaźnik wzrostu płac o 9,26%. Akademia Ekonomiczna podniosła zarówno płace podstawowe, jak dodatki o 8,0%. Akademia Rolnicza ma średni wskaźnik wzrostu płac nieznacznie różnicowany. Nauczycielom akademickim płace wzrosną o 10,37%, zaś nienauczycielom – o 10,36%. Choć średnio zarobki pracowników AR były niższe niż na PWr, po ostatnich regulacjach korzystniejsze warunki uzyskali pracownicy nie będąc nauczycielami akademickimi należący do wyższych kategorii zaszeregowania. Ich zarobki są bliskie górnej granicy widełek ministerialnych.

Niektórzy będą rozczarowani poziomem regulacji, zwłaszcza wobec faktu, że pismo wicemin. Karwackiego (MEN) mówi o wielkości 9,3%. Operuje się tam jednak pojęciem płacy średniorocznej liczonej jako całości funduszu płac podzielonego na liczbę pracowników i przez 12 miesięcy. MEN uwzględni też w tej puli „trzy-nastkę”. Tak więc fakt, że nasz kolega dostał lub dostanie w tym

Ulegają również zmianie stawki nauczycieli za godziny ponadwymiarowe. Wysokość stawek przyjęto według minimalnych wartości z tabeli ministerialnej. Istnieje możliwość podwyższenia ich za zgodą JM Rektora na uzasadniony wniosek dziekana, który musi wtedy zapewnić pokrycie finansowe zwiększonych wydatków w ramach przyznanego limitu funduszu osobowego na rok 1999.

Zatem stawki za godziny ponadwymiarowe kształtują się następująco:

- profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny posiadający tytuł naukowy – 30 zł,
- profesor nadzwyczajny posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora, docent, adiunkt posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego – 26 zł,
- adiunkt posiadający stopień naukowy doktora, starszy wykładowca – 24 zł,
- asystent, wykładowca – 24 zł,
- asystent, wykładowca, lektor, instruktor – 16 zł.

Po regulacji wynagrodzeń od 1 marca br. średnie wynagrodzenie brutto – bez uwzględnienia godzin ponadwymiarowych nauczycieli oraz godzin nadliczbowych pracowników obsługi – w poszczególnych grupach pracowniczych kształtują się następująco:

1. pracownicy naukowo-dydaktyczni	2.433 zł
2. pracownicy naukowci	1.871 zł
3. pracownicy dydaktyczni	1.839 zł
4. pracownicy naukowo-techniczni	1.668 zł
5. pracownicy inżynieryjno-techniczni	1.454 zł
6. informatycy	1.741 zł
7. pracownicy służby bibliotecznej	1.539 zł
8. pracownicy administracyjni	1.700 zł
9. pracownicy administracyjno-ekonomiczni	1.689 zł
10. pracownicy administracyjno-techniczni	1.702 zł
11. pracownicy obsługi	896 zł
12. robotnicy	1.373 zł

W załączeniu przekazuję tabele wynagrodzeń obowiązujące od 1 marca 1999 roku.

Wrocław, 20 kwiecień 1999 roku.

Główny specjalista ds. pracowniczych
mgr Danuta Domagała-Wiatryk

roku podwyżkę, jest dla ministerstwa takim samym przyrostem funduszu płac jak wydatek na waloryzację. Czy więc pozostaje nam tylko cieszyć się jego szczęściem?

KZ NSZZ „Solidarność” skierowała do premiera J. Buzka list, w którym wyrażono obawy o skalę nakładów na szkolnictwo wyższe, jak i zastrzeżenia co do terminu realizacji wypłaty wyrównania. Również Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” przygotował list do władz w tej sprawie.

(mk)

Wywiad z dyrektorem Departamentu Informacji i Promocji Komitetu Badań Naukowych dr Tadeuszem Za-
leskim

Działamy sprawniej

– Szanowny Panie Dyrektorze, od ponad roku obserwujemy działalność nowego Departamentu Informacji i Promocji KBN, który rozwinął bardzo bogatą działalność. Wykorzystano możliwości stworzone przez Internet. W sumie dzisiaj polskie środowiska akademickie mogą korzystać z licznych informacji, które do niedawna wydawały się trudno dostępne. Chciałabym zapytać o kulisy tej sprawy.

– Wszystko zaczęło się w listopadzie 1997 roku. Przewodniczącym KBN został wrocławianin, prof. Andrzej Wiszniewski. Jednym z pierwszych jego działań było zlecenie ekspertyzy na temat polityki informacyjnej KBN. Ten dokument liczył kilka stron, ale jego konkluzję można było zawrzeć w jednym zdaniu: polityka informacyjna KBN nie istnieje. Minister Wiszniewski rozpoczął więc poszukiwania kogoś, kto – po pierwsze – przedstawiłby propozycje zmian, a po drugie – je zrealizował. Ta propozycja trafiła do mnie, do Sopotu, a ja po 9-dniowym namyśle przedstawiłem Przewodniczącemu krótki biznes plan dotyczący polityki informacyjnej urzędu. Resort to zaakceptował, dzięki czemu od 16 marca ubiegłego roku stałem się urzędnikiem KBN. Pierwszy postulat dotyczył tego, żeby stworzyć ośrodek informacji. Przybrał on 20 kwietnia 1998 formę Departamentu Informacji i Promocji. Oczywiście istniał pewien etap rozruchu. Można powiedzieć, że na przełomie maja i czerwca byliśmy już w pełnej gotowości bojowej, ale oczywiście wiele rzeczy zaczęło się dziać dużo wcześniej. W tej chwili Departament łącznie ze mną liczy 6 osób i – jak oceniam – pracujemy pełną parą.

Za oczywistą przyjęliśmy zasadę jawności informacji. Ponadto zależało nam na przejściu do aktywnego oferowania informacji. Nie chcemy czekać, czy jakiś dziennikarz się czymś zainteresuje. Wolimy wychodzić z wiadomością do odbiorcy. Bardzo istotną rolę w tym systemie rozprzestrzeniania informacji odgrywają dwa czynniki. Po pierwsze: moje bardzo serdeczne i wieloletnie kontakty z wieloma redaktorami gazet akademickich; pozwala nam to bezpośrednio docierać do najważniejszego adresata, jakim są naukowcy – pracownicy uczelni wyższych, PAN czy jednostek badawczo-rozwojowych. Po drugie: skutecznie wykorzystujemy najszybsze i najskuteczniejsze medium, jakie znamy, czyli Internet i pocztę elektroniczną. Staram się, by każde wydarzenie, a zwłaszcza każde posiedzenie KBN czy posiedzenie którejś komisji zostało odnotowane w formie stosownego komunikatu. W tej chwili na mojej liście e-mailingowej znajduje się około 50 gazet uczelnianych, jak również około 50 agencji informacyjnych, redakcji radia, telewizji i prasy. Materiał do tych adresatów jest kierowany w gotowej, nadającej się do przetworzenia formie. Szczególnie istotnym elementem, z którym miałem zresztą na początku troszkę kłopotów, są strony internetowe KBN. (Nie wszyscy pamiętają, że pracuje tu jeden z najstarszych w Polsce serwerów.) Nasze home pages budziły na początku pewne skojarzenia ze stajnią Augiasza. Nie była to wina zajmujących się tym ludzi; po prostu byli to specjaliści od informatyki, a nie od informacji. Wbrew pozorom dziedziny te znacznie się różnią.

– Jak więc teraz wygląda opieka nad serwerem?

– Po wstępnym uporządkowaniu sytuacji zatrudniłem młodego człowieka, którego przeszkoliłem. Teraz ma on już pełną władzę nad serwerem i nie ma roboczego dnia, w którym na naszych stronach coś by się nie zmieniło.

– Niektórzy narzekają jednak na trudność połączenia się z serwerem KBN.

– Wynikają one z tego, że KBN, choć jest głównym sponsorem Narodowej Akademickiej Sieci Komputerowej, jest podłączony do sieci wcale nie światłowodem, a dzierżawionym łączem o bardzo niskiej przepustowości. Dopiero od 12 maja, dzięki porozumieniu z Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego (ICM) na szybkim serwerze połączonym z łączami światłowodowymi jest tzw. *mirror* naszych stron (<http://kbn.icm.edu.pl>), co uważam za dość ważne wydarzenie. Dzięki temu wszystko, co pojawi się na naszych stronach, jest z opóźnieniem paru godzin dostępne również z szybkiego serwera.

– Czy w związku z tym poszerzy się oferta informacyjna Departamentu?

– W najbliższym czasie zamierzam uruchomić taki internetowy nieregularny informator KBN. Każdy, kto będzie zainteresowany, będzie mógł zostać subskrybentem. Będzie wtedy otrzymywał na swój pulpit absolutnie wszystkie *newsy*, wszystkie informacje o tym, co się dzieje w KBN, co się zmieniło na stronach *www*.

– A co tam się dzieje teraz?

– Warto tam zaglądać, bo jest tam kopalnia informacji m.in. o 5. Programie Ramowym. Jest też, co pewnie wielu zainteresuje, konkurs na naszego przedstawiciela w Brukseli. Ktoś ten konkurs wygra – pod warunkiem, że się zgłosi. Tu też zresztą chciałbym podziękować koleżankom i kolegom z redakcji akademickich, że w tych sytuacjach mogłem ich prosić o powielenie informacji. Wiem, że w znakomitej większości przypadków ta prośba jest spełniana, informacja dociera.

– Czy rzeczywiście mają Państwo tak żywy kontakt z poszczególnymi ośrodkami akademickimi?

– Dowodem na to niech będzie to, co zaobserwowałem osobiście w przypadku tzw. konkursu na granty. Można było zaaprobować tylko 200 aplikacji. Tymczasem (jak sądzę właśnie dzięki tym szerokim kontaktom), KBN otrzymał ponad 800 zgłoszeń, co było zresztą dopustem Bożym dla Departamentu Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej. Przekopanie się przez zgłoszenia kosztowało ich wiele wysiłku.

– A tradycyjne formy kontaktu z mediami?

– Oczywiście nie rezygnujemy z nich. Bardzo często odpowiadamy na telefony w rodzaju: „do kogo się zwrócić, by uzyskać informację?”. Odpowiadamy, że w ciągu godziny oddzwonimy z pełnymi, gotowymi danymi. W uzgodnieniu z kompetentnymi osobami przygotowujemy żadaną odpowiedź i przekazujemy zainteresowanemu. Wiem, że zyskujemy w ten sposób pewną wdzięczność ludzi, którym ułatwiamy pracę. To wiąże się zresztą z pełnioną przeze mnie rolą rzecznika prasowego: jestem od tego, żeby pomagać.

– Ludzie nie są jeszcze przyzwyczajeni do takiego traktowania.

– Tym lepiej wtedy wypadamy. Zresztą miło nam, kiedy nam dziękują. Ponadto odczuwamy poprawę wizerunku urzędu KBN.

– Jakie jeszcze działania podjął Pan jako rzecznik prasowy?

– Wydaliśmy dwa foldery w języku angielskim i przygotowujemy trzecie wydanie – w większej objętości. Chcielibyśmy przygotować duży multimedialny CD-ROM na temat nauki polskiej, może na tle ogólnej informacji o Polsce. Czasami też wspomagamy instytucje, które współpracują z KBN, a nie dysponują własnym rzecznikiem ani służbami zajmującymi się promocją.

– Nie wspomniał Pan o jednej z najważniejszych – z punktu widzenia klienta KBN – przemianie informacyjnej, czyli o nowej formie biuletynów KBN „Sprawy Nauki”. Czy to nowa wersja bajki

o Kopciuszku?

– Rzeczywiście, „Sprawy Nauki” były wartościowym, ale dość sztywnym pismem przypominającym druki urzędowe. Teraz bierze się je z przyjemnością do ręki. Chyba wczoraj ktoś mi powiedział: „Nie zmieniajcie podtytułu *biuletyn KBN*, bo tym większy jest szok, jak się go bierze do ręki”.

Mój biznes plan zakładał, zgodnie zresztą z postawionym mi zadaniem, że czasopismo powinno mieć poziom europejski. Tego trudnego zadania podjęła się obecna redaktorka naczelna biuletynu, pani Marzena Wiśniewska-Tomaszkiewicz, która również przybyła tu z Trójmiasta. Myślę, że sami Czytelnicy oceniają, o ile udało nam się zrealizować zamierzenia.

– *Trafili Państwo na okres szczególnie szybkich przemian w systemie finansowania nauki: Polska w coraz większym stopniu uczestniczy w finansowaniu badań z Unii Europejskiej. W związku z tym odczuwamy bardzo dużą potrzebę informacji na ten temat. Zaś Europa też chyba chciałaby wiedzieć wiele o naszym potencjale naukowym. Jak wygląda to z Pańskiego punktu widzenia?*

– Mamy świadomość zapotrzebowania świata na informacje o polskich naukowcach i placówkach naukowych. Stąd właśnie wziął się pomysł tego dysku multimedialnego. Będzie on po angielsku, tak jak i adresowane do zagranicznego odbiorcy strony internetowej. We wszystkich tych przypadkach główny nacisk kładziemy na podstawowe informacje, które nas jakoś charakteryzują, a ponadto na kontakty, kontakty i jeszcze raz kontakty, gdyż w tej chwili największym problemem stanowi brak powiązań naukowych z ośrodkami naukowymi Unii Europejskiej.

W tej chwili około 1/3, może 1/4 objętości naszych stron www to informacje o 5. Programie Ramowym. Punktem wyjścia jest tu porozumienie się z przyszłym partnerem badań – a zwykle powinno być ich kilku. Tam samotnie nic się nie da zrobić. Po prostu nie dostanie się złamanego euro!

– *Á propos: czy euro dzieli się na jakieś grosze?*

– Nawet nie mam pojęcia, bo pula programu wyraża się znacznie atrakcyjniej: około 15 miliardów euro. To są pieniądze, które trudno chyba sobie wyobrazić. Naszą rolą jest dotarcie z informacją do każdego zespołu naukowego, próba pomocy w przygotowaniu stosownej aplikacji, ale nie zastępowanie zespołów. To, że nie zajmujemy się sterowaniem odgórnym, jest chyba zaletą, choć niektórzy może są do niego przyzwyczajeni. Ale jeśli nasze zespoły się nie zaktywizują, może się okazać, że dofinansowujemy zespoły francuskie, angielskie, fińskie, którym raczej grosza nie brakuje.

– *Na pewno wielu polskich naukowców chciałoby skorzystać z tej szansy. Z drugiej strony jednak środowisko to może cierpieć na pewien kompleks nowego przybysza kandydującego dopiero do Unii, pozbawionego kontaktów i rozeznania sytuacji. Może też obawy wynikające ze świadomości niedoinwestowania nauki polskiej sprawiają, że naukowcy obawiają się konfrontacji.*

– Być może, aczkolwiek lepiej, by te obawy udało się przekuć na rozmaite działania. Wspomagamy, jak możemy, tych, którzy odważą się aplikować. Dlatego właśnie został rozpisany konkurs „granty na granty”, który umożliwi finansowanie prac przygotowawczych prowadzących do złożenia aplikacji. Temu służą również narodowe, regionalne, lokalne punkty kontaktowe, gdzie odpowiednio przeszkoleni pracownicy dysponują stosownymi materiałami i wiedzą pomocną w nawiązaniu kontaktów i przygotowaniu aplikacji.

Jeśli już ktoś dostanie dofinansowanie na badania z UE na poziomie 50%, Komitet gotów jest sfinansować jeszcze 90% z pozostałych 50%. System zachęt jest, jak sądzę, imponujący. Ale kluczem jest jednak aktywność zespołu badawczego.

– *Czy zatem możemy zapewnić Czytelników, że każdy, kto zgłosi się z pytaniami i wątpliwościami do Departamentu, uzyska życzliwą i obszerną informację na temat, który go interesuje?*

– Z całą odpowiedzialnością tak. Realizację tego zadania uważam za swoją misję.

– *A jaka będzie misja polskiego przedstawiciela KBN w Brukseli? Czy będzie prowadził tam aktywną politykę służącą naszemu środowisku naukowemu?*

– Oczekujemy, że będzie aktywny. Po pierwsze jednak będzie obecny – bo nieobecni nie mają racji. Będzie dla nas źródłem ważnych informacji. Jednocześnie jednak będzie nas reprezentował w stosownych kręgach, przedstawiał nasze stanowisko i lobbował na rzecz nauki polskiej.

– *Czyli obecnie wiele zależy od środowiska naukowego: jakie zgłosi propozycje badawcze i jakie kandydatury pojawią się na objęcie stanowiska w Brukseli.*

– Oczywiście, że tak.

– *Dziękuję Panu Dyrektorowi za rozmowę.*

Rożmawiała: Maria Kisza

KONKURS•KONKURS•KONKURS•KONKURS

Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych

ogłasza konkurs

na obsadzenie stanowiska radcy ds. polityki naukowej i naukowo-technicznej w strukturze Stałego Przedstawicielstwa RP przy Unii Europejskiej w Brukseli.

Celem konkursu jest wyłonienie kandydata, który po przeszkoleniu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych podejmie pracę w Stałym Przedstawicielstwie RP w Brukseli, gdzie będzie odpowiedzialny za współpracę z instytucjami Unii Europejskiej w związku z przystąpieniem Polski do Piątego Programu Ramowego Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji (5PR). Jego głównym zadaniem będzie zdobywanie i przekazywanie do kraju wszelkich informacji, które mogą ułatwić polskim placówkom naukowo-badawczym i przedsiębiorstwom udział w 5PR.

Rozpoczęcie pracy przewidziane jest na początku czwartego kwartału 1999 roku. Warunki zatrudnienia określone są w rozporządzeniu Rady Ministrów z 16 lipca 1991 roku o zasadach wynagradzania pracowników przedstawicielstw dyplomatycznych i konsularnych (Dz.U. nr 71 poz. 307 z 12 sierpnia 1991 r., z późniejszymi zmianami).

Wymagania wobec kandydatów:

- obywatelstwo polskie;
- wyższe wykształcenie;
- doświadczenie w międzynarodowej współpracy naukowo-technicznej;
- wiedza o Unii Europejskiej, szczególnie znajomość wspólnotowej polityki w obszarze nauki, badań i postępu technicznego;
- umiejętności organizacyjne oraz doświadczenie administracyjne;
- umiejętność posługiwania się nowoczesnym sprzętem biurowym, w tym wyszukiwania informacji w Internecie;
- znajomość polskiego sektora nauki i badań;
- biegła znajomość języków obcych, w tym angielskiego i francuskiego;
- komunikatywność, łatwość nawiązywania kontaktów.

Oferty powinny zawierać:

- proponowany program działań na stanowisku (zakres, formy);
- życiorys i list motywacyjny;
- odpis dyplomu ukończenia studiów wyższych;
- kopie innych dokumentów uważanych przez kandydata za istotne dla oceny oferty.

Termin składania ofert w Departamencie Współpracy z Zagranicą i Integracji Europejskiej KBN (ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa) upływa **10 czerwca 1999 roku**.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi do 25 czerwca 1999 roku.

Bieżący temat: 5PR

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informuję, że zgodnie z nieoficjalnymi informacjami uzyskanymi z Komisji Europejskiej odzew z Polski na zaproszenie do składania wniosków (call for applications) przez osoby zainteresowane udziałem w ocenie propozycji przedsięwzięć składanych w ramach programów szczegółowych 5. Programu Ramowego jest mizerny.

Komisja podaje, że w ocenianiu propozycji (wniosków) złożonych w odpowiedzi na pierwsze zaproszenie do składania propozycji (pierwszy konkurs) we wszystkich programach szczegółowych w całym 5PR, weźmie udział zaledwie 80 Polaków czyli mniej niż ekspertów z Czech czy Węgier. Brak informacji, jak proporcje te kształtują się w programie „Przyjazne użytkownikowi społeczeństwo informacyjne” (zwanym również: „Techniki społeczeństwa informacyjnego”). Niezależnie od tego eksperci z udokumentowanym doświadczeniem w dziedzinie teleinformatyki mogą nadal zgłaszać się do Komisji Europejskiej.

Od ekspertów wymaga się wiedzy w danej dziedzinie i doświadczenia w sektorze nauki, przemysłu lub administracji. Nie są wymagane stopnie naukowe, choć publikacje są mile widziane.

Podany w zaproszeniu termin ostateczny dotyczył jedynie oceny propozycji złożonych w pierwszym konkursie.

Praca eksperta nie jest łatwa. Dokonanie oceny wniosków wymaga wykonania części pracy w domu i wyjazdu do Brukseli. Poza zwrotem kosztów przejazdu i diety dzienną, Komisja zapewnia również odpowiednie wynagrodzenie. Zainteresowani kandydaci powinni wypełnić przydługą ankietę, dostępną pod adresem:

<http://www.cordis.lu/expert-candidature/> i wysłać ja pocztą zwykłą do Brukseli.

Z poważaniem,

Borys Czerniejewski
Dyrektor Departamentu Systemów Informatycznych KBN

ISAT'99

Architektura i Technologia Systemów Informatycznych
Zarządzanie Wzrostem Organizacji – Aspekty informacyjne i Techniczne

Głównym celem konferencji jest dyskusja dotycząca współczesnych systemów wspomagających zarządzania organizacją, a w szczególności rozwiązań organizacyjnych i technologii kreujących wzrost i zyskowność przedsiębiorstw. Działania menedżerskie odnoszą się do wysoce niepewnej przyszłości; są podejmowane na bazie niekompletnych informacji, z których tylko niewiele jest sterowalnych. Zarządzanie informacją oraz sposoby realizacji tego zarządzania są kluczowymi czynnikami pozwalającymi przedsiębiorstwom osiągać oczekiwany wzrost, udział w rynku, jakość obsługi klientów, konkurencyjność, itd..

Celem konferencji jest także prezentacja i dyskusja współczesnych technologii informacyjnych, informatycznych i komunikacyjnych wykorzystywanych w zadaniach zarządzania.

Tematyka:

- aktualne i przyszłe środowiska organizacji,
- Zmiany w zachowaniu organizacji i zmiany struktur organizacyjnych,
- zarządzanie wiedzą i informacją,
- procesy podejmowania decyzji inwestycyjnych i finansowych,
- wymagania informacyjne współczesnych systemów zarządzania,
- metody sztucznej inteligencji w nowoczesnych systemach informacyjnych,
- metody sztucznej inteligencji w projektowaniu i zarządzaniu systemami informacyjnymi, informatycznymi i komunikacyjnymi,
- modelowanie systemów informacyjnych,
- wpływ technologii informacyjnych, informatycznych i komunikacyjnych na dostępność i funkcjonalność systemów informatycznych,
- technologie , usługi i zarządzanie w rozwiązaniach typu intranet i extranet,
- przedsiębiorstwo przyszłości - przedsiębiorstwo wirtualne,
- biznes elektroniczny,
- architektury współczesnych systemów informatycznych,
- projektowanie systemów informatycznych wspomagania zarządzania.

POLSKO-FRANCUSKIE CENTRUM INŻYNIERII SYSTEMÓW PRZEMYSŁOWYCH

na Politechnice Wrocławskiej
(dawna Szkoła Francuska)

ogłasza zapisy na Podyplomowe Studia

1. MASTÈRE SPÉCIALISÉ (IX edycja)

en Management des Grands Projets et Programmes
prowadzonych wspólnie z Ecole Nationale Supérieure
des Mines de Saint-Étienne (Francja)

- Kandydatami mogą być absolwenci lub studenci V-go roku studiów magisterskich uczelni technicznych lub ekonomicznych oraz absolwenci innych uczelni, jeśli mają staż zawodowy. Wymagana jest podstawowa znajomość języka francuskiego.

- Studia zasadnicze trwają jeden rok i są poprzedzone 7-miesięcznym kursem języka francuskiego (początek: październik 1999).

- W ramach studiów: 2-tygodniowy pobyt we Francji oraz 4-miesięczny staż przemysłowy w kraju lub za granicą.

- Program studiów – realizowany przez specjalistów francuskich i polskich (w języku francuskim) – jest dostosowany do aktualnych potrzeb i problemów przemysłu globalnego.

- Absolwenci studiów otrzymują francuski dyplom *Mastère Spécialisé* École des Mines de Saint-Étienne.

- Warunki przyjęcia: spełnienie wymogów formalnych + rozmowa kwalifikacyjna.

- Koszt studiów: rok I - 2.500 zł, rok II - 3.200 zł

- Termin zgłoszeń: do 10.06.99

- Rozmowy kwalifikacyjne: 11-12.06.99

2. STUDIUM POLSKIE (V edycja)

- Wymagane jest wykształcenie wyższe.

- Studium trwa 3 semestry.

- Zajęcia są prowadzone w piątki (od 14:00) i soboty.

- Program Studium oraz stosowana pedagogika są przeniesione na grunt polski z Francuskiego Studium ÉCOLE FRANÇAISE DE GENIE DES SYSTÈMES INDUSTRIELS realizowanego na Politechnice Wrocławskiej od 8 lat.

- Absolwenci otrzymują dyplom Politechniki Wrocławskiej oraz francuski certyfikat École des Mines de Saint-Étienne.

- Koszt całego Studium : 4.000 zł

- Termin zgłoszeń do 17.06.99

- Rozmowy kwalifikacyjne: 18-19.06.99

Szczegółowe informacje oraz pobieranie formularzy zgłoszeń:

**Polsko-Francuskie
Centrum Inżynierii Systemów Przemysłowych
Politechnika Wroclawska**

**50-370 Wrocław, pl. Grunwaldzki 7
budynek D-5 (p. 20)**

tel. 320-22-48, fax 328-02-29

e-mail: mastere@pwr.wroc.pl

internet: <http://www.pwr.wroc.pl/sf/>

Wybory do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego

Uczelniana Komisja Wyborcza Politechniki Wrocławskiej przeprowadziła już wybory 15 elektorów, którzy wezmą udział w wyborze członków Rady Głównej w dniu 21 października 1999 r. w Warszawie. Nauczyciele akademicy posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego (zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy) wybierali swoich sześciu przedstawicieli 17 maja br. Uprawnionych do głosowania było 389 osób. Na zebranie przybyło 38 nauczycieli z tej grupy. Z ośmiu zgłoszonych kandydatów, wystarczającą ilość głosów (ponad połowę) uzyskały następujące osoby:

• dr hab. Juliusz Gajewski	I-20	(W-9)
• prof. dr hab. Ryszard Grzaślewicz	I-18	(W-11)
• prof. zw. dr Andrzej Hałas	I-25	(W-4)
• prof. dr hab. Ryszard Izbiński	I-10	(W-2)
• prof. dr hab. Eugeniusz Wnucza	I-9	(W-11)
• prof. dr hab. Zbigniew Wróblewski	I-8	(W-5)

Delegaci nauczycieli akademickich posiadających stopień doktora (wyłonieni na zebraniach wydziałowych, w liczbie określonej przez Senat) zebrali się w auli naszej uczelni 18 maja br. W wyniku przeprowadzonych wyborów z dziesięciu kandydatów wyłoniono dziewięciu elektorów. Ze 110 osób uprawnionych do głosowania, swoje głosy oddało 67 delegatów. Elektorami zostali:

• dr Maciej Besler	(W-7)
• dr Roman Chrobok	(W-2)
• dr Tadeusz Gudra	(W-4)
• dr Marian Hotło	(W-11)
• dr Antoni Klajn	(W-5)
• dr Stefan Kozerski	(W-10)
• dr Robert Masztalski	(W-1)
• dr Ryszard Poźniak	(W-3)
• dr Stanisław Ślusarczyk	(W-6)

Wybory do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego odbywają się w kuriach. W dniu 21 października 1999 r. odbędą się równoległe dwa posiedzenia: (1) w kurii profesorów i doktorów habilitowanych oraz (2) w kurii doktorów. Ponieważ w Radzie Głównej musi być reprezentowany każdy typ uczelni, wybory przeprowadzane są w grupach związanych z profilem szkoły wyższej. Przedstawiciele PWr będą uczestniczyli w wyborach dla grupy uczelni technicznych.

W ostatniej kadencji Rady Politechnikę Wrocławską reprezentował prof. Andrzej Hałas, a inne uczelnie wrocławskie: prof. Andrzej Morawiecki (UWr), prof. Danuta Strahl (AE) i dr Andrzej Wolański (AMuz.). Natomiast dr inż. Ludomir Jankowski w przedostatniej kadencji był przedstawicielem doktorów.

Dolnośląska Rada Energii Odnawialnych

Uchwalono tekst wstępny

W dniu 11 maja odbyło się posiedzenie gremium zainteresowanego utworzeniem Dolnośląskiej Rady Energii Odnawialnych. Spotkanie miało miejsce w gmachu głównym Politechniki Wrocławskiej.

Koncepcja powołania DREO powstała w środowisku tworzącym obecnie Radę ds. Badań i Wykorzystywania Odnawialnych Źródeł Energii działającą przy Fundacji Rozwoju Politechniki Wrocławskiej.

Ze strony organizatorów na zebranie przybyli dr Marek Kozłowski (Fundacja Rozwoju PWr), prof. Mieczysław Mieczynski (przewodniczący Rady ds. Badań i Wykorzystywania Odnawialnych Źródeł Energii), prof. Jerzy Jędrzejewski (PWr), dr Aleksander Hager. Dyr. Marek Winkowski, dyrektor Wydziału Inicjatyw Gospodarczych UM Wrocławia, reprezentował tym razem Wrocławski Park Technologicz-

ny. Ta nowo tworzona instytucja jest potencjalnie zainteresowana źródłami energii odnawialnej zarówno jako konsument energii, jak i jako realizator wdrożeń.

Wojewoda wrocławski był reprezentowany na spotkaniu przez dr Mieczysława Ciurłę (przewodniczący senackiej komisji ds. ekonomicznych i finansowych).

Zebrani byli zgodni co do celowości utworzenia nowej rady. Uznano natomiast, że lepszego zdefiniowania wymagają cele działania. Problem polega bowiem na tym, że odnawialne źródła energii nie są (jeszcze?) konkurencyjne w kategoriach czysto ekonomicznych. Celowość ich wdrażania można ocenić dopiero uwzględniając czynniki ekologiczne i społeczne. Typowym przykładem jest produkcja paliw z rzepaku: proces jego wytwarzania nie szkodzi środowisku, a jednocześnie stwarza nowe szanse rolnikom. Uboczną korzyścią może być produkcja miodu – rzecz jasna – rzepakowego. Jednakże działania prowadzące do uruchomienia całego cyklu produkcji surowca, przetworzenia go w paliwo i stworzenie sieci jego dystrybucji wymagają zaangażowania różnych środowisk, w tym samorządów i przedstawicieli organów państwowych.

Nasze zbliżanie się do struktur Unii Europejskiej ma tu również znaczenie: z jednej strony musimy brać pod uwagę europejskie normy dotyczące ochrony środowiska, z drugiej – możliwość uzyskania na potrzeby wdrażania nowych technologii środków unijnych. Prof. Mieczynski podkreślał też potrzebę nadszycia za światowymi rozwiązaniami: nasz kraj nie powinien być tylko nabywcą technologii wypracowanych gdzie indziej.

Zauważono też potrzebę włączenia do Rady przedstawicieli byłych województw dolnośląskich.

Jeden z uczestników spotkania podkreślał natomiast potrzebę skorelowania zamierzeń organizacyjnych z obowiązującymi przepisami o samorządzie (chodzi tu o zakres zadań poszczególnych szczebli samorządowych), jak i o energetyce.

Uczestnicy spotkania uzgodnili, że ostateczna wersja uchwały zostanie przygotowana po przedstawieniu przez poszczególnych reprezentantów szczegółowych uwag do jej tekstu.

Jeszcze o PPE na PWr

Znane są już wyniki ankiety w sprawie utworzenia na Politechnice Wrocławskiej Pracowniczego Programu Emerytalnego.

Na pytanie: **czy na PWr. powinien powstać Pracowniczy Program Emerytalny?** odpowiedziało 276 osób, z których 200 (72.5%) popiera ideę utworzenia Programu. Zainteresowanie uczestnictwem w PPE na Uczelni wyraziło 199 (69.8%) spośród 285 osób biorących udział w ankiecie. Wybory formy Pracowniczego Programu Emerytalnego ukształtowały się następująco:

• Pracowniczy Fundusz Emerytalny wybrało	77 osób
• Fundusz Inwestycyjny	34 osoby
• Grupowe Ubezpieczenie na Życie z Funduszem Inwestycyjnym	61 osób
• Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	10 osób

Łącznie na drugie pytanie ankiety odpowiedziały 182 osoby. Można więc przyjąć (uwzględniając wszystkie zastrzeżenia co do reprezentatywności próby), że zainteresowanie utworzeniem i przystąpieniem do Pracowniczego Programu Emerytalnego jest wysokie, chociaż preferencje dotyczące formy Programu nie są już tak jednoznaczne.

Muszę podkreślić, że ankieta stanowi dla władz Uczelni cenny materiał dla podjęcia decyzji w sprawie utworzenia i wyboru PPE, jednak nie rozstrzyga ona tych kwestii. W szczególności wybierając formę PPE należy uwzględnić koszty utworzenia i utrzymywania Programu oraz stopień zaangażowania służb PWr. w jego funk-

Dr inż. Ludomir Jerzy Jankowski

DNI SZWECJI NA POLITECHNICIE WROCŁAWSKIEJ

Rozmowa z dr Murarim Mohadem Saħą z ABB Automation Products

Pierwsze było ABB

– Polacy sħ chyba zwykle zaskoczeni, gdy dowiadujħ się, że mówi Pan po polsku. Czy to uboczny skutek współpracy z Politechnikħ Wrocławszkħ?

– Moje kontakty z Polskħ sħ dawniejsze. Urodziłem się w Bangladeszu, gdzie jako Hindus nie miałem łatwej sytuacji. To skłoniło mnie do wyjazdu na studia doktoranckie do Polski. Znalazłem się tu w październiku 1970 roku, gdzie zresztħ osiągnħłem dość wysokħ pozycję przewodniczącego organizacji studentów obcokrajowców. Stħd znałem wielu ówczesnych dostojników państwowych – ale to juź inna historia.

Moim wħściwym celem było zrobienie doktoratu u profesora Józefa Źydanowicza zwanego „ojcem zabezpieczeń polskich”. Recenzentem mojej pracy był profesor Andrzej Wiszniewski z Politechniki Wrocławskiej. Poznałem go w 1972 roku – to był poczħtek moich kontaktów z tħ uczelnĩ.

Po doktoracie (w lutym 1975 r.) zostałem zatrudniony jako młody specjalista ds. zabezpieczeń w Dziale Rozwoju i Badań w firmie ASEA, która później weszła do koncernu ABB.

Moja praca polega na utrzymywaniu kontaktów naukowych z różnymi ośrodkami i środowiskami naukowymi. (Na przykħlad: aktualnie kierujħ projektem badawczym w jednym z badawczych instytutów naukowych ABB w Północnej Karolinie.) Szukam teź realizatorów konkretnych tematów badawczych. Polska jest jednym z dziewiciu krajów wybranych przez ABB jako obszary, w których koncern tworzy centra naukowo-badawcze.

– Dlaczego nawiħzał pan współpracę z Instytutem Energoelektryki PWr?

– Zetknħłem się tu z ludźmi o dobrych kwalifikacjach i dużej zdolności angaźowania się w wykonywanħ pracę. Zawaźyły teź moźe względy sentymentalne. Ponadto Polska jest dość blisko od Szwecji. Bywam tu kilka razy rocznie. Utrzymujħ z tutejszymi naukowcami prawie codzienne kontakty dzięki połączonim telefonicznym i internetowym. Czasem towarzyszħ mi w podróży moi szefowie.

– Jak duźa grupa Polaków współpracuje z Panem?

– Sħ to: prof. Eugeniusz Rosołowski, dr Jan Iźykowski i dr Bogdan Kasztenny. Współpracujemy dobrze i intensywnie, mimo że kaźdy z nas ma inne zajęcia. Dr Kasztenny jest obecnie od 2 lat w USA na stypendium Fulbrighta (jako senior Fulbright Scholarship fellow), prof. Rosołowski przebywa chwilowo na konferencji (tak- Ĺe w USA).

– Czy umowa o współpracy między ABB Automation Products i I-8 określa ściśle tematykę badawczħ?

– To jest umowa otwarta, aneksowana co roku. Przez pierwsze 4 lata realizowħliśmy temat „Zastosowanie teorii zbiorów rozmytych w elektroenergetycznej automatyce zabezpieczeniowej”, teraz prowadzimy „Badania rozwojowe z zakresu wspólczesnych algorytmów zabezpieczeń.” Jak widać, tematyka nie jest ograniczona, a plan na dany rok moźe być modyfikowany. Podejmowanemu takich decyzji sħlħ między innymi nasze spotkania, które zwykle odbywajħ się co kwartał. Wynikiem naszej współpracy jest 25 artyku-

łów i 4 patenty na prace stosowane.

– Zwykle firmy interesujħce się wdrożeniami lub aplikacjami nowych rozwiħzań bardzo dbajħ o poufność wyników badań. Czy nie jest to trudne dla pracowników uczelni, którzy nie sħ przyzwyczajeni do ograniczeń tego typu?

– Te sprawy muszħ być załatwiane ku obustronnemu zadowoleniu. Koncern ABB nie moźe niepotrzebnie zdradzać swoich opracowań konkurentom. Z drugiej jednak strony rozumiemy, że zespół naukowy, który poświęca 70% swoich sił naszej wspólcnej problematyce badawczej, ma prawo do prezentacji swojego dorobku. Dlatego nasza umowa reguluje zasady publikacji prac. Streszcza się ona do tego, że potrzebna jest akceptacja strony szwedzkiej. Decyzja zapada na szczeblu, na którcy wytycza się długofalowe cele badawcze.

– Pracownicy Instytutu Energoelektryki cenĩ sobie częste wspólcne wyjazdy na konferencje i pomoc w finansowaniu tych wyjazdów ze strony ABB Automation Products.

– Nawet tak duźa firma, jak nasza, musi się liczyć z finansami, ale staramy się utrzymywħ kontakty naukowe poprzez udział w głównych konferencjach (np. IEEE).

– Pracownicy PWr podkreślajħ teź profesjonalizm firmy: zapewnia zawsze wszelkie „dane wejściowe”, zadania sħ jasno zdefiniowane.

– Mogę chyba powiedzieć, że mam dla tej współpracy 100-procentowe poparcie moich przełożonych. Podkreślħm teź zawsze, że to nie Volvo, nie IKEA, ale ABB było pierwszħ firmħ, która weszła do Wrocławia. Jeźeli dzisiaj się mówi, że Wrocław jest najbardziej szwedzkim wśród polskich miast, to czujemy się na tym polu pionierami.

– Dziękuje Panu za rozmowę.

Rozmawiała Maria Kisza

Nowe laboratorium środowiskowe

Projektowanie w systemie CATIA

W 1997 roku dzięki wspólcnej inicjatywie i sponsorowaniu Politechniki Wrocławskiej, Unii Europejskiej, IBM i Cadsol Design powstała w Zakładzie Konstrukcji Obrabiarek Instytutu Technologii Maszyn i Automatykacji Międzywydziałowa Pracownia Projektowania w Systemie CATIA. Została ona obecnie przekształcona w Środowiskowe Laboratorium Projektowania w Systemie CATIA, w oparciu o akces Akademii Ekonomicznej i Akademii Rolniczej.

Wspólczestnicy utworzenia tej jednostki: Rektor PWr – prof. Andrzej Mulak, Rektor AE – prof. Andrzej Baborski oraz, reprezentujħcy Rektora AR prof. Tadeusza Szulca Prorektor AR – prof. Marian Rojek wraz z innymi członkami Kolegium Rektorów odbywajħcego się 13 maja 1999 r. zostali zaproszeni na uroczyste otwarcie laboratorium (umowa pomiędzy uczelniami czeka jeszcze na oficjalne podpisanie). Tu prof. Jerzy Jędrzejewski, który jest twórcħ i kierownikiem Laboratorium Środowiskowego, szczególowo przedstawił moźliwośći prowadzenia w nim prac badawczych i szkolenia studentów. Spotkało się to z duźym zainteresowaniem gości.

Laboratorium mieści się w budynku B-4 w sali 142. Jest wyposa-

żone w stacje robocze IBM RS/6000, pracujące w systemie AIX z zainstalowanym systemem CATIA w wersji 4.1.8. W laboratorium znajduje się również panel komputerowy do prezentacji na dużym ekranie oraz drukarka laserowa A3. Docelowo przewidziana jest instalacja 15 stanowisk roboczych z najnowszą wersją systemu CATIA 5.0, pracującą pod systemem Windows NT.

System CAD/CAM/CAE CATIA jest nowoczesnym narzędziem stosowanym w wielu różnych dziedzinach wytwarzania. Elastyczność struktury sprawia, że CATIA stosowana jest do różnej skali zadań, zarówno w dużych jak i mniejszych przedsiębiorstwach. Liczba firm, w których zainstalowana jest CATIA przekracza obecnie 10.000 (przeszło 100.000 stanowisk roboczych). Są między nimi najbardziej znane firmy, jak np. Mercedes, BMW, Volkswagen, Daewoo, Fiat, Boeing, IBM & Deckner i wiele innych. W firmach tych CATIA jest stosowana jako **główny system CAD/CAM/CAE**. W światowym przemyśle samochodowym i lotniczym CATIA jest praktycznie obowiązującym standardem. Filie firm światowych, znajdujące się w Polsce, również przechodzą na system CATIA.

System ten zakresem swoich możliwości obejmuje cały proces projektowania i wytwarzania. Jest nie tylko wysoko wydajnym narzędziem do projektowania przestrzennego, zautomatyzowanego tworzenia rysunków i dokumentacji technicznej, ale umożliwia również prowadzenie symulacji i wielostronnych analiz projektowanych obiektów.

Aktualnie system może być stosowany na stacjach roboczych IBM

RS/6000, HP 9000, SPARCstation, Indygo Workstation lub IBM PC (Windows NT).

Laboratorium proponuje studentom kursy obejmujące:

- zintegrowane projektowanie płaskie (2D) i bryłowe (3D),
- modelowanie zespołów mechanicznych,
- projektowanie powierzchni przestrzennych,
- a w przyszłości również:
- analizę własności mechanicznych,
- programowanie procesów obróbkowych.

Studenci mogą również wykonywać w laboratorium prace dyplomowe i projektowo-badawcze.

• Tematyka ta jest włączona do laboratorium przedmiotu z katalogu ogólnouczelnianego „Wytwarzanie Zintegrowane Komputerowo (CIM)”.

• Przedmiot „Projektowanie w systemie CATIA” zgłoszono w wymiarze 2 godzin tygodniowo do katalogu ogólnouczelnianego Politechniki Wrocławskiej.

• W przyszłości przewiduje się uruchomienie przedmiotu „Projektowanie w systemie CATIA” obejmującego wykład i laboratorium.

Oferta dla pracowników nauki:

- Projektowanie zespołów mechanicznych w technologii 3D
- Projektowanie i stylizacja profili złożonych elementów
- Wspomaganie i optymalizacja procesu tworzenia
- Tworzenie modułów wspomagających projektowanie □

Powerformer™

Jedną z atrakcji, które przyciągnęły na Politechnikę słuchaczy zainteresowanych nowościami technicznymi było seminarium zorganizowane przez Instytut Maszyn i Napędów Elektrycznych PWr. Dr Mats Lejon z ABB przedstawił na nim nowe osiągnięcie szwedzkiej myśli technicznej – urządzenie nazwane Powerformer™. Jest to połączenie generatora i transformatora, które generuje wysokie napięcie (powyżej 220 kV). Rozwiązanie to zrewolucjonizowało przemysł energetyczny. Jest jednocześnie dowodem, jak pożyteczna jest umiejętność niekonwencjonalnego spojrzenia na problem techniczny czy naukowy. Sam pan dr Lejon określa się jako *non-*

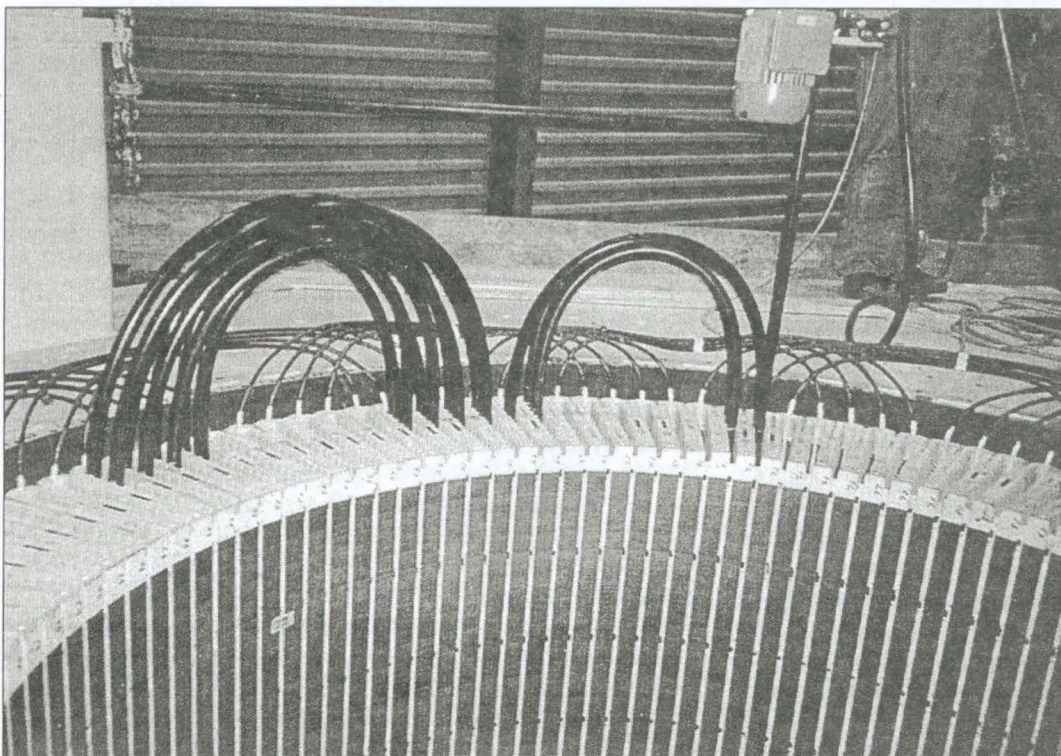
technical humanist i jest zdania, że techniczne, humanistyczne i socjologiczne wykształcenie są przy tej pracy równie potrzebne.

Koncepcja, która doprowadziła do nowego rozwiązania konstrukcyjnego, była po raz pierwszy tematem poważnych rozważań w 1991 roku. Zasadnicza innowacja polega na oryginalnej koncepcji statora z półokrągłymi wcięciami w szczelinach i nietypowym uzwojeniu. Wysokonapięciowe przewody są przeprowadzone przez szczeliny. Cylindryczne formy zastosowane w konstrukcji pozwalają na bezpośrednie zastosowanie, bez żadnych korekt, równania Maxwella. Użytkownik może podłączyć nowe urządzenie bezpośrednio do

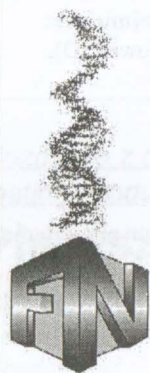
sieci energetycznej niezależnie od tego, na jaki zakres napięciowy jest przeznaczona. Powierzchnia uzwojenia ma potencjał ziemi. Nowego urządzenie jest również korzystniejsze ze względu na mniejsze wymagania konserwacyjne i lepiej spełnia wymogi ekologiczne.

Model Powerformera™ był prezentowany w I-29 w dniach 12-14 kwietnia.

Prowadzący seminarium prof. Konrad Schoepp poinformował, że ABB przewiezie zainteresowanych do Zakładów ABB-Dolmel, do których zwiedzania zaprasza ich dyrekcja □

Precyzyjny i wyrafinowany olbrzym w budowie

II FESTIWAL NAUKI

ŚRODOWISKA WROCŁAWSKIEGO

24–26 września 1999

Politechnika Wrocławska

Sekretariat: mgr inż. Elżbieta Mazurek
Dział Współpracy Międzynarodowej, pok. 146, A-1,
Wybrzeże Wyspiańskiego 27, 50-370 Wrocław
tel. 320-28-46, fax: 320-35-70, e-mail: granty@sun1000.pwr.wroc.pl

Wstępny program imprez na Politechnice Wrocławskiej

I. WYKŁADY, DYSKUSJE PANELOWE

24 września 1999 (piątek)

Dyskusja panelowa

Bud. A-1, Aula

Organizator: mgr inż. Andrzej Solecki, Sekcja Studencka

11.00–13.00– „*Blaski i cienie biotechnologii*” – Prowadzący: prof. Andrzej Zabża, PWr. Uczestnicy: prof. Jacek Otlewski, UW, prof. Tomasz Twardowski, PAN Poznań, prof. Andrzej Płucienniczak, Inst. Biotech. Antybiotyków, Warszawa, prof. Stanisław Bielecki, Polit.Łódź.

Wykłady

Bud. A-4, sala 262

Organizator: mgr Krystyna Galińska, DWM

10.00– „*Zwierzę może ugryźć lub uciec – a roślina?*” – dr Roman Gancarz, Instytut Chemii Bioorganicznej i Biotechnologii

11.00– „*Jeśli nie chcesz swojej zguby, zioła, ziółka stosuj luby*” – dr Jadwiga Sołoducho, Instytut Chemii Bioorganicznej i Biotechnologii

12.00– „*Biomechanika inżynierska – kręgosłup, stawy, implanty*” – prof. Romuald Będziński, Wydział Mechaniczny

13.00– „*Polimery – czy będą również przebojem XXI wieku?*” – prof. Danuta Żuchowska, Instytut Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych

14.00– „*Chemia w ogródku działkowym*” – prof. Stanisław Wittek, Instytut Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych

15.00– „*Co nam sarna może pokazać?*” – dr Antoni Chyla, Instytut Chemii Fizycznej i Teoretycznej (skażenie środowiska przy użyciu biowskaźników, możliwości oceny zanieczyszczenia środowiska w przeszłości poprzez analizę obiektów muzealnych)

Bud. C-6, sala 58

Organizator: Danuta Bugajna, DWM

10.00– „*Nadużywanie przedrostka 'bio'*” – prof. Mirosław Soroka, Instytut Chemii Bioorganicznej i Biotechnologii

11.00– „*Skutki działania prądu elektrycznego na organizm ludzki i zapobieganie porażeniom elektrycznym*” – dr inż. Witold Jabłoński, Instytut Energoelektryki

12.00– „*Wpływ pól magnetycznych na organizm człowieka*” – dr inż. Marek Szuba, Instytut Energoelektryki

13.00– „*Procesy membranowe w technologiach bliskich człowiekowi*” – dr hab. Andrzej Kołtuniewicz, Instytut Inżynierii Chemicznej i Urządzeń Ciepłych

14.00– „*Jak bezpiecznie i czysto spalać*” – prof. Jerzy Zabrzęski,

Instytut Technologii Nieorganicznej i Nawozów Mineralnych

15.00– „*Oczyszczanie gazów przemysłowych*” – dr Janusz Kuźniar, Instytut Inżynierii Chemicznej i Urządzeń Ciepłych

25 września 1999 (sobota)

Dyskusja panelowa

Bud. A-1, sala 241

Organizator: mgr inż. Andrzej Solecki, Sekcja Studencka

11.00 – 13.00– „*Chemia a zdrowa żywność*”. Prowadzący: prof. Zbigniew Dobrzański, Akad. Rolnicza Wrocław. Uczestnicy: prof. Henryk Górecki, PWr, prof. Roman Czuba, Centr. Ośrodek ds. Stacji Chem-Rolnicz. Wrocław, prof. Przemysław Mastalerz, PWr, prof. Paweł Kafarski, PWr, prof. Jerzy Zwoździak, PWr.

Wykłady

Bud. A-4, sala 262

Organizator: mgr inż. Hanna Helman, Dział Nauczania

10.00– „*Czy motoryzacja i energetyka muszą nas truć?*” – dr Marek Kułazyński, Instytut Chemii i Technologii Nafty i Węgla

11.00– „*Mieszkańcy zielonej prowincji Królestwa Pierwiastków*” – dr hab. inż. Maria Cieślak-Golonka, Instytut Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich

12.00– „*Rozpowszechnianie pierwiastków chemicznych i ich izotopów we Wszechświecie – Wielki Wybuch*” – dr inż. Mirosław Miller, Instytut Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich

13.00– „*Można mieć miernik, można nim mierzyć, lecz czy wskazanym tym można wierzyć?*” – prof. Eugeniusz Grudziński, Instytut Telekomunikacji i Akustyki

14.00– „*Czy ograniczanie dwutlenku siarki w energetyce musi być drogą?*” – prof. Mieczysław Gostomczyk, Zespół Elektrociepłowni Wrocław S.A.

15.00– „*Problemy rekultywacji i zagospodarowania wyrobisk w górnictwie skalnym*” – prof. Jerzy Malewski, mgr inż. Urszula Czarnecka, Wydział Górniczy

16.00– „*Likwidacja skutków klęsk żywiołowych i katastrof ekologicznych*” – płk. Leszek Fortuna, Wyższa Szkoła Oficerska

17.00– „*Czy wybuch musi niszczyć?*” – ppłk. Zbigniew Drozd, Wyższa Szkoła Oficerska

Bud. B-5, sala 128

Organizator: dr inż. Zbigniew Sroka, Wydział Mechaniczny

13.00–16.00– Cykl wykładów pod hasłem: „*Ekologiczna eksploatacja silników spalinowych*”.

„*Jak dostarczyć paliwo do silnika spalinowego?*” – dr inż. Andrzej Kaźmierczak, Wydział Mechaniczny

„Czy będziemy 'jeździć' na wodzie?” – dr inż. Czesław Kolanek, Wydział Mechaniczny

„Konstrukcje nowoczesnych silników spalinowych” – dr inż. Krzysztof Miksiewicz, Wydział Mechaniczny

„Paliwa pochodzenia roślinnego – alternatywa czy konieczność?” – dr inż. Marek Rekxa, Wydział Mechaniczny

„Niekonwencjonalne źródła paliw silnikowych” – prof. Lech Sitnik, Wydział Mechaniczny

„Czy potrafisz ekonomicznie eksploatować swój silnik?” – dr inż. Zbigniew Sroka, Wydział Mechaniczny

„Systemy oczyszczania spalin” – dr inż. Wojciech Walkowiak, Wydział Mechaniczny

Bud. A-1, sala 322

Organizator: dr hab. Ryszard Poprawski, Instytut Fizyki

10.00– „Oko jako znakomity układ odwzorowujący” – prof. Henryk Kasprzak, Instytut Fizyki

11.00– „Lasery w medycynie” – prof. Halina Podbielska, Instytut Fizyki

12.00– „Promieniowanie jest wśród nas” – dr Stanisława Szarska, Instytut Fizyki

13.00– „Kody blokowe w przyrodzie na przykładzie skorup ślimaków” – dr hab. Tomasz Downarowicz, Instytut Matematyki

14.00– „Wyjście z motoryzacyjnej pułapki” – dr Aureliusz Mikłaszewicz, Instytut Górnictwa

15.00– „Laser jako super chłodziarka” – Tomasz Zalewski, student WPPT

16.00– „Nowoczesne instalacje elektryczne w budynkach nieprzemysłowych” – prof. Henryk Markiewicz, Instytut Energoelektryki

26 września 1999 (niedziela)

Dyskusja panelowa

Bud. A-1, sala 241

Organizator: mgr inż. Andrzej Solecki, Sekcja Studencka

11.00 – 13.00– „Czy można stworzyć inteligencję?”. Prowadzący: prof. Czesław Nosal i prof. Jerzy Świątek, PWr. Uczestnicy: prof. Czesław Basztura, PWr, prof. Roman Galar, PWr, dr hab. Ryszard Różanowski, UW.

Zakończenie II Festiwalu Nauki

Bud. A-1, Aula

Organizator: mgr inż. Andrzej Solecki, Sekcja Studencka

16.00 – 17.00– „Strategia rozwoju regionu Dolnego Śląska” – wykład. Prof. Jan Waszkiewicz, marszałek województwa dolnośląskiego. Zakończenie II Festiwalu Nauki.

Wykłady

A-1, sala 314

Organizator: dr inż. Włodzimierz Salejda, Instytut Fizyki

10.00– „Telekomunikacja u progu XXI wieku” – prof. Daniel Bem, Instytut Telekomunikacji i Akustyki

11.00– „Niebieska optoelektronika” – dr Marek Tłaczała, Instytut Techniki Mikrosystemów

12.00– „Czy robot może mieć duszę?” – prof. Krzysztof Tchoń, Instytut Cybernetyki Technicznej

13.00– „Przyszłość komputerów” – prof. Janusz Biernat, Instytut Cybernetyki Technicznej

14.00– „Czy i jak można zbudować komputer optyczny?” – prof. Andrzej Miniewicz, Instytut Chemii Fizycznej i Teoretycznej

15.00– „Eksperymenty wirtualne w fizyce” – dr Paweł Szaroch, dr Włodzimierz Salejda, mgr inż. Marcin Just, Krzysztof Tatarczuk, Instytut Fizyki

Bud. A-1, sala 322

Organizator: prof. Stanisław Kuźmiński, Instytut Fizyki

10.00– „Uniwersalność zakłeta w sprzężynie” – prof. Jacek Wła-

sak, Instytut Fizyki

11.00– „Mikroskopia elektronowa – możliwości obserwacji mikroświata” – prof. Ewa Dobierzevska-Mozrzyk, Instytut Fizyki

12.00– „Czy miał miejsce wielki wybuch?” – prof. Andrzej Radosz, Instytut Fizyki

13.00– „Komputer – jak to działa?” – prof. Janusz Pawlikowski, Instytut Fizyki

14.00– „Jak działają lasery?” – prof. Witold Ryba-Romanowski, Inst. Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN, Wrocław

15.00– „Światłowodowy jako czujniki” – dr inż. Wacław Urbańczyk, Instytut Fizyki

16.00– „Tęcza, halo i inne zjawiska optyczne w atmosferze” – dr inż. Elżbieta Jankowska-Kuchta, Instytut Fizyki

II. WYSTAWY, POKAZY, WARSZTATY

(24, 25 i 26 września 99)

Bud. A-1, antresola (piątek–24.09.99, sobota–25.09.99, niedziela–26.09.99)

Organizator: mgr Dariusz Godlewski, Sekretariat Uczelni

10.00 – 17.00– „Architektura Kanady i uroki indiańskiego lata” – Wystawa fotografii Włodzimierza Kałdowskiego (ZPAF).

Bud. A-4, hall (piątek – 24.09.99, sobota – 25.09.99)

Organizator: dr Jadwiga Sołoducho, Wydział Chemiczny

11.00 – 16.00– „Ach, ten magiczny świat chemii” – sesja posterowa studentów Instytutu Chemii, Biochemii i Biotechnologii oraz Instytutu Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych. Sesja obejmuje prace o następującej tematyce:

3 Bogactwo i różnorodność związków zapachowych w świecie roślin

3 Ta cudowna moc ziół stosowanych w lecznictwie

3 Co piszczy w kosmetyce i farmacji?

3 Czar tworzyw sztucznych

Bud. A-1, sala 321 (piątek – 24.09.99)

11.00–13.00– „Jak się skutecznie zaprezentować?”. Wykład + warsztaty – mgr Agnieszka Arcimowicz, Fundacja MANUS. Po wykładzie warsztaty dla grupy 15–20 osób.

Bud. A-4, hall (piątek – 24.09.99)

13.00–13.30– „Barbiturany – czy tylko leczą?”. Pokaz – prof. Danuta Prelicz, Wyższa Szkoła Oficerska

Bud. H-4, sala 112 (sobota – 25.09.99)

10.00 – 15.30– „Nowe technologie w nauczaniu języków obcych” – dr Mieczysław Mendychowski, Studium Nauki Języków Obcych, (seanse o godz.: 10.00, 12.00, 14.00).

Parking koło bud. A-1 (sobota – 25.09.99)

10.00 – 17.00– „Pokaz poduszki” – dr inż. Zbigniew Sroka, Wydział Mechaniczny

Parking koło bud. A-1 (sobota – 25.09.99)

10.00 – 17.00– „Ograniczanie emisji zanieczyszczeń z samochodów”. Pokaz stanowiska badawczego, pomiar stężeń zanieczyszczeń w gazach spalinowych, prezentacja różnych typów katalizatorów stosowanych w motoryzacji – dr inż. Krystyna Syczewska, dr inż. Anna Musialik-Piotrowska, mgr inż. Adam Sikora, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska.

Parking koło bud. A-1 (sobota – 25.09.99)

10.00 – 17.00– „Motocykle z tamtych lat”. Akademicki Klub Motocyklowy APANONAR (Wydział Mechaniczny). Możliwość przejażdżki na starych motocyklach.

B-1, sala 404 (sobota – 25.09.99)

11.00–12.00– „Czy wiemy, co jemy?”. Pokaz o zawartości metali w produktach żywnościowych – analiza na spektrometrze plazmowym – dr Helena Górecka, Instytut Technologii Nieorganicznej i Nawozów Mineralnych

Dokończenie ze strony 27

Bud. A-1, sala 321 (sobota – 25.09.99)

11.00 – 13.00 – „*Jak sobie radzić ze stresem?*”. Wykład + warsztaty – mgr Agnieszka Arcimowicz, Fundacja MANUS. Po wykładzie warsztaty dla grupy 15–20 osób.

Bud. A-1, sala 328 (sobota – 25.09.99)

11.00 – 14.00 – „*Komputerowa, nieinwazyjna metoda badań kręgosłupa i wad postawy u dzieci i młodzieży*”. Pokaz – dr Wincenty Śliwa, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Możliwość darmowego pomiaru skrzywień kręgosłupa u dzieci i młodzieży.

A-4, hall (sobota – 25.09.99)

11.00 – 17.00 – „*Nowoczesne techniczne rozwiązania dla energetyki*” – Wystawa. Zespół Elektrociepłowni Wrocław S.A.

Bud. C-6, sala 325 (sobota – 25.09.99)

12.00–13.00 – „*Małe instalacje słoneczne w warunkach polskich*”. Pokaz małych instalacji ciepłej wody użytkowej zasilanych kolektorami słonecznymi – dr inż. Jan Danielski, Katedra Klimatyzacji i Ciepłownictwa

Bud. C-6, sala 324 (sobota – 25.09.99)

13.00–14.00 – „*Z czego składa się i jak działa centralne ogrzewanie?*”. Wizualizacja instalacji centralnego ogrzewania – dr inż. Andrzej Grzegorzczak, Katedra Klimatyzacji i Ciepłownictwa.

Bud. D-2, sala 13 (sobota – 25.09.99)

13.00 – 15.00 – „*Nowoczesne metody w analizie zanieczyszczeń środowiska*”. Pokaz analizy wybranej próbki i możliwości zastosowania analizatora rtęci – dr hab. inż. Irena Trzepieczyńska, mgr inż. Grażyna Sokalska, inż. Krzesisława Kucha, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska. Ilość osób na jednym pokazie: 15. Seanse o godz.: 13.00, 13.30, 14.00, 14.30.

Bud. D-2, sala 18E (sobota – 25.09.99)

14.00 – 15.30 – „*Jak działa stacja monitoringowa zanieczyszczeń powietrza?*”. Pokaz – dr Andrzej Szczurek, mgr inż. Izabela Sówka, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska. Ilość osób na jednym pokazie: 10. Seanse o godz. 14.00, 14.30, 15.00

Bud. A-3, sala 220 (sobota – 25.09.99)

15.00–16.00 – „*Projektowanie nowych substancji czyli o komputerach w służbie chemii*”. Wykład + pokaz – dr hab. Andrzej Sokalski, Instytut Chemii Fizycznej i Teoretycznej. Po wykładzie możliwe będzie manipulowanie modelami molekularnymi związków zaprojektowanych na stacji roboczej Silicon Graphics z grafiką trójwymiarową.

IMPREZY PLENEROWE

(sobota – 25.09.99, niedziela – 26.09.99)

Organizator: dr Stanisław Januszewski, Fundacja Otwartego Muzeum Techniki

10.00 – 17.00

·Zwiedzanie zabytkowego holownika parowego „NADBOR” zamcowanego przy Wybrzeżu Wyspiańskiego vis a vis gmachu głównego Politechniki. Filmy video o zabytkach techniki odrzańskiej.

·Ekspozycja zabytkowych wozów tramwajowych, trzeci tor przy Hali Ludowej (naprzeciw ZOO). Wstęp wolny.

·Wystawa fotogramów „*Zabytkowe elektrownie wodne Dolnego Śląska*” oraz modeli elektrowni w maszynowni wieży ciśnień „Na Grobli”, ul. Na Grobli 14/16. Bezpłatny dojazd statkiem „Goplana”. Bilety do odbioru w recepcji bud. A-1.

·Komunikacja promowa między nabrzeżem przy Wybrzeżu Wyspiańskiego a terenem MPWiK (ul. Na Grobli) statkiem „Goplana” (rejsy wahadłowe – przejazd bezpłatny). Godziny odjazdu z nabrzeża przy PWr.: 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00. Godziny odjazdu z nabrzeża przy MPWiK: 10.30, 11.30, 12.30,

13.30, 14.30, 15.30, 16.30. Bilety do odbioru w recepcji bud. A-1.

Bud. A-1, sala 144 a (sobota – 25.09.99, niedziela – 26.09.99)

Organizator: dr Stanisław Januszewski, Fundacja Otwartego Muzeum Techniki

11.00–17.00 – Wystawa fotogramów „*Parowce odrzańskie*” oraz modeli statków odrzańskich.

Bud. A-1, sala 136 (sobota – 25.09.99, niedziela – 26.09.99)

Organizator: Zbigniew Kurpios (CAVE Sport S.C.), Jacek Mierzewski (Wrocławski Klub Sportów Górskich)

11.00–17.00 – „*Góry – Człowiek – Technika*”. Wystawa sprzętu alpinistycznego najnowszej generacji połączona z pokazem prostych doświadczeń objaśniających zasadę działania poszczególnych części ekwipunku. Diaporama ze zdjęciami z gór całego świata.

Bud. A-1, sala 307 (niedziela – 26.09.99)

Organizator: mgr Anna Uniejewska, BGiOINT

10.00 – 15.00 – „*Biblioteka w pajęczynie Internetu*”. Pokaz (seanse o godz.: 10.00, 12.00, 14.00).

Bud. E-1, hall, ul. B. Prusa 53/55 (niedziela – 26.09.99)

Organizator: dr inż. Ryszard Włosowicz, Wydział Architektury

10.00 – 17.00 – „*Architektura, przemysł, ekologia i ...*”. Wystawa prac kursowych i dyplomowych studentów Wydziału Architektury.

Bud. E-1, hall, ul. B. Prusa 53/55 (niedziela – 26.09.99)

Organizator:

Stowarzyszenie paraArtystycznej Fotografii „SpAF” przy PWr.

10.00 – 17.00 – „*Wrocław i my*”. Wystawa czarno-białych fotografii obejmujących różne aspekty życia we Wrocławiu (architektura, ludzie, wydarzenia).

Bud. C-3 i C-5 (niedziela – 26.09.99):

11.00–15.00 – „*Elektronika i telekomunikacja u progu XXI wieku*”. Pokaz laboratoriów:

- Laboratorium Radiokomunikacji (bud. C-5, 8 piętro) – mgr Jerzy Borowiec
- Laboratorium Akustyki (bud. C-5, sala 606 i 607) – dr Maurycy Kin
- Laboratorium Automatyki (bud. C-3, sala 021) – dr Włodzimierz Solnik
- Laboratorium Robotyki (bud. C-3, sala 010) – dr Ignacy Dulęba
- Laboratorium Informatyki (bud. C-3, sala 229) – dr Jacek Jarnicki

Panorama Raclawicka, ul. Purkyniego 11 (niedziela – 26.09.99)

Organizator: inż. Antoni Tarczewski

11.00 – 16.00 – „*Technika w Panoramie Raclawickiej czyli Panorama od kuchni*”. Pokaz. Seanse o godz. 11.00, 11.30, 12.00, 12.30, 13.00, 13.30, 14.00, 14.30, 15.00, 15.30. Cena biletu ulgowego: 9 zł. Ilość osób w grupie: 30.

Bud. A-1, Aula (niedziela – 26.09.99)

12.00–13.00 – „*Wideotelefonacja i wideokonferencja – jak to działa?*”. Pokaz – dr Mirosław Szymanowski, Instytut Telekomunikacji i Akustyki, mgr inż. Jarosław Mosiołek, DO TPSA

Parking przed A-1 (niedziela – 26.09.99)

Organizator: Akademicki Klub Lotniczy

14.00–17.00 Pokaz działania balonu.

III. SESJE WYJAZDOWE

II połowa października 1999

Wrocławski Środowiskowy Komitet Organizacyjny II Festiwalu Nauki organizuje w drugiej połowie października sesje wyjazdowe do następujących miast: Legnica, Wałbrzych, Jelenia Góra. Do prezentacji w terenie zostaną zaproszeni wybrani wykładowcy uczestniczący w Festiwalu we Wrocławiu. □

Pracowity rok Centralnej Komisji

Politechnika Wrocławska wyróżnia się wśród innych uczelni dużą liczbą jednostek organizacyjnych mających prawo do nadawania stopni naukowych. Ma je aż 21 instytutów i 11 wydziałów! Następna w kolejności jest Politechnika Warszawska z zaledwie 17 jednostkami (2 instytuty, 15 wydziałów). PWR ma więc szczególne powody do interesowania się tą dziedziną działalności.

Centralna Komisja do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych ogłosiła sprawozdanie ze swej działalności w 1998 roku. Jest to zarazem istotna analiza niektórych zjawisk zachodzących w środowisku naukowym, pragniemy więc Państwu przedstawić ją w skrócie.

Choć działalność CK dotyczy nadawania stopni i tytułu w różnych placówkach naukowych, aż 86% wniosków kierowanych jest przez uczelnie (placówki PAN – 8%, JBRy – 6%).

Sześć sekcji Komisji rozpatrywano w 1998 r. średnio ok. 120 spraw na miesiąc (w sumie 1443). Okres oczekiwania na rozpatrzenie wniosku zmalał i w przypadkach, które nie wymagają procedur odwoławczych, wynosi poniżej 3 miesięcy.

Liczba złożonych wniosków wzrosła w stosunku do ubiegłego roku o 16%. Nie osiągnięto jeszcze poziomu z lat 1991–93 (średnio 1630 wniosków rocznie), ale CK ma powody, by zastanawiać się nad przyczynami zjawiska.

Bowiem dodatkowym zjawiskiem jest zmniejszający się wskaźnik ocen negatywnych. Wyniósł on w 1998 roku 7% – jest to najniższa wartość w całej historii CK i jej poprzedniczki CKK. W latach 1991–96 wskaźnik ocen negatywnych był dwukrotnie wyższy. Taka zmiana może dowodzić dobrej selekcji wstępnej wniosków składanych przez rady naukowe, ale też – okazać się symptomem obniżenia kryteriów klasyfikacji.

Wśród czynników mogących decydować o takim wyniku wymienia się następujące zjawiska:

- Niektórzy doktorzy habilitowani, uzyskawszy względnie korzystne stanowisko profesora uczelnianego, mogą pozwolić sobie na dłuższe i staranniejsze dopracowywanie dorobku. Czasem też rezygnują z ubiegania się o tytuł.

- Zmiana podejścia do kryteriów i poziomu wymagań obecnego składu CK.

- Uleganie presji zainteresowanych środowisk naukowych na zliberalizowanie wymagań merytorycznych stawianych kandydatom do awansu.

Komisja zamierza zanalizować szczegółowo tę sprawę.

TYTUŁ NAUKOWY

Liczba wniosków o przedstawienie kandydata do tytułu naukowego profesora w stosunku do 1997 roku wzrosła o 32% i wyniosła 555. Z negatywną oceną spotkało się w „pierwszej instancji” tylko 4,7% ubiegających się. Potwierdza to sygnalizowaną już uprzednio tendencję. (Odsetek odrzucanych wniosków wynosił: w 1997 r. 7%, a w latach 91-96 średnio 11,5%). Po odwołaniach faktyczny wskaźnik odrzucanych wniosków o nadanie tytułu naukowego spadł do 4,1%.

CK sądzi, że wynika to z rzadszego składania wniosków słabo uzasadnionych.

Powodem negatywnych decyzji bywają: ubogi dorobek naukowy po habilitacji, brak znaczących wyników lub ich niedostatecznie opracowana forma. Rażąca przypadki, gdy jako dorobek przedstawia się przyczynarskie publikacje w lokalnych czasopismach, bez znaczenia dla rozwoju nauki, są na szczęście coraz rzadsze.

HABILITACJE

W 1998 roku złożono 759 wniosków o zatwierdzenie habilitacji. Jest to o 10% więcej niż w 1997 r., ale o 11% mniej niż średnia z lat 91–96 (840). Spadł odsetek odrzucanych wniosków (1998 r. – 3,3%, 1997 r. – 5,3%, średnia z lat 1991–96 – 7,2%). Po uwzględnieniu odwołań wskaźnik negatywnych ocen wynosi 2%. To wynik najniższy w całej historii CK i CKK. Mniej jest bardzo słabo uzasadnionych wniosków, ale i niewiele habilitacji wyróżniających się. Trudno stwierdzić, jak dalece na ogólny wynik wpłynęła liberalizacja wymagań CK.

Przyczyną negatywnych decyzji jest zwykle niewystarczający poziom, brak wkładu w rozwój nauki. Niejednokrotnie wynik nie jest zadowalający nie tyle z powodu niewystarczających środków na badania, przestarzałej metodyki itp., ale w wyniku niedostatecznego przygotowania habilitanta, zwłaszcza braku znajomości literatury.

Szczególną trudność dla CK sprawiają prace zespołowe, gdyż często nie rady naukowe ani sam zainteresowany nie określają udziału poszczególnych autorów w pracy (określenia „znaczny”, czy „poważny” nie mogą być brane pod uwagę).

Problem stanowią też przewody habilitacyjne prowadzone w jednostkach nie mających po temu wystarczających kompetencji faktycznych i formalnych. Jest to zwykle próba ominięcia rzeczywistej oceny środowiska naukowego z danej dziedziny. Komisja podkreśla, że bezpodstawnie przypisywanie sobie przez jednostkę uprawnień do nadawania stopni jest sprzeczne z prawem, choć CK „swoje interwencje w tym zakresie ogranicza faktycznie do najbardziej jaskrawych przypadków naruszeń prawa.” (Chciałoby się zapytać: dlaczego?)

UPRAWNIENIA JEDNOSTEK DO NADAWANIA STOPNI NAUKOWYCH

W omawianym okresie CK rozpatrzyła aż 63 wnioski (o prawo do doktoryzowania lub nadawania habilitacji). Odrzucono 27% wniosków (1997 r. – 39%, lata 1991-96 – średnio 35%). Zwykle wnioski spełniają wymogi formalne, ale w stopniu minimalnym. Przy dokładniejszej analizie okazuje się, że niektórzy członkowie rady naukowej nie reprezentują deklarowanej przez wnioskodawcę dziedziny (tzn. nie wykazali się istotnym dorobkiem w tej dziedzinie).

Powodem odrzucenia wniosku bywa brak poważniejszych osiągnięć naukowych jednostki wnioskującej. Szczególną kategorię stanowią jednostki ubiegające się (zapewne z przyczyn prestiżowych) o prawo do nadawania habilitacji, chociaż nie wszczęto tam nawet jednego przewodu doktorskiego.

Tym bardziej CK odmawia nadania takich uprawnień jednostkom, których działalność już przy nadawaniu stopnia doktora budzi zastrzeżenia.

PROCEDURY ODWOŁAWCZE

Odwołania od decyzji CK skutkują w około 1/3 przypadków. W 1998 roku uwzględniono 3 z 10 odwołań w sprawie nadania tytułu i 10 z 26 – w sprawie habilitacji. Wzrasta przy tym poziom merytoryczny polemiki.

CK niekorzystnie ocenia natomiast fakt składania odwołań w przypadkach w przypadkach oczywiście nieuzasadnionych. Komisja ocenia to zjawisko jako przejaw braku poczucia odpowiedzialności niektórych środowisk za poziom kadry naukowej.

POZIOM WNISKÓW

W poszczególnych dyscyplinach naukowych odsetek negatywnych decyzji CK waha się od 4,7% (nauki biologiczne, rolnicze i leśne) do 11,5% (nauki ekonomiczne). Nauki techniczne (7,9%) oraz nauki matematyczno-chemiczne i nauki o ziemi (6,9%) zajmują bezpieczną, centralną pozycję.

POZIOM PRZEWODÓW DOKTORSKICH

W 1998 roku CK badała kilkanaście jednostek naukowych pod względem poziomu przewodów doktorskich. Choć procedura ta jeszcze się nie zakończyła, postanowiono ograniczyć dwóm jednostkom naukowym prawo nadawania stopnia doktora w ten sposób, że uchwały rady naukowej będą prawomocne dopiero po zatwierdzeniu w CK. W przypadku jednej z tych jednostek CK dodatkowo zawiesiła na rok uprawnienia do habilitowania.

Zniesiono natomiast podobne ograniczenia nałożone uprzednio na dwie inne jednostki, które przywróciły właściwy poziom swojej działalności.

NOWE TRENDY NIEMILE WIDZIANE

10 marca odbyło się wspólne posiedzenie prezydium PAN i Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych z min. Mirosławem Handke w sprawie założeń nowej ustawy o szkolnictwie wyższym.

Przedyskutowano kilka kwestii szczegółowych:

- Odniesiono się negatywnie do propozycji połączenia habilitacji z profesurą uznając ją za czynnik mogący obniżyć poziom wymagań naukowych.

- Skrytykowano propozycję pozbawienia pozauczelnianych rad naukowych (także PANowskich) prawa do prowadzenia habilitacji. W konsekwencji może to prowadzić do konfliktów lub przekształcania poszczególnych placówek PAN w prywatne szkoły wyższe. Dobry poziom naukowy pracowników i doktorantów PAN nie powinien zostać zmarnowany.

- Nie znalazły również poparcia koncepcje przekształcenia CK.

- Zwrócono uwagę na potrzebę promowania własnych ośrodków naukowych i określenia polityki naukowej państwa. (mk)

FILIA LEGNICKA

W dniu 19. marca odbyły się uroczystości jubileuszowe i patronackie w Wyższym Seminarium Duchownym w Legnicy. Wzięli w nich udział przedstawiciele duchowieństwa diecezjalnego, nauczyciele akademicy z zaprzyjaźnionych seminariów, przedstawiciele Towarzystwa Przyjaciół Seminarium oraz szkół wyższych Legnicy.

21-22.03. miała miejsce sesja popularnonaukowa zatytułowana „Legnica – wspólne problemy polsko-niemieckie w przeszłości, obecnie i w przyszłości”. Organizatorami byli TWWP Legnica i VHS Wuppertal. W wystąpieniach omawiano wkład miast partnerskich do procesu integracji europejskiej. Podkreślano przewagę wymiany i współpracy bezpośredniej nad biurokratyzowanymi procedurami i formami współpracy w ramach Unii Europejskiej. Legnica i Wuppertal są miastami partnerskimi od sześciu lat.

22.03. na spotkaniu uczestników Konferencji Rektorów Wyższych Szkół Legnicy dominowała prezentacja przedsięwzięć studentów Wyższej Szkoły Zawodowej w Legnicy. Przedstawiono program Juwenaliów, zaprezentowano statut Stowarzyszenia Studentów Legnicy oraz omówiono możliwości wzajemnego świadczenia usług bibliotecznych studentom szkół legnickich.

16.04. dr inż. Olgierd Unold zaprezentował pracownikom filii i przedstawicielom wyższych szkół legnickich program obsługi dziekanatu ORDO.

19.04. rozpoczął się kurs pt. „Arkusze kalkulacyjne Excel” dla pracowników filii.

23-25.04. drużyna filii pod opieką mgr Włodzimierza Furmaniaka brała udział w Mistrzostwach Szkół Wyższych w Koszykówce w Krakowie.

DWA DOKTORATY HONORIS CAUSA

NA UNIwersYTECIE WROCLAWSKIM

29 kwietnia 1999 r. Uniwersytet Wrocławski nadał tytułu doktorat honoris causa wybitnemu niemieckiemu prawnikowi Friedrichowi-Christianowi Schroederowi (ur. 1936).

Specjalizuje się on w systemach prawnych Europy Wschodniej. Wykładał na uniwersytetach w Berlinie, Bonn i Monachium. Kierował Katedrą Prawa i Procesu Karnego oraz Prawa Wschodniego w Ratzbonie. Był członkiem Kuratorium i Rady Naukowej Instytutu Maxa Plancka dla międzynarodowego i zagranicznego prawa karnego we Fryburgu, dziekanem Wydziału Prawa i Ekonomii na Uniwersytecie w Regensburgu, a od 1973 r. jest dyrektorem naukowym Instytutu Prawa Wschodniego w Monachium. Opublikował ponad 400 prac, m.in. z zakresu dogmatyki prawa karnego i prawa Europy Wschodniej.

Ze szczególną uwagą odnosi się do prawa polskiego. Przestrzega zwłaszcza przed uproszczeniami wynikającymi z akceptowanej na Zachodzie tezy o sowietyzacji prawa i prawoznawstwa wschodniego.

Jest popularyzatorem polskiej myśli prawniczej i inicjatorem różnych form polsko-niemieckiej współpracy naukowej. W wydawanych przez niego czasopismach często publikują swe prace polscy prawnicy.

Od ponad 20 lat współpracuje z Wydziałem Prawa i Administracji UW. Jest animatorem współpracy między tym wydziałem a Wydziałem Prawa Uniwersytetu w Regensburgu.

W lutym 1998 roku Prezydent Republiki Federalnej Niemiec odznaczył F.Ch.Schroedera Krzyżem Zasługi I klasy za szczególne zasługi w rozwijaniu polsko-niemieckich kontaktów naukowych.

NA AKADEMII ROLNICZEJ

11 maja 1999 r. Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu nadała doktorat honoris causa prof. Vladimirowi M. Zatsiorskiemu z Pennsylvania State University.

Prof. Vladimir Zatsiorsky urodził się w Leningradzie (Sankt Petersburg) w 1932 roku. Studia ukończył w Instytucie Wychowania Fizycznego we Lwowie. W 1970 r. uzyskał stopień doktora nauk pedagogicznych w Centralnym Instytucie Kultury Fizycznej w Moskwie, gdzie następnie pracował naukowo. Zyskał światowe uznanie za prace z biomechaniki sportu. Jest autorem lub współautorem ponad 240 publikacji naukowych oraz 10 książek dotyczących tej dziedziny. Szczególnie znane są jego opracowania dotyczące środków mas i momentów bezwładności ciała człowieka.

Prof. Zatsiorsky już od lat 70. niemal co roku był zapraszany jako wykładowca na międzynarodowe Kongresy Biomechaniki oraz Nauk o Sporcie i imprezy naukowe Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego. Od 1990 roku był jako visiting professor na uczelniach amerykańskich. W 1993 objął stanowisko profesora kinezylogii na Penn State University (Pensylwania), a od 1995 r. jest dyrektorem Laboratorium Biomechaniki.

ANALIZA CYTOWAŃ ZA ROK 1998

Od 1971 roku w Oddziale Informacji Bieżącej Biblioteki Głównej i OINT prowadzona jest analiza cytowań prac naukowych pracowników naszej uczelni. Jest ona wykonywana w oparciu o Science Citation Index i Social Science Citation Index. W oddziale dostępna jest dokumentacja, na podstawie której można uzyskać dane liczbowe (liczba cytowań, prac cytowanych i cytujących) oraz szczegółową analizę cytowań w dowolnym przedziale czasowym.

Na początku maja pracownicy otrzymali analizę cytowań swoich prac wykonaną na podstawie Science Citation Index za rok 1998. W czerwcu zostanie przekazana analiza wykonana w oparciu o Social Science Citation Index, którego kumulacja ukazuje się dopiero w maju.

W Science Citation Index za rok 1998 były cytowane 343 osoby z Politechniki Wrocławskiej, a ogólna liczba cytowań wyniosła 1438 (każde cytowanie pracy współautorskiej liczone jest dla uczelni jako jed-

no cytowanie, mimo że dla każdego autora liczone jest osobno). Dane, którymi dysponujemy, pozwalają na przeprowadzanie różnego typu porównań, na przykład z danymi z początku lat dziewięćdziesiątych. W roku 1990 cytowanych było 305 osób z Politechniki Wrocławskiej, a ogólna liczba cytowań wynosiła 987. Na przestrzeni ośmiu lat widoczny jest zarówno wzrost liczby cytowanych autorów o około 10%, jak i liczby cytowań o około 46% w stosunku do roku 1990. Należy jednak zwrócić uwagę, że w tym czasie wzrosła również o około 10% liczba tytułów czasopism analizowanych przez Science Citation Index.

Na podstawie zgromadzonych danych można także podać te jednostki, w których widoczny jest znaczny wzrost cytowań. Porównując lata 1992 i 1998 uzyskamy następujące dane: w I-18 nastąpił wzrost o 163%, w I-30 o 129%, w I-6 o 109%, a w I-27 o 58%.

Projekt Ustawy o Szkolnictwie Wyższym

Ministerstwo Edukacji Narodowej przygotowało projekt nowego prawa o szkolnictwie wyższym. Jeśli przejdzie on całą drogę legislacyjną bez zmian, osoby rozpoczynające studia w roku akademickim 2001/2002 będą za nie płacić. Ma to być „zryczałtowana odpłatność za usługi edukacyjne związane z weryfikacją wiedzy i certyfikacją kwalifikacji”. Dodatkowe opłaty mają być pobierane za powtarzanie zajęć z powodu niezadowolających wyników w nauce, za studia w języku obcym i zajęcia nie objęte planem studiów. Płatne ma też być kształcenie na drugim kierunku studiów, studia podyplomowe i kursy dokształcające.

Wysokość miesięcznej zryczałtowanej opłaty nie może być wyższa niż 10% prognozowanego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Zasady ustalania i pobierania odpłatności oraz zwolnień z niej mają być określone przez senat uczelni.

Prawo do pomocy materialnej państwa mieliby wszyscy studenci, a nie tylko – jak jest obecnie – studenci studiów dziennych uczelni państwowych. Uczelnie publiczne i niepubliczne otrzymywałyby z budżetu pań-

stwa dotacje na bezzwrotne stypendia dla studentów za wyniki w nauce. Stypendia socjalne, także dla studentów niepełnosprawnych, i zapomogi byłyby wypłacane z budżetu powiatu, w którym student mieszka. Najlepsi studenci otrzymywaliby – jak dotychczas – stypendia i nagrody ministra. Ustawa gwarantuje studentom korzystanie z 50% ulgi w przejazdach, ale tylko środkami komunikacji miejskiej.

Nauczyciele akademicy będą zatrudniani na podstawie umów o pracę. Ich praca ma trwać 30 godzin tygodniowo, z czego co najmniej 10 godzin w siedzibie uczelni. Tylko osoby przyjmowane na stanowisko profesora zwyczajnego otrzymają mianowanie. Podjęcie przez nauczycieli akademickich dodatkowego zatrudnienia będzie wymagać zgody rektora. Takiej zgody nie będą musieli uzyskiwać profesorowie podejmujący pracę w towarzystwach naukowych lub zespołach doradczych przy organach władzy i administracji państwowej lub samorządowej. Powinni oni jednak poinformować o tej działalności swego rektora.

(„Rzeczpospolita”)

Projekt NETOPEREC

Międzynarodowa Komisja Programu CEPUS (Central European Exchange Program for University Studies) zaakceptowała złożoną przez dr Marka Kozłowskiego z Politechniki Wrocławskiej propozycję realizacji projektu PL-0105-99/00 na rok akademicki 1999/2000. W jego realizacji współpracować będą też prof. Sabine Seidler (Austria), dr Viera Khunova (Słowacja) i dr Andrej Krzan (Słowenia).

Przedstawiony przez dr M. Kozłowskiego projekt NETOPEREC zakłada stworzenie sieci tematycznej dotyczącej inżynierii i recyklingu tworzyw sztucznych. Jej zadaniem jest wymiana pracowników naukowych i studentów. Długofalowym celem projektu jest ukierunkowana na edukację ekologiczną modyfikacja programów kształcenia na wyższych uczelniach krajów Europy Środkowej i Wschodniej.

Zbliżający się termin włączenia Polski do Unii Europejskiej wymaga przyjęcia konkretnych procedur dostosowawczych w wielu dziedzinach. Należy wdrożyć m.in. „Dyrektywę dotyczącą opakowań i odpadów z opakowań”. Na tej dziedzinie koncentrują się działania konsorcjum starającego się o grant CEEPUS.

W ramach współpracy planuje się wymianę studentów i doktorantów oraz miesięczną Szkołę Letnią dla studentów i pracowników. Mogą w nich brać udział studenci, którzy znają język angielski, zaliczyli III rok studiów w inżynierii chemicznej i mają motywację do edukacji proekologicznej oraz pracownicy naukowcy, którzy znają język angielski, mają wysokie kompetencje i motywację do działań proekologicznych w zakresie zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych.

Dział Nauki Informuje

W kwietniowym „Biuletynie Informacyjnym” Działu Współpracy Międzynarodowej znalazła się informacja o rozpoczęciu rekrutacji studentów PWr. na wyjazdy w ramach programu SOCRATES/ERASMUS na rok akademicki 1999/2000. Rekrutacja odbywa się na wydziałach i jest przeprowadzana jednorazowo, tzn. obejmuje swym zasięgiem wymianę studencką na cały rok akademicki. Ostateczny termin

zakończenia rekrutacji na wydziałach mija 20.05.1999 r. Zakwalifikowani studenci mogą składać dokumenty w Dziale Współpracy Międzynarodowej (A-1, p. 147) do 15.06.1999 r.

Informacje na temat programu, formularze aplikacyjne i lista partnerów są dostępne na stronie internetowej PWr.: <http://www.pwr.wroc.pl> (tu: Inne Jednostki, Współpraca Międzynarodowa).

NA WYDZIAŁACH

INFORMATYKA I ZARZĄDZANIE

Na posiedzeniu Rady Wydziału 23 marca wyrażono zgodę na otwarcie 2 konkursów na stanowisko profesora nadzwyczajnego: w dyscyplinie *nauk ekonomicznych* w dziedzinie *badan operacyjnych* oraz w dyscyplinie *nauk technicznych* w dziedzinie *badan i eksploatacji maszyn*.

Poparto wnioski o nadanie tytułu profesora dr hab. J. Mercikowi, prof. PWr.

Ogłoszono konkursy na stanowiska: adiunkta w I-23 w Zakładzie Badań Operacyjnych i Zastosowań Informatyki w Zarządzaniu i starszego wykładowcy w I-17 oraz powołano komisje konkursowe.

Nadano stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie *informatyki* mgr inż. Dariuszowi Gattnerowi. Poparto wniosek o wyróżnienie jego pracy doktorskiej.

Nadano stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie *nauk o zarządzaniu* mgr inż. Witoldowi Salwachowi.

Przyjęto recenzje pracy doktorskiej mgr inż. Mohameda Al-Dweiba i wyznaczono termin obrony pracy.

Powołano komisje ds. przeprowadzenia przewodów doktorskich mgr inż. Witolda Pandeli, mgr inż. Tomasza Pisuły i mgr inż. Przemysława Kobyłańskiego, wyznaczono zakresy egzaminów doktorskich, powołano komisje egzaminacyjne i wybrano recenzentów prac.

Wszczęto przewody doktorskie:

- mgr inż. Dimitra Krusteva, mgr inż. Agnieszki Indyki, mgr inż. Grzegorza Pohoreckiego i mgr inż. Marka Krótkiewicz – w dziedzinie nauk technicznych w dyscyplinie *informatyki* oraz

- mgr inż. Mirosława Liany i mgr inż. Grzegorza Chodaka – w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie *nauk o zarządzaniu*.

Przyjęto tematy rozpraw doktorskich i powołano promotorów.

Zatwierdzono tematy prac dyplomowych dla studentów *zarządzania i marketingu* oraz *informatyki*.

W głosowaniu tajnym pozytywnie zaopiniowano wnioski złożone przez instytut o odznaczenia państwowe.

Zatwierdzono limity przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 1999/2000.

Pozytywnie zaopiniowano propozycje opłat dla studentów studiów zaocznych w roku akademickim 1999/2000.

NA WYDZIAŁACH

ARCHITEKTURA

Na posiedzeniu Rady Wydziału 10.03.1999 r. nadano stopień naukowy doktora nauk technicznych mgr inż. arch. Arturowi Kwaśniewskiemu i mgr Januszowi Firletowi. Mgr inż. Artur Kwaśniewski przedstawił pracę doktorską pt. „Budownictwo dworskie na Ziemi Kłodzkiej w okresie renesansu 1550-1650”, której promotorem był prof. dr hab. inż. arch. Stanisław Medeksa. Mgr Janusz Firlet obronił pracę „Metody badawcze i datowanie relikwów wczesnośredniowiecznej architektury w Krakowie”. Promotorem była dr hab. inż. arch. Ewa Łużyńska.

17.03.1999 r. odbyło się kolokwium habilitacyjne dr inż. arch. Romany Cielątkowskiej, która przedstawiła pracę habilitacyjną pt. „Architektura i urbanistyka Lwowa II Rzeczypospolitej”.

Nadano stopień naukowy doktora nauk technicznych mgr inż. arch. Beacie Juchniewicz, która obroniła pracę doktorską pt. „Miasto w malarstwie zachodnioeuropejskim na przełomie XIX i XX wieku”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Janusz Goćkowski.

24.03.1999 r. w wyniku obrony pracy doktorskiej „Bezpieczeństwo i komfort widza teatralnego w aspekcie modernizacji wybranych sal w Polsce” nadano stopień naukowy doktora nauk technicznych mgr inż. arch. Andrzejowi Sobolewskiemu. Promotorem pracy był prof. dr hab. Andrzej Grudziński.

BUDOWNICTWO
LĄDOWE I WODNE

19 marca na posiedzeniu Rady Wydziału wszczęto postępowanie o nadanie tytułu naukowego profesora dr hab. inż. Kazimierzowi Rykalukowi, prof. nadzw. PWr. (I-2) oraz wybrano recenzentów jego dorobku naukowego.

Poparto wnioski o mianowanie prof. dr hab. inż. Mieczysława Kamińskiego (I-2) na stanowisko profesora zwyczajnego oraz dr hab. inż. Antoniego Szydły (I-14) na stanowisko profesora nadzwyczajnego PWr.

Pozytywnie zaopiniowano prośbę dr inż. Dariusza Łydzby (I-10) o udzielenie czteromiesięcznego urlopu bezpłatnego na wyjazd do Francji w celu naukowym.

Dokończenie na stronie 33

POLSKIE FORUM
AKADEMICKO-GOSPODARCZE

W dniach 16-18 kwietnia br. odbyło się w Jeleniej Górze Polskie Forum Akademicko-Gospodarcze. Forum, którego członkiem jest również Politechnika Wrocławska, gromadzi na cyklicznych spotkaniach przedstawicieli rodzimego biznesu i uczelni.

Tematem spotkania był „Stan rozwoju niepaństwowych szkół wyższych w Polsce”. Politechnikę Wrocławską reprezentowali JM Rektor – prof. dr hab. inż. Andrzej Mulak i dyrektor Filii w Jeleniej Górze – dr inż. Maciej Pawłowski. Forum zreszta rektorów wszystkich największych uczelni w Polsce, wśród których są również Politechnika Warszawska, Uniwersytet Warszawski, krakowska Akademia Górniczo-Hutnicza. Członkami Forum są również uczelnie niepaństwowe takie jak np. Wyższa Szkoła Biznesu w Nowym Sączu, reprezentowana przez jej rektora – prof. Krzysztofa Pawłowskiego. Forum Zarządzane jest przez Zarząd, którego prezesem jest prof. Janina Józwiak – rektor SGH. Członkami zarządu natomiast są: Robert Butzke – prezes ABB Zamech S.A., Maciej Grelowski – prezes ORBIS S.A., Konrad Jaskóła – prezes Petrochemii Płock S.A. i Włodzimierz Siwiński – rektor Uniwersytetu Warszawskiego.

W trakcie dyskusji omawiano kwestie zrównania uprawnień szkół wyższych, bez względu na ich charakter własności. Przyjęto, iż jedynym kryterium powinien być potencjał naukowy, jaki reprezentuje szkoła tj. jej kadra i posiadane przez nią zaplecze dydaktyczne. Do opinii takiej przychylił się biorący udział w spotkaniu wiceminister Jerzy Zdrada.

Szeroką dyskusję wzbudził problem wieloletowości. Uczestnicy zgodzili się, iż jest to zjawisko negatywne, jednak tak długo, jak długo płace nauczycieli akademickich będą na obecnym poziomie, trudno wyobrazić sobie jakieś działania restrykcyjne w tym zakresie. Tym niemniej, jak stwierdził minister Zdrada, należy liczyć się z tym, iż wraz z wejściem do Unii Europejskiej obowiązywać nas zaczną standardy krajów UE, gdzie nauczyciel akademicki jest pracownikiem jednej uczelni, a tylko w sporadycznych przypadkach zatrudniany jest dodatkowo przez inne. Takie uregulowanie będzie miało bardzo poważne skutki dla wszystkich szkół niepaństwowych oraz wyższych szkół zawodowych, bowiem regułą jest, iż 80% nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w tych szkołach podaje jako podstawowe miejsce zatrudnienia inną placówkę, z reguły dużą uczelnię państwową.

Prof. Krzysztof Pawłowski w swoim referacie podał syntetyczną informację na temat wielkości sektora wyższych szkół niepaństwowych i jego przekroju. Wynika z tego, iż obecnie już około 30% całej populacji studentów kształconych jest przez ten sektor oraz że ponad 80% wszystkich uczel-

ni państwowych to szkoły o profilu ekonomicznym (szkoły zarządzania, biznesu itd.). Wyrażono opinię, iż działalność wszystkich tych szkół musi zostać poddana wnikliwej analizie Komisji Akredytacyjnej. Analiza dotyczyć ma również wyższych szkół zawodowych i obejmować jakość kształcenia, realizację minimum programowych itd. Z referatu prof. Pawłowskiego wynikało bowiem, iż pod tym względem kształcenie w szkołach niepaństwowych pozostawia wiele do życzenia.

Minister Zdrada przedstawił ogólne zarysy nowej *Ustawy o szkolnictwie wyższym*, które prezentowane były już na łamach Pryzmatu. W dyskusji pojawił się jednak nowy wątek dotyczący perspektyw uczelni technicznych w przyszłości, bowiem zmiany w gospodarce, wejście na rynek polski wielkich koncernów, mających swoje zaplecze badawcze, również reformy wprowadzane obecnie przez rząd powodują, że zapewne będzie musiał ulec zmianie profil i charakter kształcenia politechnicznego.

Struktura wydziałów na większości uczelni technicznych w Polsce jest podobna. Poza nowymi dziedzinami nauki takimi jak: elektronika, organizacja i zarządzanie itp. pozostaje niezmienna od lat międzywojennych. Wydaje się zatem konieczne, aby uczelnie techniczne otwierały się na nowe specjalności oraz modyfikowały dotychczas istniejące. Zmiany te będą szły zapewne w kierunku rozwoju kształcenia z zakresu zarządzania, ekonomiki czy finansów w zastosowaniu do różnych dziedzin technologicznych uprawianych na uczelniach technicznych. Za przykłady godne naśladowania podano rozwiązania wprowadzone na Wydziale Mechanicznym naszej Politechniki, ale również uruchomienie na Politechnice Warszawskiej Zarządzania Administracją Publiczną oraz takiej samej specjalności na AGH. (Prezentowali je rektorzy obu tych uczelni.)

Według opinii rektorów uczelni technicznych, zasadnicze problemy, na jakie natrafiać się będzie przy realizacji tej polityki, to opór środowisk naukowych naszych uczelni. Jednak zmiany te są nieuniknione, tak bowiem kształci cały świat zachodni. Nasza gospodarka, a co a tym idzie, szkolnictwo wyższe też będzie musiało w tym kierunku zmierzać.

Program Forum Akademicko-Gospodarczego nie ograniczył się do obrad. Atrakcją imprezy był koncert rektora Akademii Muzycznej w Warszawie prof. Andrzeja Chorościńskiego na zabytkowych, odrestaurowanych ostatnio organach Kościoła Garnizonowego. Warto podkreślić, że organy te zostały po renowacji uznane za jedne z najlepszych w Europie.

*Dyrektor Filii w Jeleniej Górze
dr inż. Maciej Pawłowski*

WYSTAWA NA ANTRESOLI

17 maja JM Rektor otworzył na antresoli wystawę rysunków studentów zrzeszonych w Kole Naukowym Rysowników Architektury. Obecny był także prorektor ds. ogólnych PWr. dr inż. Ludomir Jankowski. Przybyli absolwenci Wydziału Architektury z poprzednich lat. Historię Koła przypomniał prowadzący je od wielu lat prof. dr inż. arch. Ryszard Natusiewicz.

Koło Naukowe Rysowników Architektury powstało w 1982 r. jako kontynuacja dwutygodniowego obozu rysunkowego obowiązującego po pierwszym roku studiów na Wydziale Architektury. Dzięki inicjatywie prezesa Towarzystwa Miłośników Wrocławia prof. Bronisława Pasierba (UWr.) i mgr Wiesława Gerasa koło mogło wtedy funkcjonować jako Sekcja Plastyczna TMW. W kamieniczce „Małgosia” odbywały się pierwsze wystawy członków Koła, a ich prace były publikowane przez TMW.

Koło skupia studentów Wydziału Architektury. Pracujący w nim studenci mają doskonalić swój warsztat rysunkowy i zwiększać swoją wrażliwość plastyczną. Ważny aspekt działalności koła stanowią też wystawy i publikacje rysunków – popularyzując architekturę zabytkową i współczesną.

W latach 1982-1998 w ponad 50 publikacjach wydrukowano około 2600 prac studentów, w plenerach wzięło udział 400 osób. Publikacje Koła Rysowników są obecnie wydawane dzięki dotacjom Wydziału Architektury, prorektora PWr. ds. nauczania prof. Lucjana Jacaka i Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Dynamicznie wkraczająca we wszystkie dziedziny komputeryzacja wprowadziła do architektury nowe metody konstruowania rysunku, ale tradycyjne umiejętności rysowania nie mogą zostać wyeliminowane. Naukowe Koło Rysowników Wydziału Architektury PWr. w pełni realizuje starożytny postulat, że architekt powinien znać się na rysunku i rzeźbie, by umiał stworzyć obraz zamierzonego dzieła.

KONFERENCJA U FIZYKÓW PWr

Instytut Fizyki Politechniki Wrocławskiej i Polskie Towarzystwo Fizyczne organizują w dniach 26-28.06.2000 r. XIII Konferencję „Nauczanie Fizyki w Wyższych Szkołach Technicznych”. Przewodniczącym Komitetu Programowego jest prof. dr hab. Jan Misiewicz (tel. 320-23-95), a przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego – prof. Ewa Dobierzewska-Mozrzymas (tel. 320-23-88). W referatach, komunikatach i pracach prezentowanych na sesji plakatowej zostaną przedstawione zagadnienia związane z nauczaniem fizyki na uczelniach technicznych:

- fizyka – podstawą nowoczesnej techniki i technologii,
- program fizyki w różnych systemach kształcenia (ogólnym, specjalistycznym, wielostopniowym, interdyscyplinarnym),
- nowe metody kształcenia (wykłady, ćwiczenia audytoryjne, nauczanie wspomagane komputerowo, środki multimedialne, nowe techniki demonstracyjne i zestawy laboratoryjne),
- kształcenie fizyków na uczelniach technicznych,
- nauczanie fizyki w wyższych szkołach zawodowych i szkołach niepaństwowych,
- europejski aspekt kształcenia na wyższych szkołach technicznych.

Omówione zostaną też problemy związane z nauczaniem fizyki w szkołach podstawowych i średnich, zwłaszcza nowe programy nauczania fizyki w zreformowanym systemie edukacji oraz usługi, które instytuty fizyki wyższych uczelni mogą świadczyć szkołom średnim (prowadzenie zajęć, organizacja laboratoriów).

W programie przewidziane są wykłady ukazujące aktualne wyniki badań w fizyce, które już znalazły lub mogą znaleźć zastosowanie w technice lub innych dziedzinach wiedzy. Zaplanowano również prezentacje nowych ćwiczeń laboratoryjnych, pokazów do wykładów, programów komputerowych wspomagających nauczanie fizyki i wystawy: aparatury naukowo-badawczej i dydaktycznej oraz wydawnictw naukowych i dydaktycznych.

Na zakończenie konferencji ma odbyć się dyskusja okrągłego stołu z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej, Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, kuratorium, nauczycieli i przedstawicieli władz miasta i regionu.

Zgłoszenia prac w formie streszczeń należy nadsyłać do 30.11.1999 r. pod adresem:

Instytut Fizyki, Politechnika Wrocławska,
Wybrzeże Stanisława Wyspiańskiego 27,
50-370 Wrocław
tel. (071) 320-20-20, (071) 320-27-87
fax: (071) 328-36-96
E-mail: kon2000@rainbow.if.pwr.wroc.pl

NA WYDZIAŁACH

Dokończenie ze strony 32

Udzielono rocznego stypendium habilitacyjnego dr inż. Jakobowi Marciniowskiemu (I-14).

Zaopiniowano wnioski o nadanie odznaczeń państwowych.

Ustalono limity przyjęć na I rok studiów dziennych, zaocznych oraz uzupełniających studiów magisterskich prowadzonych w systemie zaocznym na rok akademicki 1999/2000.

Przyjęto plan wydawnictw dydaktycznych na rok 1999.

Na posiedzeniu Rady Wydziału 7 maja uczczono chwilą ciszy pamięć zmarłego profesora Mieczysława Zachary.

Dziekan poinformował, że Centralna Komisja do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału z dn. 11.12.1998 r. o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie budownictwa – mechaniki budowli dr inż. Wojciechowi Glabiszowi (I-14).

Poparto wniosek o nadanie tytułu naukowego profesora dr hab. inż. Kazimierzowi Rykalukowi, prof. nadzw. PWr. (I-2).

Dopuszczono do kolokwium habilitacyjnego dr inż. Władysława Mironowicza, adiunkta w I-14. Termin kolokwium wyznaczono na 28 maja 1999 r.

Otwarto przewod habilitacyjny dr inż. Henrykowi Nowakowi, adiunktowi w I-2.

Powołano zespół do otwarcia przewodu habilitacyjnego dr inż. Andrzejowi Ubyszowi, adiunktowi w I-2.

Ogłoszono konkursy na stanowiska profesorów nadzwyczajnych w dyscyplinach:

- *Nauki o Ziemi, specjalność geologia, geologia stosowana;*
- *Budownictwo, specjalność mechanika gruntów, fundamentowanie.*

Wysunięto wniosek o przyznanie Nagrody Senatu dr inż. Romanowi Chrobokowi – prodziekanowi ds. studenckich.

Zatwierdzono sprawozdanie finansowe za rok 1998 (przed zbadaniem bilansu przez biegłych rewidentów).

Zatwierdzono opłaty za studia zaoczne w roku akademickim 1999/2000.

Dokończenie na stronie 34

NA WYDZIAŁACH**ELEKTRONIKA**

Na posiedzeniu Rady Wydziału 24 marca powołano na stanowiska profesorów zwyczajnych prof.dr hab.inż. Józefa Grabowskiego, prof.dr hab.inż. Jana Kazimierczaka, prof.dr hab.inż. Janusza Mroczkę i prof.dr hab.inż. Krzysztofa Tchonia. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego PWr. powołano dr hab.inż. Krystyna Stycznia.

Powołano komisję do spraw przewodu habilitacyjnego dr inż. Danuty Kaczmarek.

Nadano stopień naukowy doktora nauk technicznych mgr inż. Tomaszowi Walkowiakowi i mgr inż. Jarosławowi Sugierowi.

Otwarto przewód doktorski mgr inż. Wojciecha Zarębskiego.

Postanowiono zatrudnić dr inż. Aleksandra Bachmana na stanowisku adiunkta naukowo-dydaktycznego.

Zatwierdzono tematy prac dyplomowych dla specjalnościach: *automatyki i robotyki* oraz *elektroniki i telekomunikacji*.

Na posiedzeniu Rady Wydziału 31marca odbyło się kolokwium habilitacyjne i wykład habilitacyjny dr inż. Aleksandra Zgrzywy. Nadano habilitantowi stopień doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu *informatyki*.

Ustalono limity rekrutacyjne na rok akademicki 1999/2000.

Powołano komisję do spraw przewodu habilitacyjnego dr inż. Karola Nitscha.

Rada Wydziału 21 kwietnia otworzyła konkurs na stanowisko profesora nadzwyczajnego w dyscyplinie *elektronice*, w specjalności *radiotechnice*.

Powołano komisję do spraw przewodu habilitacyjnego dr inż. Haliny Kwaśnickiej.

Dopuszczono do kolokwium habilitacyjnego dr inż. Mariana Urbańczyka z Instytutu Fizyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach i wybrano temat wykładu habilitacyjnego.

Otwarto przewody doktorskie mgr inż. Tomasza Hebisza i mgr inż. Marka Jackiewicza. Promotorem obu doktorantów będzie dr hab.inż. Czesław Kościelny z Politechniki Zielonogórskiej.

Dokończenie na stronie 35

KLUB SPORTOWY

AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO POLITECHNIKI WROCŁAWSKA

JUBILEUSZ AZS

8.05.1999 r. minęła dziewięćdziesiąta rocznica powstania Akademickiego Związku Sportowego, jednej z najstarszych organizacji sportowych w Polsce. Obchody jubileuszowe zorganizowano 15-16.05.1999 r. w Krakowie – mieście, w którym powstał AZS. W tym samym czasie odbywały się tam też Akademickie Mistrzostwa Polski w Lekkiej Atletyce.

W 1909 r. akces do AZS zgłosiło 65 osób, a prezesem został student Wydziału Medycyny Uniwersytetu Jagiellońskiego. Obecnie Związek zrzesza około 45.000 członków ze 175 polskich uczelni, m.in. z Politechniki Wrocławskiej.

Głównym celem organizacji jest od początku rozbudzanie wśród młodzieży zamiłowania do sportu i umożliwianie jej rozwoju fizycznego. Miarą sukcesu jest to, że wśród członków AZS byli wybitni sportowcy, m.in. lekkoatletka Halina Konopacka, szermierz Adam Papeé, narciarz Bronisław Czech, tenisistka Jadwiga Jędrzejewska, lekkoatletka Barbara Janiszewska i Jacek Wszół, judocy Antoni Zajkowski i Paweł Nastula, wioślarze Teodor Kocerka, Kajetan Broniewski, Maciej Łasicki i wielu innych.

AZS był prekursorem współpracy międzynarodowej w sporcie akademickim. W 1924 r. odbyły się w Warszawie pierwsze Akademickie Mistrzostwa Świata, podczas których reprezentacje sześciu państw rywalizowały w lekkiej atletyce, wioślarstwie, szermierce, tenisie i piłce nożnej. Także obecnie Związek organizuje wiele międzynarodowych imprez sportowych (np. Uniwersjada Zimowa w Zakopanem w 1993 r., Mistrzostwa Świata w Piłce Ręcznej Kobiet w 1998 r.). Trwają przygotowania do międzynarodowej imprezy wioślarzkiej (Poznań 2000 r.) i rozgrywek w tenisie stołowym (Wrocław 2002 r.). Co roku rozgrywane są Akademickie Mistrzostwa Polski w grach zespołowych, lekkiej atletyce, judo, wioślarstwie i szermierce. Rywalizują w nich najlepsi sportowcy-studenci z całej Polski. Ponadto wiele drużyn AZS gra w ekstraklasie. Najlepsi zawodnicy są objęci przygotowaniem olimpijskim.

Ważne są też działania w sporcie powszechnym. Opierają się one na systemie rozgrywek wewnątrz uczelni i między uczelniami. Coraz więcej entuzjastów zdobywają w środowisku akademickim nowe dyscypliny sportowe, jak np. aerobic sportowy,

wspinaczka skałkowa, rowery górskie, kulturalistyka czy windsurfing.

Na wrocławskim Zaciszu powstało Międzynarodowe Centrum Spotkań Młodzieży, które ma zapewnić warunki rozwoju międzynarodowej współpracy sportowej i kulturalnej. Na jego terenie znajduje się hotel, obiekty sportowe i rekreacyjne. Regularnie przyjeżdżają tu młodzi ludzie (głównie studenci) m.in. z Belgii, Francji Niemiec, Portugalii, Szwecji i Włoch. W zamian młodzież polska wyjeżdża do krajów partnerskich. *(magi)*

**SUKCESY
KLUBU**

W dniach 17-18 kwietnia krakowska Akademia Górniczo-Hutnicza była gospodarzem Mistrzostw Polski Politechnik w Tenisie Stołowym. Reprezentacja Klubu AZS PWr. odniosła podwójny sukces: drużyna mężczyzn zajęła I, a drużyna kobiet II miejsce.

Sukcesem zakończył się też wyjazd reprezentacji Klubu AZS PWr. na Mistrzostwa Polski Politechnik w Piłce Nożnej do Błażejewa koło Poznania. Nasi zawodnicy zajęli drugie miejsce. O wyniku meczu o złoty medal zadecydowały dopiero rzuty karne.

**NOWE WŁADZE
KLUBU**

30.04.1999 r. wybrano prezydium nowego zarządu Klubu AZS PWr. Prezesem został ponownie dr inż. Andrzej Jaroch, wiceprezydent Wrocławia. Wiceprezesem urzędującym jest Piotr Gawroński, wiceprezesem ds. sportu studenckiego – Dariusz Cieślak, a wiceprezesem ds. sportu wyczynowego – Leszek Jankiewicz.

**SPORTOWE
WITTIGALIA**

W ramach tradycyjnych trzydniowych „Wittigaliów” Klub AZS PWr. zorganizował 13.05.99 r. Wielki Wyścig Odra Cross. Otworzył go prezes Klubu dr Andrzej Jaroch. Powitał zaproszonych gości, wśród których znaleźli się JM Rektor PWr prof.dr hab.inż. Andrzej Mulak, prorektor ds. studenckich Uniwersytetu Wrocławskiego

KLUB SPORTOWY AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO POLITECHNIKA WROCŁAWSKA

prof.dr hab. Jerzy Krakowski, prorektor ds. ogólnych PWr. dr inż. Ludomir Jankowski, prorektorzy-elektki PWr.: ds. nauczania dr hab.inż. Jerzy Świątek, prof. i ds. studencich dr hab. Ludwik Komorowski, prof. oraz przewodniczący Komisji Sportu w Radzie Miasta Krzysztof Wojtyła.

Wyścig rozpoczął się od dokonanego przez JM Rektora chrztu nowej łodzi ósemki „Politechnika Wrocławska I”, którą otrzymał Klub AZS PWr. Jest to łódź typu Olympia wyprodukowana przez BBG Bootsbau Berlin GmbH. Do celów transportowych może ona być podzielona na dwie części, a następnie skręcona ponownie. JM Rektor zapewnia, że prawdziwą matką chrzestną łodzi jest Politechnika, zaś on wystąpił w tej roli tylko per procura.

Najważniejszym wydarzeniem imprezy był zorganizowany już po raz trzeci wyścig ósemek ze sternikiem. Walczono o puchar przechodni rektorów UWr. i PWr. Po raz trzeci zwyciężyła reprezentacja PWr., tym razem w składzie: Piotr Wróblewski, Dariusz Brzeziński, Paweł Pierożyński, Tomasz Grzywaczewski, Bartłomiej Ciechanowski, Jacek Stasiak, Michał Bleszyński, Jacek Przybyłek i sternik Tomasz Leonowicz. Zatem puchar pozostanie w Klubie AZS PWr. już na stałe. Zwycięska ósemka przyjęła medale i puchar z rąk JM Rektora PWr. prof. Andrzeja Mulaka, prorektora UWr. prof. Jerzego Krakowskiego oraz prezesa Klubu dr Andrzeja Jarocho.

W wyścigu katamaranów reprezentacja Politechniki Wrocławskiej pokonała załogę Akademii Ekonomicznej.

Odbył się też wyścig kajaków na 500 m. Pierwsze miejsce zajęli studenci elektroniki Bartłomiej Barnaś i Zbigniew Plichta, drugie Wojciech Borkowski (Wydział Mechaniczny) i Marek Skóra (Elektronika), a trzecie elektroniczy Piotr Andrzejewski i Dariusz Jaśkiewicz.

Juniorzy rozegrali bieg na 1000 m. Wśród zawodników startujących pojedynczo zwyciężył Artur Flis, a w konkurencji par Marcin Łasicki i Jakub Kanda.

Na sobotę także przygotowano wiele atrakcji sportowych. Były rozgrywki w siatkówce plażowej, tenisie stołowym i ziemnym, unihoku czyli hokeju na betonie, brydżu sportowym, poolbilardzie oraz street-baskecie. W tej ostatniej konkurencji brało udział 30 drużyn studenckich. Pierwsze trzy miejsca zajęły: „AMFA”, „NIE WIEM” i „AZS”. Rozegrano też turniej VIP-ów w streetbaskecie. Drużyna VIP-ów Politechni-

ki Wrocławskiej (w składzie: prorektor ds. ogólnych dr inż. Ludomir Jankowski, prorektor-elekt ds. nauczania dr hab.inż. Jerzy Świątek i mgr Tomasz Knap z SWFiS) uległa drużynie Urzędu Miasta (wiceprezydent Wrocławia Andrzej Jarocho, jego asystent Marcin Kliber i przewodniczący Komisji Sportu w Radzie Miasta Krzysztof Wojtyła). Niestety nie dopisała pogoda, więc turniej rozegrano w hali sportowej przy ul. Chełmońskiego.

Zdjęcia z imprez można zobaczyć na str. III okładki.

(magi)

PIWNE WITTIGALIA

Wyszktałenie to nie piwo – nie musi być pełne. Co jednak z kulturą picia? Kiosk z piwem nigdy nie uchodził za ostoję high-life'u, ale już Ludwik Jerzy Kern postulował:

*Ja proszę o uwagę całe nasze grupie!
Nie sztuka być wytwornym, jak się jest
Holubkiem,
nie sztuka jak się umie parle-wu po wło-
sku.*

*Sztuka być kulturalnym, jak się jest przy
kiosku!*

Ta wiedza być może umknęła organizatorom części „rozrywkowej” Wittigaliów, którzy zastosowali znany chwyt organizacyjny. Sponsor imprezy *kulturalnej*, producent piwa, daje pieniądze, ale pod warunkiem, że zaprosi się zespół rockowy (a może heavy-metalowy czy punkowy, nie znam się na tym) oraz dopuści się sprzedaż piwa. Ta kombinacja przyciąga starszych i młodszych, których zachowanie zaczyna szybko „wskazywać na spożycie”. W pobliżu są, co prawda, pracownicy firmy ochroniarskiej, którą organizatorzy musieli zatrudnić ze środków wyasygnowanych przez sponsora, ale ich zadaniem jest... ochrona muzyków. Toteż nie muszą się przejmować innymi przejawami wandalizmu. Gdy w nocy z 12 na 13 maja spadł rześisty deszcz, rozochocony tłumek wdarł się po gzymsach i przez okna do domów studenckich, doszło do zniszczeń, których koszty poniesie uczelnia. Pozostaje pytanie, kto naprawi zniszczenia, do których doszło na terenie należącym do O.O.Salezjanów i czy naprawę okoliczni mieszkańcy musieli mieć nieprzespaną noc.

Przedstawione nam zdjęcia z „imprezy” nie nadają się do publikacji z przyczyn estetycznych.

(mk)

NA WYDZIAŁACH

Dokończenie ze strony 34

Wybrano recenzentów pracy doktorskiej mgr inż. Zofii Kruczkiewicz, wyznaczono zakres egzaminów doktorskich i powołano komisję egzaminacyjną.

W wyniku konkursu postanowiono zatrudnić dr inż. Jarosława Sugiera i dr inż. Tomasza Walkowiaka na stanowiskach adiunktów naukowo-dydaktycznych.

Przedłużono do 30 września 1999 r. zatrudnienie mgr inż. Waldemara Grzebyka i mgr inż. Jarosława Janukiewicza na stanowiskach asystentów naukowo-dydaktycznych w Instytucie Telekomunikacji i Akustyki, a także na rok akademicki 1999/2000 przedłużono zatrudnienie mgr inż. Grzegorza Soleckiego i mgr inż. Leszka Kosinkiewicza na stanowiskach wykładowców.

Otwarto konkurs na stanowisko adiunkta naukowo-dydaktycznego w Instytucie Cybernetyki Technicznej.

Zatwierdzono plany i programy studiów na rok akademicki 1999/2000.

Zapoznano się z raportem dziekana o stanie wydziału. Przedstawia on sytuację finansową wydziału, sprawy studenckie (kierunki i specjalności dyplomowania, ilość studentów, ilość i wysokość stypendiów), strukturę zatrudnienia oraz decyzje Rady Wydziału. W 1998 r. nadano stopień doktora habilitowanego 2 osobom, a stopień doktora 3 osobom. Przeprowadzono nostryfikację uzyskanego za granicą stopnia naukowego doktora. Zakończono 1 postępowanie w sprawie nadania tytułu naukowego. Awansowano 1 osobę na stanowisko profesora zwyczajnego, 3 osoby na stanowiska profesorów nadzwyczajnych i 9 osób na stanowiska adiunktów naukowo-dydaktycznych. 9 osób zatrudniono na stanowiskach asystentów. Nastąpiły zmiany organizacyjne. Zlikwidowano Instytut Metrologii Elektrycznej. Instytut Sterowania i Techniki Systemów wszedł w skład Wydziału Informatyki i Zarządzania. Na wydziale powstały trzy nowe jednostki: Katedra Metrologii Elektronicznej i Fotonicznej, Wydziałowy Zakład Miernictwa i Systemów Pomiarowych i Wydziałowy Zakład Systemów i Sieci Komputerowych. □

NA WYDZIAŁACH**ELEKTRYCZNY**

Na posiedzeniu Rady Wydziału 22 lutego wręczono wiązanek kwiatów prof. B.Synalowi z okazji 45-lecia jego pracy na Politechnice Wrocławskiej.

Minutą ciszy uczczono pamięć zmarłego dr hab.inż. Mariana Boguckiego.

Poparto wnioski o ogłoszenie konkursu na stanowiska asystentów w Zakładzie Wysokich Napięć I-7 i w Zakładzie Elektroenergetyki Przemysłowej I-8 oraz powołano wspólną komisję konkursową.

Postanowiono wystąpić o odznaczenie prof. H.Markiewicza (I-8) Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Udzielono urlopu naukowego do 31.01.2000 r. dr inż. K.Chrganowi.

Poparto wniosek I-7 o zespołową Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej za wydanie podręcznika pt. „Laboratorium wysokonapięciowe w dydaktyce i elektroenergetyce” pod redakcją prof. J.Fleńczyńskiego, a także o promocyjną Nagrodę Siemens za pracę doktorską dla dr inż. Pawła Kostyły.

Poruszono problem sprzątnięcia budynku D-1 w te soboty i niedziele, w które odbywają się zajęcia na studiach zaocznych.

Dr inż. B.Łowkis (Prodziekan ds. Studiów Zaocznych) poinformowała o wynikach rekrutacji na inżynierskie studia zaoczne.

Dr inż. Z.Kłós (Prodziekan ds. Studentów) poprosił członków RW o pomoc w załatwieniu miejsc pracy na praktyki przeddyplomowe dla studentów dziennych studiów inżynierskich.

Na posiedzeniu Rady Wydziału 12 kwietnia zapoznano się z wynikami sesji zimowej 1998/99, liczbą studentów zapisanych na rok IV i V, liczbą studentów zapisanych na semestr letni w roku akademickim 1998/99 i porównaniem liczby studentów w semestrze letnim obecnego i poprzedniego roku akademickiego. Jednomyślnie poparto zaproponowane limity przyjęć na studia dzienne i zaoczne w roku akademickim 1999/2000.

Zatwierdzono wysokości opłat za studia zaoczne inżynierskie i uzupełniające magisterskie.

Zapoznano się z wynikami zapisów studentów III roku na studia magisterskie i inżynierskie. Jako jedno z kryteriów kwalifikujących studentów na stu-

Dokończenie na stronie 37

Centrum Materiałów Zaawansowanych i Nanotechnologii Politechniki Wrocławskiej

PROJEKTY BADAWCZE

I. Przyjęte do finansowania w ramach pierwszego konkursu – październik 1998 r. (łączna kwota 290.000 zł.):

1. Badanie styków metal-nadprzewodnik ceramiczny dla potrzeb zastosowań wysokoprądowych (I-7);

2. Badania nad otrzymywaniem i właściwościami mezofazowych materiałów dotowanych azotem i borem (I-3),

3. Prace nad metodami charakterystyki materiałów dla mikro- i nanoelektroniki półprzewodnikowej i próżniowej (I-25 + I-9),

4. Komputerowe projektowanie materiałów, ich struktur i właściwości termodynamicznych, metodami chemii kwantowej i symulacji Monte Carlo (I-30).

II. Przyjęte do finansowania w ramach drugiego konkursu – luty 1999 r. (łączna kwota 400.000 zł.):

1. Sterowanie zdolnościami samoasocjacyjnymi i organizacyjnymi w inżynierii kryształów (I-5 + I-30),

2. Synteza i właściwości elektroprzewodzące 9.9-didecylo-2.7-bis(pirolo)fluorenu (I-4 + I-30),

3. Technologia światłowodowego pompowania optycznego wzmacniaczy światłowodowych i monolitycznych mikrolaserów (I-28),

4. Optyczne badania elektro- i fotoaktywnych układów molekularnych mikroskopowo i mezoskopowo niejednorodnych (I-30),

5. Technologia wysokoczułych, halogenosrebranych materiałów do holografii o wysokoelektrywnym uczuleniu spektralnym (I-30),

6. Rentgenowska analiza strukturalna fotoindukowanych transformacji w kryształach (I-30),

7. Spektroskopowe diagnozowanie plazmowych technik wytwarzania cienkich warstw powierzchniowych (I-5),

8. Nanokompozyty polimerowe (I-3),

9. Materiały węglowe o unikalnej strukturze kapilarnej i właściwościach powierzchniowych (I-3),

10. Nanostruktury zol-żelowe: nowe materiały do konstrukcji optod czujników światłowodowych (I-9),

11. Otrzymywanie i badania niskowymiarowych struktur półprzewodnikowych związków III-V (I-25 + I-9),

12. Magnetowizja. Nowe narzędzie w badaniach procesu uszkodzenia ferromagnetyków obciążonych cyklicznie (I-19).

Rozliczenie projektów odbywać się będzie na zasadach obowiązujących dla prac finansowanych ze środków na badania własne. Ocena merytoryczna opierać się będzie na wynikach badawczych przedstawionych przez kierownika projektu na otwartym seminarium sprawozdawczym, które przewidziane jest na połowę listopada 1999 r.

*Kierownik CMZiN
Prof. Tadeusz Luty
Prorektor ds. Nauki
Prof. Jerzy Zdanowski*

Dni Kariery'99

Studenci uczelni wrocławskich już po raz ósmy mogli uczestniczyć w Ogólnopolskich Dniach Kariery. W tym roku we Wrocławiu odbyły się dwie edycje tej imprezy: pierwsza – organizowana przez Komitet Lokalny AIESEC na Politechnice Wrocławskiej, odbyła się w dniach 21-23 kwietnia w gma-

chu głównym naszej uczelni, oraz druga – przygotowana przez Akademię Ekonomiczną, zorganizowana była w Ratuszu Wrocławskim (22 kwietnia) i w budynku Wydziału Prawa i Administracji UWr (23 kwietnia).

Prezydentem (mówiąc po ludzku: przewodniczącą) Komitetu Organizacyjnego PWr była pani Żaneta Stawarska (studentka

II roku Wydz. IZ PWr). Pierwsze dwa dni edycji PWr zostały przeznaczone na szkolenia dla studentów. Dotyczyły one zarówno rozmów kwalifikacyjnych, listów motywacyjnych, sztuki prezentacji, sposobów zarządzania własną karierą, jak i możliwości wyjazdów studentów na praktyki i sty-

pendia zagraniczne.

23 kwietnia dokonano oficjalnego otwarcia Dni Kariery '99 na Politechnice Wrocławskiej. Przybyli nań JM Rektor prof. Andrzej Mulak, Prorektor ds. ogólnych dr Ludomir Jankowski, dziekan-elekt Wydziału Informatyki i Zarządzania prof. Tadeusz Galanc, przedstawicielka Banku Handlowego w Warszawie S.A. (głównego sponsora tej ogólnopolskiej imprezy) pani Alicja Bakulińska oraz reprezentanci zainteresowanych firm. Zebranych przywitał prezydent Komitetu AIESEC na PWr Krzysztof Grynioko. Prof. A. Mulak w swoim wystąpieniu nawiązał do doświadczeń amerykańskich w przygotowaniu przyszłych pracowników do świadomego kształtowania ścieżek własnych karier. Życzono uczestnikom uzyskania wielu interesujących informacji,

udanych kontaktów z przyszłymi pracodawcami i oczywiście sukcesów.

Ostatni dzień imprezy był poświęcony prezentacji firm. Studenci mogli zapoznać się z profilem ich działalności, kierunkami rozwoju, warunkami pracy. Ustawione w holu stoiska firmowe umożliwiały bezpośredni kontakt zwiedzających z pracodawcami, zadawanie dodatkowych pytań i uzyskanie szczegółowych odpowiedzi.

Ogółem w targach wzięło udział 14 firm. Część z nich przewiduje w najbliższym czasie nabór pracowników (i właśnie ich stoiska były najczęściej odwiedzane), inne potraktowały to spotkanie jako formę reklamy. Największe zainteresowanie imprezą wykazali studenci starszych roczników, co można było zauważyć zwłaszcza w czasie godzin rektorskich. □

NA WYDZIAŁACH

Dokończenie ze strony 36

dia magisterskie postanowiono przyjmując średnią ocen ze studiów nie mniejszą niż 3,3. Ustalono też liczebność grup specjalnościowych na studiach magisterskich na 12-18 osób.

Dopuszczono dr inż. J. Pospieszna do kolokwium habilitacyjnego i wybrano temat wykładu habilitacyjnego.

W wyniku rozstrzygnięcia konkursów na stanowiska adiunktów postanowiono zatrudnić dr inż. Pawła Kostylew w I-7 oraz dr inż. Waldemara Dołęgę w I-8. Jednomyślnie poparto wnioski mgr inż. Wojciecha Rottenberga i mgr inż. Marka Jaworskiego dotyczące zatrudnienia ich na stanowiskach asystentów w I-7 i I-8.

Powołano komisję do prowadzenia czynności związanych z przewodem doktorskim mgr inż. Jacka Staronia.

Otwarto przewód doktorski mgr inż. K. Jaszczakowi. Promotorem została dr hab. inż. Teresa Orłowska-Kowalska.

Poparto wnioski o zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu emerytowanym pracownikom: prof. J. Juchniewiczowi i prof. Z. Pohłowi z I-7 oraz prof. M. Cegielskiemu, prof. Z. Teresiakowi i prof. B. Synałowi z I-8.

W głosowaniu tajnym większością głosów poparto wniosek o przedłużenie zatrudnienia mgr inż. M. Cichonia na stanowisku asystenta w I-8.

W związku z przedłużeniem przez Instytut Szwedzki stypendium naukowego przedłużono dr inż. Mirosławowi Łukowiczowi urlop bezpłatny o dwa miesiące, tzn. do 31.08.1999 r.

Dziekan prof. Z. Wróblewski poinformował, że w odpowiedzi na starania wydziału Dział Administracyjno-Gospodarczy podjął sprzątnięcie budynku D-1 w dni zajęć studentów zaocznych.

Dziekan zaprosił wszystkich pracowników Wydziału do uczestniczenia w Dniach Szwecji na PWr. (14-16.04.1999 r.) oraz w VII Wiosennym Rajdzie Elektryka (1-3.05.1999 r.) w Góry Sowie.

Dziekan poinformował, że Wydział Elektryczny został zakwalifikowany do KBN-owskiej grupy I, tzw. międzynarodowej. Konsekwencją tego jest znaczny wzrost dotacji KBN na badania własne i działalność statutową. Dziekan stwierdził też, że władze PWr wysoko oceniły przygotowanie i obsługę stoiska Wydziału Elektrycznego na Targach Edukacyjnych TARED '99, które odbyły się w dniach 24-27.02.1999 r. □

CITIBANK

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI S.A.
WARTA
SIEDZISKO W WROCLAWIE

Z dniem 1.01.1999r. weszła w życie długo oczekiwana reforma ubezpieczenia społecznego. Powstały poważne, prywatne instytucje, których zadaniem będzie pomnażanie pieniędzy swoich członków. Doświadczenie i zdolność do efektywnego inwestowania zadecydują o wielkości przyszłej emerytury. Najlepiej wybrać firmę łączącą światową jakość i nowoczesność (tzw. know-how), z tradycjami w inwestowaniu na rynkach międzynarodowych, ze znajomością rynku polskiego.

Wszystkie te zalety łączy w sobie **Otwarty Fundusz Emerytalny „DOM” S.A.**, którego założycielami są CITIBANK S.A. i „WARTA” S.A.

CITIGROUP, po fuzji w 1998r. to **NAJWIĘKSZA** instytucja finansowa NA ŚWIECIE.

- W Polsce obsługuje głównie podmioty gospodarcze (20 z 50 największych)
- Jest DEPOZYTARIUSZEM 5 funduszy emerytalnych
- WARTA to jedno z najstarszych polskich towarzystw ubezpieczeniowych
- Największa prywatna i o największym kapitale własnym z polskich towarzystw
- Uzyskała wiele nagród, w tym w 1998r. nagrodę prezesa GPW za największy wzrost akcji na giełdzie.

KAPITAŁ ZAŁOŻYCIELSKI OFE „DOM” wynosi 175 mln. zł. i jest jednym z najwyższych na rynku.

PROWIZJA wynosi 8,9% przez pierwsze 2 lata, potem maleje do 4,5%.

Są to **NAJATRAKCYJNIEJSZE** warunki spośród wszystkich funduszy emerytalnych.

Jeśli zainteresowała Państwa nasza oferta lub chcielibyście się dowiedzieć czegoś więcej zapraszamy do „DOMU”.

Pamiętaj:

NIC NIE PŁACISZ, A ZYSKAĆ MOŻESZ WIELE

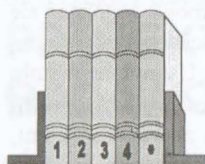

Biuro: Wrocław, ul. Kamieńskiego 57, tel. 3240913,
kierownik grupy Bożena Pasalska.
Przedstawiciel Handlowy: Beata Maksymowicz,
tel. 0-601 423293 lub 3489043

KSIĄŻKI, które polecamy...

The Wiley Encyclopedia of Packaging Technology, 2nd ed.

AARON L. BRODY AND KENNETH S. MARSH

John Wiley and Sons, 1997

Książka jest encyklopedycznym przewodnikiem po współczesnych technologiach opakowań używanych zarówno do wyrobów konsumencyjnych jak przemysłowych: od żywności po samochody, od napojów do lekarstw. Omawia wszystkie podstawowe materiały i formy opakowaniowe (pudełka, puszki etc.) oraz zawiera mnóstwo informacji na temat takich procesów jak laminowanie czy produkcja plastiku. Dostarcza także szczegółów na temat urządzeń pakujących, jakie obecnie są stosowane na całym świecie.

Drugie wydanie *The Wiley Encyclopedia of Packaging Technology* zostało całkowicie uaktualnione i o jedną czwartą poszerzone. Ujęto w nim liczne zmiany w materiałach i procesach technologicznych, jakie zaszły w ostatnim dziesięcioleciu. Znalazło się w nim również omówienie najnowszych osiągnięć w dziedzinie marketingu, ekonomiki, wykorzystania surowców wtórnych i ochrony środowiska.

Encyklopedia przedstawia przeszło 250 alfabetycznie ułożonych artykułów, obejmujących wszystkie etapy procesu pakowania – od surowców do dystrybucji. Każdy artykuł napisany został przez specjalistę w danej dziedzinie i zaopatrzonej w bibliografię tematu.

W suplementach znalazły się skróty i symbole, a także słowniczek terminów i definicji, zaś szczegółowy indeks pozwala na łatwe odnalezienie poszukiwanego zagadnienia.

Dr Aaron L. Brody i dr Kenneth S. Marsh mają ponad 50-letnie doświadczenie w dziedzinie produkcji opakowań.

Książkę można kupić w księgarni KUBICZ Wydawnictwa Importowane, ul. Szczepnicka 32/34, Wrocław.

Tomasza Balbus

W celi śmierci

Oficina Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej,
Wrocław 1999

cena 10 zł

Książka przypomina ona postać Władysława Macieja Ciska, pseudonim „Rom” (1921-1948), studenta i asystenta Politechniki Wrocławskiej (tablica poświęcona jego pamięci znajduje się w sali 140 w gmachu głównym naszej uczelni). Jako żołnierz AK i kierownik Wydziału Informacji Okręgu Wrocławskiego WiN (1946-1947) został on aresztowany przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego i skazany na śmierć przez sąd wojskowy. Wyrok został wykonany 27 listopada 1948 roku.

Pomysł przygotowania tej biograficznej publikacji powstał w czasie sesji naukowej, która odbyła się 9 października 1998 r. na Politechnice Wrocławskiej, i była poświęcona 50. rocznicy Światowego Kongresu Intelktualistów. Sesji towarzyszyła okolicznościowa wystawa prezentująca m.in. materiały i informacje dotyczące człowieka „z tablicy”.

Opublikowana praca składa się z trzech rozdziałów. Pierwszy zawiera krótki szkic biograficzny Władysława Ciska. W drugim zostały ukazane jego ostatnie dni, spędzone w więziennej celi. Opublikowano tu również jego listy z więzienia, pisane po wydaniu wyroku śmierci. Trzeci rozdział dotyczy grupowej egzekucji w 1948r., podczas której stracono Ciska i współskazanych. Celowym zamierzeniem autora było, aby mówiły tutaj same fakty i materiały źródłowe. Przedstawiona jest dokumentacja i faktografia bez interpretacji, wydawania ocen i jakichkolwiek sądów wartościujących. Wnioski i refleksje pozostawiono Czytelnikowi.

Pracę zamyka aneks zawierający wzór miesięcznego kwestionariusza informacyjnego WiN-u, według którego nasz bohater opracował w

latach 1946-1947 kilkanaście zachowanych do dzisiaj raportów z Dolnego Śląska. W aneksie zamieszczono też protokół wykonania kary śmierci na W. Cisku i dwa listy z 1949 r. Emilii Dydo, matki Stanisława Dydy (rozstrzelanego w tej samej egzekucji) do Ireny Cisek, żony Władysława.

Autor publikacji dotarł do tajnych materiałów archiwalnych komunistycznego aparatu represji (akt operacyjnych i śledczych UB, Wojskowej Prokuratury Rejonowej, Wojskowego Sądu Rejonowego, milicji, więziennictwa) z archiwów Urzędu Ochrony Państwa i Archiwum Śląskiego Okręgu Wojskowego, akt osobowych. Wysłuchał też relacji świadków i rodziny Ciska, która udostępniła mu także listy z więzienia. Wykorzystał materiały archiwalne zebrane przez: K. Szwagrzyka, L. Macherowskiego, M. Huchlę i E. Fiołkę. Na przykładzie tragicznego losu Władysława Ciska książka ujawnia mechanizmy działania komunistycznej maszyny przemocy oraz nazwiska wykonawców zbrodni sądowych na Dolnym Śląsku.

Tomasz Balbus – historyk, absolwent Uniwersytetu Wrocławskiego, stypendysta Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej i Fundacji z Brzezia Lanckorońskich. Obecnie doktorant w Instytucie Historycznym UW. Zajmuje się dziejami podziemnych formacji poakowskich („NIE”, DSZ, ROAK, WiN) na Dolnym i Górnym Śląsku, biografistyką śląskiej konspiracji niepodległościowej (1945-1948).

Użytkownikom platformy WINDOWS

Na ostatniej wystawie komputerowej COMDEX, Bill Gates (szef koncernu Microsoft Co.) dokonując porównania przemysłu komputerowego z samochodowym powiedział: „Gdyby GENERAL MOTORS dokonał takiego postępu, jaki miał miejsce w przemyśle komputerowym, wszyscy jeździlibyśmy samochodami kosztującymi 25 dolarów i zużywającymi galon paliwa na 1000 mil.”

W odpowiedzi na tę uwagę, rzecznik GM złożył na konferencji prasowej następujące oświadczenie:

Gdyby GM rozwinął technologię taką, jaką rozwinął Microsoft, wszyscy jeździlibyśmy samochodami o następujących własnościach:

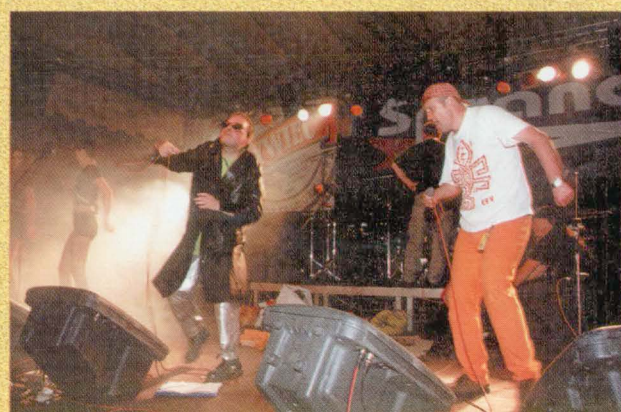
1. Auto ulegałoby wypadkowi dwa razy dziennie bez żadnego powodu.
2. Po każdym nowym malowaniu znaków na jezdni należałoby kupić nowe auto.
3. Od czasu do czasu auto stawałoby bez powodu na drodze; należałoby to uznać za normalne, zapalić ponownie silnik i kontynuować jazdę.
4. Wykonywanie jakiegokolwiek manewru np. skrętu w lewo, powodowałoby czasami wyłączenie silnika, niemożność ponownego uruchomienia i w konsekwencji konieczność ponownego wbudowania silnika do samochodu.
5. Tylko jedna osoba byłaby uprawniona do korzystania z auta, chyba że kupiłoby się wersję „Auto95” lub „AutoNT”. Ale wówczas należałoby dokupić większą liczbę siedzeń.
6. Macintosh wyprodukowałby wprawdzie pięciokrotnie szybszy, dwukrotnie łatwiejszy w obsłudze i niezawodny samochód napędzany energią słoneczną, ale mogący jeździć tylko po 5% dróg.
7. Wskaźniki temperatury oleju, wody i lampka kontrolna alternatora zastąpione byłyby przez pojedynczy wskaźnik „general car default”.
8. Nowe siedzenia zmuszałyby każdego do posiadania bioder tego samego rozmiaru.
9. Przed każdym zadziałaniem, system poduszki powietrznej zapytałby „Are you sure?”.
10. Od czasu do czasu, bez powodu, samochód zamykałby się i dawał otworzyć tylko przez jednoczesne pociągnięcie za klamkę, przekręcenie kluczyka i przytrzymanie anteny radiowej.
11. GM wymagałaby od każdego klienta zakupu luksusowej wersji map samochodowych wydawnictwa Rand McNally (będącego wówczas firmą podległą GM), nawet jeśli kupujący ani ich by nie chciał, ani nie potrzebował. Rezygnacja z tej opcji powodowałaby natychmiastowe zmniejszenie osiągnięć samochodu o 50% lub więcej. Ponadto spowodowałoby to rozpoczęcie śledztwa przez Departament Sprawiedliwości na wniosek GM.
12. Za każdym razem, gdy GM prezentowałaby nowy model, kupujący samochody musieli by uczyć się wszystkiego od początku, gdyż nic nie działałoby tak, jak dotychczas.
13. Aby zgasić silnik należałoby nacisnąć przycisk „START”.

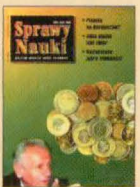
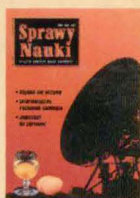
Z angielskiego przełożył
Oleg

W
I
T
T
I
G
A
L
I
A

SPORT
·
ŻYWIEC
·
ŻYWIÓŁ
'99

Informacje z Komitetu Badań Naukowych są poszukiwane i wszystkim potrzebne. Nad ich rozpowszechnianiem czuwa Departament Informacji i Promocji.

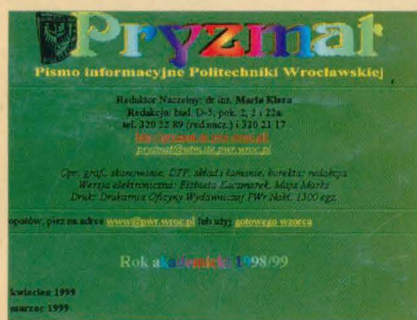
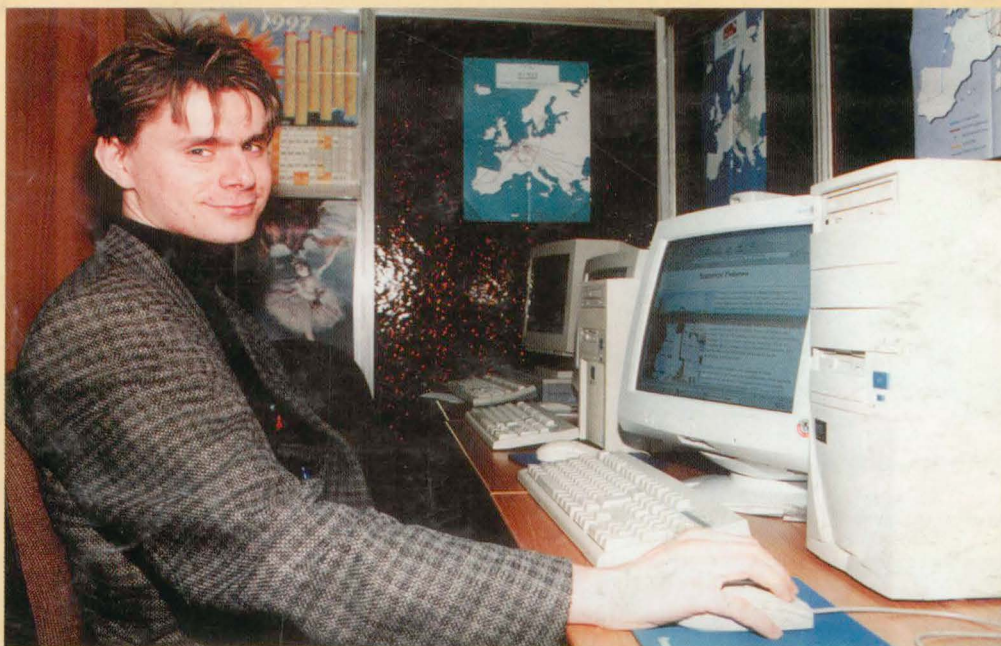
„Pryzmat” także czerpie z tego źródła. Szczegóły wewnątrz numeru.

Na zdjęciu:

dyrektor DIP dr Tadeusz Zaleski ze współpracowniczką Marzeną Wiśniewską-Tomaszkiewicz.

NASI INTER- NAUCI

„Pryzmat” w Internecie

Wiadomości z Politechniki Wrocławskiej rozchodzą się w świat dzięki wersji internetowej tworzonej we Wrocławskim Centrum Sieciowo-Superkomputerowym. Realizacją tego zadania zajmował się pan Waldemar Żurowski. Obecnie czuwają nad tym panie Maja Marks (z prawej) i Elżbieta Kaczmarek.

